

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 91 · 10. juni
Sesjonen 2021–2022

Møte fredag 10. juni 2022 kl. 9

President: Masud Gharahkhani

Dagsorden (nr. 91):

1. Stortingets vedtak til lov om endringer i forurensningsloven (betingelsene for avfallsfasens opphør) (Lovvedtak 91 (2021–2022), jf. Innst. 418 L (2021–2022) og Prop. 72 LS (2021–2022))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i midlertidige lover om tilpasninger i introduksjonsloven og integreringsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse) (Innst. 448 L (2021–2022), jf. Prop. 112 L (2021–2022))
3. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19) (Innst. 459 L (2021–2022), jf. Prop. 123 L (2021–2022))
4. Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Investeringar i Forsvaret og andre saker (Innst. 420 S (2021–2022), jf. Prop. 75 S (2021–2022))
5. Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Prioriterte endringer, status og tiltak i forsvarssektoren (Innst. 392 S (2021–2022), jf. Meld. St. 10 (2021–2022))
6. Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Christian Tybring-Gjedde, Hans Andreas Limi, Per-Willy Amundsen, Dagfinn Henrik Olsen og Terje Halleland om tiltak for å styrke Norges forsvarsevne og nasjonale beredskap (Innst. 374 S (2021–2022), jf. Dokument 8:221 S (2021–2022))
7. Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i yrkestransportloven (behandling av personopplysninger) (Innst. 453 L (2021–2022), jf. Prop. 116 L (2021–2022))
8. Innstilling fra justiskomiteen om Midlertidig lov om tilpasninger i regelverket om internasjonalt rettslig samarbeid som følge av utbruddet av covid-19, endringer i utlendingsloven m.m. (testing for covid-19 før uttransportering) (Innst. 447 L (2021–2022), jf. Prop. 118 L (2021–2022))
9. Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i straffegjennomføringsloven (midlertidige regler om straffegjennomføring under utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom) (Innst. 461 L (2021–2022), jf. Prop. 126 L (2021–2022))
10. Referat

*Minnetale over tidligere stortingsrepresentant
Finn Knutsen***Presidenten:** Ærede medrepresentanter!

Den 14. februar 2021 døde tidligere stortingsrepresentant Finn Knutsen fra Øksnes, 88 år gammel. Han representerte Arbeiderpartiet og Nordland fra 1985 til 1989 og satt som medlem av forsvarskomiteen.

Finn Knutsen var en markant størrelse i Øksnes og Vesterålen, både som politiker og næringslivsleder. Med sin bakgrunn fra en borgerlig kjøpmannsfamilie overrasket han mange da han i tenårene ble medlem av AUF. Som 23-åring ble han valgt inn i Øksnes kommunestyre, og i to perioder – fra 1967 til 1973 og fra 1991 til 1999 – var han kommunens ordfører. I 1999 mottok han Kommunenes Sentralforbunds hederstegn for sitt virke i kommunestyret gjennom 40 år.

Finn Knutsen var en samarbeidets mann og en samlevende politiker. Han nøt stor tillit på tvers av partigrenser, illustrert ved at han fikk samtlige av kommunestyrets 31 stemmer da han første gang ble valgt til ordfører.

Den brede tilliten som ble Knutsen til del, handlet også om hans innsats og posisjon i den lokale fiskerinæringen. I tolv år, fra 1972 til 1984, var han i tillegg styreformann i Statens Fiskarbank. Mange hadde derfor sett for seg at han som stortingsrepresentant skulle inn i sjøfarts- og fiskerikomiteen. Det skjedde ikke, av ulike grunner, men med sine kunnskaper og erfaringer ble han ofte rådspurt innad i Arbeiderpartiets stortingsgruppe når fiskeripolitiske saker sto på dagsordenen.

Som mangeårig disponent i trållerrederiene A/S Myrefisk og A/S Øksnesfisk sto Knutsen sentralt i byggingen av det lokale tråtermiljøet og i arbeidet med å skape helårige arbeidsplasser for kvinner og menn i Øksnes. Dette var ikke bare en lederoppgave, men like mye en del av hans politiske grunnsyn.

Finn Knutsen var en samfunnsbygger, som i 2000 mottok Kongens fortjenstmedalje i sølv for sin livslange innsats i næringsliv og politikk.

Vi lyser fred over Finn Knutsens minne.

Representantene påhørte stående presidentens minnetale.

Presidenten: Det foreligger fem permisjonssøknader:

- fra Miljøpartiet De Grønnes stortingsgruppe om velferdspermisjon for representanten Une *Bastholm* i tiden fra og med 13. til og med 17. juni
- fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om permisjon for representantene Per Vidar *Kjølmoen* og Solveig *Vitanza* i dagene 13. og 14. juni – begge for å delta på WTOs ministerkonferanse i Genève

- fra Venstres stortingsgruppe om permisjon for representanten Ola *Elvestuen* i tiden fra og med 12. til og med 14. juni og fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om permisjon for representanten Truls *Vasvik* i dagene 13. og 14. juni – begge for å delta i Nordisk råds delegasjon til Det parlamentariske østersjøamarbeidets 31. årskonferanse i Stockholm

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden slik:
For Akershus: Kristoffer Robin *Haug* 13.–17. juni
For Møre og Romsdal: Berit Tønnesen 13.–14. juni
For Oslo: Sofie Høgestøl 13.–14. juni
For Vestfold: Camilla Maria Brekke 13.–14. juni
For Østfold: Shakeel Rehman 13.–14. juni

Sak nr. 1 [09:03:54]

Stortingets vedtak til lov om endringer i forurensningsloven (betingelsene for avfallsfasens opphør) (Lovvedtak 91 (2021–2022), jf. Innst. 418 L (2021–2022) og Prop. 72 LS (2021–2022))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 2 [09:04:10]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i midlertidige lover om tilpasninger i introduksjonsloven og integreringsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse) (Innst. 448 L (2021–2022), jf. Prop. 112 L (2021–2022))

Lene Vågslid (A) [09:04:38] (leiar i komiteen og ordførar for saka): I denne saka legg regjeringa fram eit forslag til endringar i dei to mellombelse løyva om tilpassingar i introduksjonslova og integreringslova for å avhjelpe konsekvensar av utbrot av covid-19. Etter gjeldande reglar blir dei mellombelse tilpassingane i introduksjonslova og integreringslova oppheva den 30. juni 2022, og regjeringa føreslår å endre dette til 31. desember 2022.

Det er ingen innholdsmessige endringar i dei mellombelse lovane, og det er ein samla komité som stiller seg bak forslaget.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [09:05:19]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19) (Innst. 459 L (2021–2022), jf. Prop. 123 L (2021–2022))

Presidenten: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det ikke bli gitt anledning til replikker, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Runar Sjøstad (A) [09:06:13]: På vegne av saksordføreren vil jeg takke komiteen, som har sørget for rask behandling av denne proposisjonen. Den gjelder tidsbegrensede unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon fra tre lovfestede tjenestepensjonsordninger som følge av covid-19.

Komiteen viser til at unntaket foreslås forlenget av hensyn til ferieavvikling i virksomheter der unntaket fra avkortingsreglene for alderspensjon og AFP har virket. Det vises i proposisjonen til at helsevesenet fortsatt må håndtere covid-19-pandemien, og det kan være utfordrende at ordningen opphører rett før sommerferien.

Det er en samlet komité som slutter seg til at unntakene forlenges, og med det anbefaler jeg komiteens innstilling.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [09:07:20]: Jeg vil takke for at saken er lagt fram fra regjeringa. Det er et stort behov for helsepersonell i den kommende ferieperioden, og det er enighet mellom partene om at dette er et nødvendig tiltak.

Saken er vanskelig å forstå ut ifra det som står i proposisjonen og innstillinga, men kjernen i det er, som det står, at det skal være tidsbegrensede unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon fra tre lovfestede tjenestepensjonsordninger.

Det som det i realiteten gjelder, er unntak fra den såkalte samordningsfella, som betyr at en kan tape tjenestepensjon når en står i jobb utover 67 år. Det som må gjøres prinsipielt for å unngå å komme i den situasjon at det ikke skal lønne seg for eldre, spreke folk å stå i offentlige stillinger, er at en opphever samordningsfella. Det gjelder altså offentlig ansatte, i stat og kommune. Slik situasjonen er i dag, vil offentlig ansatte som fortsetter i jobb utover 67 år, ved en samordning av alderspensjon og tjenestepensjon kunne oppleve at tjenestepensjonen blir helt nulltet ut – hvis en står i jobb fram mot eksem-

pelvis 73 år. Slik skal det ikke være. Det en altså gjør her, er å gi et tidsbegrenset unntak for helsepersonell for å løse situasjonen i den kommende ferieperioden.

Det må framover også drøftes hva en kan gjøre, kanskje spesielt for helsefagfolk, slik at en unngår at regjeringa må komme til Stortinget i situasjoner med alvorlig mangel på helsefagfolk. Jeg vil da nevne at et alternativ er at det innføres en beredskapshjemmel i sykepleierpensjonsloven § 11 tredje ledd, at en får inn en bestemmelse om det både ved beordret og frivillig tjeneste – når det inntreffer situasjoner der ekstraordinære personellbehov er til stede. I slike situasjoner vil altså den realitet som vi nå behandler, inntreffe. Dette er et viktig spørsmål for å sikre at dyktige eldre medarbeidere i helsesektoren fortsetter i jobb når de har anledning til det – i mange tilfeller i en deltidstilling – for å løse et akutt behov og av egen interesse for å stå i arbeid videre.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Sakene nr. 4, 5 og 6 vil bli behandlet under ett.

Sak nr. 4 [09:10:02]

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Investeringar i Forsvaret og andre saker (Innst. 420 S (2021–2022), jf. Prop. 75 S (2021–2022))

Sak nr. 5 [09:10:12]

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Prioriterte endringer, status og tiltak i forsvarssektoren (Innst. 392 S (2021–2022), jf. Meld. St. 10 (2021–2022))

Sak nr. 6 [09:10:24]

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Christian Tybring-Gjedde, Hans Andreas Limi, Per-Willy Amundsen, Dagfinn Henrik Olsen og Terje Halleland om tiltak for å styrke Norges forsvarsevne og nasjonale beredskap (Innst. 374 S (2021–2022), jf. Dokument 8:221 S (2021–2022))

Presidenten: Etter ønske fra utenriks- og forsvarskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: Arbeiderpartiet 25 minutter, Høyre 20 minutter, Senterpartiet 15 minutter, Fremskrittspartiet 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Rødt 5 minutter, Venstre 5 minutter, Miljøpartiet De Grønne 5 minutter og Kristelig Folkeparti 5 minutter.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil sju replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte

tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Nils-Ole Foshaug (A) [09:11:29] (ordfører for sak nr. 5): Først vil jeg takke komiteen for et godt samarbeid om arbeidet med Meld. St. 10 for 2021–2022, kalt Prioriterte endringer, status og tiltak i forsvarssektoren. Meldingen bygger på den gjeldende langtidsplanen. Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité. Meldingen er delt opp i fem deler, der den første delen omhandler endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen og implikasjoner for norsk sikkerhet. Den andre delen handler om operativ evne og status i forsvarssektoren. Del tre handler om umiddelbare tiltak for å styrke Forsvarets operative evne. Del fire handler om forsvarspolitiske ambisjoner og del fem om veien mot en ny langtidsplan for forsvarssektoren.

I Forsvaret og sikkerhetspolitikken opplever vi tidvis store forskjeller på de ulike politiske partiene. Men i behandlingen av denne meldingen ser vi også at det er stor enighet om at Norge skal ha et sterkt forsvar, et forsvar for å ivareta det grunnleggende og tidløse ansvaret det er å skape sikkerhet for staten, befolkningen og samfunnet.

Russland gikk til fullskala militært angrep på Ukraina 24. februar. Dette er en krig som har skapt grunnleggende og varige endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa, og som Norge må forholde seg til. En samlet komité tar endringene på dypeste alvor og mener derfor det er viktig med en gjennomgang og en forsterkning av langtidsplanen.

I gjeldende langtidsplan er det lagt opp til et økt ambisjonsnivå for Forsvarets operative evne i tillegg til de omfattende langsiktige endringene av Forsvarets organisasjon og struktur. Komiteen er samstemt om at Forsvarets operative evne er styrket gjennom en rekke satser på forsvarssektoren de siste årene. Det å øke tilgjengeligheten, reaksjonsevnen og utholdenheten til Forsvaret har vært helt nødvendig. Vi har nå bedre evne til å gjennomføre nasjonale operasjoner. Vi har kortere klartid, og vi har mer øving og trening.

Komiteen ser, til tross for bedringen, fortsatt en betydelig utfordring og operative svakheter som krever videre målrettet innsats knyttet til styrkestrukturens reaksjonsevne og utholdenhet samt logistikk og vedlikehold av nytt og eldre materiell.

Status for Forsvaret er ikke der den burde være. Nytt materiell kommer senere enn planlagt. Byggeprosjekter blir dyrere, og vi har utfordringer med å beholde og rekruttere riktig kompetanse. Vedlikeholdsetterslepet på bygg og anlegg er betydelig i hele sektoren. Risikoen for forsinkelser i IKT-investeringer er fremdeles høy, og det er også risiko for redusert gevinstrealisering gjennom kontinuerlig forbedring og effektivisering.

Komiteen viser til at denne meldingen er for å synliggjøre umiddelbare retnings- og ambisjonsendringer på kort og mellomlang sikt, fram mot ny langtidsplan for forsvarssektoren. Komiteen slutter seg derfor til behovet for umiddelbare tiltak for økt aktivitet i nord med forsterket tilstedeværelse og bedre situasjonsforståelse.

Komiteen er også samstemt om å videreutvikle det nordiske sikkerhets- og forsvarspolitiske samarbeidet og at det er viktig. Da er det vel også på sin plass å nevne at denne stortingsmeldingen ble framlagt før Sverige og Finland hadde søkt om medlemskap i NATO, som igjen vil gi nye muligheter i det nordiske samarbeidet.

En helhetlig oppfølging av videreutviklingen av evne til krigføring i det maritime domenet og en utredning av hvordan en eventuell standardisering av fartøy i Sjøforsvaret kan erstatte deler av dagens overflatestruktur, har tilslutning fra komiteen. Komiteen konstaterer at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i løpet av 2022 med en anbefaling om framtidig innretning av den nye overflatekampstrukturen. Cyberkapasiteten blir stadig mer integrert i både konvensjonell og irregulær krigføring, og komiteen vil framheve viktigheten av å styrke forsvarssektorens innsats mot trusler i det digitale rom.

Personell er en kritisk faktor, og komiteen mener det er viktig at sektoren er bemannet med tilstrekkelig personell med riktig kompetanse til riktig tid. Komiteen støtter derfor en videre personellopptrapping, og trepartssamarbeidet blir et viktig virkemiddel i dette arbeidet. Komiteen vil også framheve viktigheten av at regjeringen fortsatt gjør et målrettet arbeid med ivaretagelse av våre veteraner.

Arbeidet med en ny langtidsplan er i full gang, og komiteen slutter seg til at prinsippene balanse, realisme og langsiktighet innenfor en konseptuell ramme legges til grunn for utviklingen av forsvarssektoren. Denne meldingen, forsvarskommisjonens arbeid, eksterne innspill og offentlig debatt og forsvarssjefens fagmilitære råd vil danne grunnlag for en ny langtidsplan. Nye utfordringer, erfaringer og innsikt vil bidra til å konkretisere og videreutvikle forsvarspolitikken.

Idet jeg nå går over fra å være i saksordførermodus til å være Arbeiderparti-politiker, vil jeg på nytt nytte høvet til å takke for et godt samarbeid i komiteen.

Da daværende forsvarsminister Enoksen la fram Meld. St. 10, brukte han begrepene «løypemelding» og «betrykkelingsmelding» for å beskrive stortingsmeldingen. Den bygger på den eksisterende langtidsplanen, og som sagt tidligere er den bygd opp i de fem delene.

Den russiske invasjonen av Ukraina har skapt grunnleggende, varige endringer i Europas sikkerhetspolitikk. Vår uforutsigbare nabo har sjokkert en hel verden, og det har store konsekvenser for norsk sikkerhet

og vil kreve mer av Norge for å opprettholde innflytelse i våre nærområder. Med den utviklingen vi ser i sikkerhetssituasjonen, vil det være avgjørende viktig i tiden framover at det norske forsvaret er tilstrekkelig til stede i nordområdene, og at vi evner å understøtte alliert aktivitet som foregår der.

Inneværende langtidsplan var, og er, ambisiøs. Forsvarets operative evne er styrket de siste årene. Meldingen gir likevel grunn til svært store bekymringer. I dag ser vi klare tegn til at den vedtatte langtidsplanen la til grunn en for høy samlet risiko i gjennomføringen. Nye ubåter er forsinket. Utbyggingen på Evenes og Ørlandet er dyrere enn planlagt. Problemene med NH90 er fortsatt ikke løst og gir utfordringer for fregatt og kystvakt. Nå er kanskje dette i gang fra i dag av, men utfordringen for fregatter og Kystvakten er fortsatt der. Nye kampfly og nye overvåkingsfly vil styrke Forsvaret på sikt, men overgangen utfordrer operativ evne.

Vedlikeholdsetterslep på bygg og anlegg er betydelig i hele sektoren. Risikoen for forsinkelser i IKT-investeringene er fremdeles høy, og det er også stor risiko for redusert gevinstrealisering gjennom kontinuerlige forbedringer og effektiviseringer.

Til slutt: Det er en utfordring med å beholde og tilføre riktig personell og kompetanse. Utfordringene som blir identifisert i meldingen, vil i de fleste tilfellene føre til økte driftsutgifter, og tiltak for å løse dette må og vil regjeringen komme tilbake til i de årlige budsjettene og i den neste langtidsplanen.

Med bakgrunn i den sikkerhetspolitiske situasjonen har regjeringen prioritert grep som styrker operativ evne på kort sikt. Forsvaret er styrket med 3 mrd. kr i 2022. Det betyr mer seiling med fregatter, ubåter, korvetter, økt øvingsaktivitet i Heimevernet og i Hæren i Nord-Norge, økt beredskapsbeholdning, spesielt økt lagere av ammunisjon, personlig utrustning og drivstoff. Forsvarets evne til mottak av allierte blir styrket, og Etterretningstjenestens og Forsvarets evne til å motta digitale trusler styrkes også.

I meldingen presenterer regjeringen sine forsvarspolitiske ambisjoner fram mot en ny langtidsplan. Regjeringen er klar på at forsvarsinnsatsen i Nord-Norge skal styrkes. Økt tilstedeværelse i alle domener vil bli prioritert i årene som kommer. Regjeringen vil fullføre etableringen av Finnmark landforsvar, samtidig som etablering av den mekaniserte Brigade Nord, med fire manøverbataljoner, fortsetter. Det vil bli økt aktivitet og videreutvikling av Heimevernet. HV-17 vil få styrket kampkraft, slik at de kan samvirke bedre med hæravdelingene i Finnmark.

I meldingen framheves videreutvikling av det nordiske forsvarssamarbeidet. Med Sveriges og Finlands kommende NATO-medlemskap vil Norden i NATO ska-

pe en ny epoke i nordisk sikkerhetspolitikk. Nye muligheter vil oppstå, og nye vurderinger av hvordan vi skal løse oppgavene med å forsvare Norden på best mulig måte, vil skje. Vi vil nå kunne planlegge forsvaret av vår region på en helhetlig måte.

Vårt samarbeid med våre allierte er viktigere enn noen gang. Økt alliert operativ aktivitet i nordområdene medfører at norske militære fasiliteter blir viktigere for understøttelse av tilstedeværelsen, trening og øving, og det allerede i fredstid. Dette er også for å sikre og ivareta norske interesser for lav spenning i nordområdene. Den nasjonale evnen til alliert mottak er en kjent risiko i vedtatt langtidsplan, og utover de operative basene i Luftforsvaret i nord, som er vedtatt videreført, er det bare Andøya som har relevant infrastruktur som kan gjøres tilgjengelig utover det den vedtatte langtidsplanen har lagt opp til. For å styrke vår nasjonale evne til alliert mottak i nord vil regjeringen derfor bl.a. videreføre og styrke vedlikeholdet av kritisk infrastruktur på relevante lokasjoner i Luftforsvaret, herunder også Andøya.

Regjeringen har ambisjoner om å styrke den operative tilgjengeligheten på den maritime overflatestrukturen. Sjøforsvaret skal gjennomføre ulike levetidsforlengelser på de fleste fartøyene fram mot 2030. Parallelt med dette vil regjeringen komme til Stortinget med en vurdering av framtidig innretning av overflatestrukturen i løpet av året. Her vil det utredes hvordan en eventuell standardisering av fartøy i Sjøforsvaret kan erstatte deler av dagens overflatestruktur, når dagens fartøy når sin tekniske levealder. Her vil sivil maritim næring sitte på unik kunnskap, som vil være svært relevant i arbeidet med utvikling av nye kapabiliteter for Forsvaret.

Regjeringen vil også styrke Etterretningstjenesten og cyberforsvaret i 2022 utover ambisjonene i vedtatt langtidsplan. Styrkingen vil bidra til bl.a. bedret digital sikkerhet, økt tilstedeværelse og forbedret situasjonsforståelse og nasjonal kontroll i nord, noe som vil komme både Norge og allierte til gode. På kort sikt vil regjeringen styrke motstandskraften mot sammensatte trusler ved å øke innsatsen på digital sikkerhet i Forsvaret.

I tillegg styrker regjeringen Etterretningstjenesten utover det langtidsplanen legger opp til, noe som vil bidra til ytterligere styrket evne i det digitale rom og øke etterretningsstøtten til Forsvaret, og da spesielt i nord.

De tilsatte er Forsvarets viktigste kapasitet og ressurs. Regjeringen vil fortsette personellopptrappingen og legge til rette for at sektoren har tilstrekkelige rammebetingelser for å rekruttere og for å beholde. I meldingen slås også fast at arbeidet for å redusere forekomster av mobbing og seksuell trakassering må intensiveres, og at det skal være et målrettet arbeid for å rekruttere kvinner til høyere stillinger. De siste ukers medieoppslag kan tyde på at det trengs en solid arbeidsinnsats på

dette området. Det er godt å høre at både forsvarssjefen og forsvarsministeren tar problemene på største alvor og lover handling. Forsvaret skal ta vare på sine soldater, og det skal være trygt å varsle om ulike forhold. Jeg vil til slutt takke dem som står fram og forteller om en totalt uakseptabel behandling.

Bengt Fasteraune (Sp) [09:24:13] (ordfører for sak nr. 4): Jeg vil få takke komiteen for samarbeidet om proposisjonen i saken som jeg har fått gleden av å være ordfører for, et samarbeid som også har medført at det er enighet om investeringene som ligger inne som forslag i proposisjonen.

Krigen i Ukraina representerer starten på en ny tid i Europa og en varig endring av våre sikkerhetspolitiske omgivelser. Russiske angrep understreker viktigheten av å styrke Norges forsvarsevne langs de tre hovedlinjer som Stortinget allerede har sluttet seg til, og som stadig vekk blir stadfestet: den nasjonale forsvarsevnen, som denne saken omfatter, det kollektive forsvaret i NATO og bilateral støtte og forsterkninger fra nære allierte. Vi har gjennom de siste ukene vært med i mange debatter som støtter opp under alle disse pælene som Forsvaret står på.

Formålet med Prop. 75 S for 2021–2022 er å be om Stortingets godkjenning av kostnadsrammen for to nye prosjekter. Det er eiendom, bygg og anlegg for materiell på Porsangmoen og infrastruktur på Værnes samt godkjenning av omfangsendring av to pågående materiellprosjekter: artillerilokaliseringsradar og artillerisystem 155 mm. Proposisjonen inneholder også to informasjonssaker: informasjonssak om beredskap for sikring av oppsettingsstedene til Heimevernet og informasjonssak om NH90, som i dag sikkert kommer til å bli nærmere utdypet av forsvarsministeren. Alle investeringsprosjektene er i samsvar med inneværende langtidsplan for forsvarssektoren og er tiltak som skal være med på å trygge Norge i fred, krise og krig.

Forslaget om å godkjenne kostnadsrammen for infrastruktur innen eiendom, bygg og anlegg på Porsangmoen er nødvendig for å kunne gjennomføre opplæring og holde materiellet til kavaleribataljonen som er under oppbygging, ved like. På Værnes viser gjeldende langtidsplan at aktiviteten vil øke betraktelig. Luftforsvarets etablering på Værnes skal sikre tett integrasjon med sivile samarbeidspartnere og andre ressurser i Forsvaret. Infrastrukturen i Værnes garnison har derimot nådd sin tekniske levealder, og med økt aktivitet stilles det krav til moderniseringsløsninger som vil øke den operative evnen. Det er viktige forslag, og det er viktige investeringer, som sørger for at de får utført det oppdraget de skal.

Også forslaget om å få godkjent omfangsendringene på materiellprosjektene artillerilokaliseringsradar og ar-

tilløpssystem 150 mm er med på å styrke Hæren. Radaren gir Hæren kapasitet til å lokalisere og skyte fiendtlige våpensystemer hurtig og svært nøyaktig. Systemet vil kunne gi støtte til operasjoner nasjonalt og internasjonalt og vil øke Hærens operative evne. Også artillerisystem 155 mm, som kan levere ildstøtte på avstander over 40 km på en effektiv og trygg måte, bidrar til å sikre norsk kampevne.

Beredskapen for sikring av oppsettingsstedene til Heimevernet inkluderer et mindretall av styrkene i HV, hvor et avgrenset antall kvalifiserte og sertifiserte mannskaper lagrer våpen og ammunisjon i egen bolig. Dette har blitt gjort før i vesentlig større omfang, men forslaget er likevel et viktig skritt i å trygge Norge dersom vi skulle stå overfor en krise hvor vi trenger å handle raskt.

Det er en samlet komité som støtter forslagene i proposisjonen. Stortinget viser her både vilje og evne til å øke Norges militære forsvarsevne og trygge Norge i en usikker tid.

Så vil jeg si lite grann om de andre sakene som er en del av debatten. Tiden er inne for å prioritere grep som styrker operativ evne på kort sikt, og i lys av den forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen legger regjeringen fram en stortingsmelding som tar for seg prioriterte endringer, status og tiltak i forsvarssektoren. Meldingen anbefaler nye tiltak og framhever betydningen av kursjusteringer og ikke minst omprioriteringer som reflekterer regjeringens prioriteringer på kort sikt, og i arbeidet fram mot en kommende helhetlig langtidsplan for forsvarssektoren. Meldingen blir enda viktigere når vi ser en del av de andre sakene som har blitt løftet fram for Stortinget samtidig – og de må ses i sammenheng, det er svært viktig.

Stortingsmeldingen viser til umiddelbare tiltak langs fire hovedlinjer: Det er å styrke Forsvarets reaksjonsevne – som er svært viktig – og ikke minst tilstedeværelse i nord, og å styrke evnen til mottak og samvirke med allierte og nordiske partnere, som i dagens situasjon også står fram som særdeles viktig. Det er videre å styrke beredskapen for krise og krig og å styrke utholdenheten i Forsvaret.

Dette innebærer økt trening for områdestrukturen og innsatsstyrkene i Heimevernet og styrking av Forsvarets evne til mottak og understøttelse av allierte styrker, primært i nord, for økt beredskap i krise og krig. Det inkluderer også anskaffelse av ammunisjon i ulike ammunisjonsklasser og ikke minst mer trening i alle andre våpengrener.

Regjeringen Støre overtok implementeringen av en langtidsplan som var ambisiøs og trekker i riktig retning på flere områder. Imidlertid utsatte planen viktige tiltak som kunne styrket forsvarsevnen. Som en del av grunnlaget for ny politikkutvikling og i forberedelsene til utviklingen av neste langtidsplan har det vært viktig for re-

gjeringen å gjøre opp status i gjennomføringen av vedtaket. Forsvarets operative evne er styrket gjennom en rekke satsinger i forsvarssektoren de siste årene. Det har vært helt nødvendig å øke tilgjengeligheten, reaksjonsevnen og utholdenheten i Forsvaret. Målet om økt beredskap har gitt bedre evne til å gjennomføre nasjonale operasjoner, kortere klartider og mer øving og trening.

Både meldingen, som legger føringer for hvordan man skal videreutvikle Forsvaret som et verktøy for å opprettholde tilstrekkelig norsk handlefrihet, kontroll og forutsigbarhet i våre nærområder, og de umiddelbare tiltakene som ble annonsert den 1. april, omfatter allerede i stor grad de tiltakene som representantene etter spør i representantforslaget om tiltak for å styrke Norges forsvarsevne og nasjonale beredskap. Dette er også godt utdypet i svaret fra forsvarsministeren.

Sammen med de umiddelbare tiltakene som skal styrke Forsvarets operative evne og tilgjengelighet på kort sikt, har regjeringen gjennom arbeidet med Meld. St. 10 for 2021–2022 allerede tatt viktige og nødvendige grep for å styrke norsk forsvarsevne. På lang sikt vil regjeringens styrking av Forsvarets langtidsplan være sentral. I tillegg har regjeringen nedsatt en forsvarskommisjon, som skal komme med anbefalinger knyttet til de langsiktige konsekvensene av et endret sikkerhetspolitisk bilde, og ikke minst en totalberedskapskommisjon, som bl.a. vurderer de grunnleggende utfordringene knyttet til trusler som bl.a. cyber- og energisikkerhet. Samlet sett vil dette være med og styrke hele Norges forsvarsevne.

Det er i planen lagt opp til et økt ambisjonsnivå for Forsvarets operative evne. Samtidig er det lagt opp til omfattende endringer av Forsvarets organisasjon og struktur. Vi ser allerede ved dagens status at satsingen har hatt effekt. Det er prinsippene som ligger til grunn, gjennom balanse, realisme og langsiktighet, som skal være det primære i denne utviklingen.

Men det er svært viktig å si at til tross for bedring er det fortsatt betydelige utfordringer og operative svakheter som krever videre målrettet innsats knyttet til styrkestrukturens reaksjonsevne og utholdenhet, ikke minst når det gjelder logistikk og vedlikehold av nytt og eldre materiell. Status for Forsvaret er ikke der den burde være på disse områdene. Nytt materiell kommer senere enn planlagt. Byggeprosjekter blir dyrere. Vi har utfordringer med å beholde og rekruttere riktig kompetanse, noe som er veldig alvorlig. Nye ubåter er forsinket, noe som vil medføre økte driftsutgifter og lavere tilgjengelighet enn planlagt. Utbyggingen på både Evenes og Ørlandet blir dyrere enn planlagt, det vet vi. De evige problemene med NH90-helikopterene er fortsatt ikke løst – de blir mest sannsynlig løst på en bra måte, men likevel har jo dette vært bekymringsfullt over tid. Nye

kampfly og nye overvåkingsfly vil styrke Forsvaret på sikt, men overgangen til alt dette nye, høyteknologiske utstyret er utfordrende, og vi har i tillegg et stort vedlikeholdsetterslep.

Men forsvarskommisjonens arbeid, eksterne innspill, offentlig debatt og forsvarssjefens fagmilitære råd vil danne grunnlaget for en ny langtidsplan, og der er jeg helt sikker på at disse nye utfordringene blir omtalt.

Hårek Elvenes (H) [09:34:35] (ordfører for sak nr. 6): For åtte år siden, i 2014, startet regjeringen Solberg oppbyggingen av Forsvaret, etter mange års nedbygging. Daværende forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen og daværende forsvarsminister Ine Marie Eriksen Søreide foretok en total gjennomgang av tingenes tilstand i Forsvaret. Konklusjonen var meget alvorlig. Alarmen gikk. Forsvaret var på vei inn i en styrt avvikling dersom ikke 170–180 mrd. kr mer ble lagt inn i Forsvaret over de neste 20 år. Det måtte prioriteres, og det måtte gås systematisk til verks. Stortingsmeldingen som i dag behandles, er en videreføring av den åpenhetslinjen som ble etablert i 2014, med tanke på status i Forsvaret. Det ble satt et punktum for mange års fortellser og fortrenninger om status og tingenes tilstand i Forsvaret.

Meldingen slår fast at Forsvarets operative evne er styrket. Mange av de satsingene som vi har gjort de siste årene, har vært nødvendige sett i lys av den situasjonen som ble avdekket i Forsvaret, og ikke minst endringene i den sikkerhetspolitiske situasjonen, som faktisk startet ved Russlands invasjon av Georgia i 2008. Oppbyggingen av Forsvaret er godt i gang, men mye gjenstår, og behovet for ytterligere tiltak er forsterket gjennom Russlands massive angrep på Ukraina.

Historien etter 1991 og Murens fall har lært oss at Forsvaret ikke kan dimensjoneres etter om det blåser varmt eller kaldt fra øst. Forsvaret må dimensjoneres mot det trusselbildet som man anser som det mest sannsynlige i overskuelig framtid. Det krever stabile og forutsigbare rammebetingelser for Forsvaret. Russland er og blir den dimensjonerende faktor for innretningen av norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk, og norsk forsvarspolitik må innrettes deretter. Russland har på ettertrykkelig vis i Ukraina vist evne og vilje til å bruke militærmakt på det mest brutale vis for å nå sine politiske mål. Viljen til å ofre andres og egne liv synes å være uten grenser. Illusjonen om Russland som en stat med et gryende demokratisk sinnelag, rettsstatsprinsipper og respekt for internasjonal rettsorden er parkert for generasjoner framover.

Selv om Norge ikke er i stand til å ivareta sine sikkerhetsutfordringer på egen kjøp, har vi et ansvar for å opprettholde et sterkt nasjonalt forsvar i henhold til NATOs

artikkel 3. Det er selve forutsetningen for at artikkel 5 i NATO skal ha mening, og dette er Stortingets ansvar. Et forsvar forutsetter en solid grunnmur. Grunnmuren er systemet av de ulike støttefunksjoner og etterforsyninger som må være på plass for at Forsvaret skal fungere.

Grunnmuren var sterkt forvitret da regjeringen Solberg overtok i 2013. Første steg i oppbyggingen av Forsvaret har vært å sette denne grunnmuren i stand og få det Forsvaret vi har, til å fungere. Reservedeler, drivstoff og ammunisjon måtte anskaffes til lagrene, som mer eller mindre var tømt. Fregatter lå ved kai og ble brukt som deleskip til andre fregatter, og det trengtes flere besetninger. Det har tatt tid å bringe Forsvaret ut av dette uføret. Nå seiler fartøyene mer, det flys mer, og det øves mer. Å bygge ned Forsvaret er fort gjort. Å bygge det opp tar lang tid. Stortingsmeldingen som vi i dag behandler, illustrerer dette på en god måte.

Fremskrittspartiet har fremmet en rekke nye tiltak i et eget representantforslag hva gjelder styrking av Forsvaret. Det er naturlig at disse forslagene underlegges en fagmilitær vurdering i forbindelse med utarbeidelsen av neste langtidsplan. Gjeldende langtidsplan for Forsvaret ble vedtatt i 2020 og har lagt den negative sikkerhetspolitiske utviklingen til grunn, som dessverre er blitt forsterket gjennom Russlands invasjon av Ukraina. Langtidsplanen er konkret for den videre utviklingen av Forsvaret de neste åtte årene i motsetning til tidligere planer, som har hatt en fireårshorison. Dette ble kritisert av den rød-grønne opposisjonen, men har i ettertid vist seg å være et godt grep. Innfasing av materiell og våpensystemer går over flere år, flere planperioder, og utbetalingene over statsbudsjettet går over mange år. Dessuten har en plan som strekker seg over åtte år istedenfor fire, innebygde handlingsalternativer hvis noen av tiltakene og elementene i planen ikke går som forutsatt. Når en plan møter virkeligheten, må den korrigeres og justeres. Virkeligheten er alltid i forandring og vil ikke bli 100 pst. slik som planforutsetningene hadde forutsatt.

Gjeldende langtidsplan er en god plan å bygge på når behovet for en forsert oppbygging av Forsvaret skal møtes, som vi nå står overfor. Et godt grep er å forsere enkelte av de tiltakene som ligger inne i planen, og som raskt kan omsettes i økt operativ evne. Det er dette som ligger til grunn for Stortingets tilslutning til bruken av tilleggsbevilgningen på 3 mrd. kr i Prop. 115 S for 2021–2022 – tilleggsproposisjonen.

Norge gjør nå store investeringer i Forsvaret. Om lag 30 pst. av forsvarsbudsjettet går med til nye investeringer, som er godt over NATO-kravet på 20 pst. Mye av dette er svært komplekse anskaffelser. I dag fikk vi nyheten om at NH90-anskaffelsen er hevet. Jeg anmoder forsvarsministeren om at når man nå skal ut og anskaffe nye helikoptre, søker man etter velprøvde løsninger –

det man kaller for hylleware – og unngår særnorske krav og spesifikasjoner som kan drive dette ut i en eventuell ny NH90-situasjon. La oss ikke komme dit.

Vi ser kostnadsøkninger og forsinkelser. Man kan lese mellom linjene i denne meldingen at kapasitetsgrensen i Forsvarets egen organisasjon synes å være nådd – hva man er i stand til å håndtere av store investeringer samtidig. Dessuten kan man i verste fall risikere å få begrenset effekt av en del av investeringene hvis man ikke har tilstrekkelig med personell. Dette vil Høyre følge med argusøyne fra Stortinget. Dessuten er det et behov for at den fellesoperative tankegangen i Forsvaret styrkes. Forsvarets system må ha en gjensidig forsterkende effekt innenfor den økonomiske rammen – som alltid vil være begrenset – som Stortinget stiller til disposisjon.

Alliert tilstedeværelse og alliert mottak er avgjørende for norsk sikkerhet. Dette vil prioriteres i den videre utviklingen av Forsvaret, kan en lese av meldingen. Den nylig vedtatte tilleggsavtalen med USA er et svært viktig tiltak i så måte. Svart på hvitt står det i meldingen at man må ta endringene i sikkerhetssituasjonen på det dypeste alvor – på det dypeste alvor. Det krever handling og politisk prioritering. Det blir ekstra krevende i de kommende årene når man vet at handlingsrommet i statsbudsjettet blir mindre. Det er bare å ta en liten kikk i perspektivmeldingen. Men det er ingen vei utenom. Landets sikkerhet er og blir statens viktigste oppgave.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [09:43:40]: Krisen og krigen i Ukraina var en «wake up call» for Europas forsvars- og sikkerhetspolitikk. Nå er det slutt på akademiske diskusjoner og tilnærminger som kun ser på Forsvaret som en avansert arbeidsplass. Våre soldater skal være beredt til å gi sitt liv for forsvaret av landet. Det krever at man allerede på skolenivå – helt fra grunnskole og oppover – er klar over hva Forsvaret er, og hva det betyr å forsvare våre liberale verdier.

Norges bilaterale forhold til Russland er skadet i tiår fremover. Nå er Russland igjen blitt fienden mot øst. Vi trodde kanskje vi aldri skulle komme dit igjen – jeg trodde i hvert fall at vi aldri skulle kommet dit igjen – men det er der vi er. Det er underlig, for det strategiske konseptet som NATO ennå styrer etter, har Russland som en partner. Så må jeg si at de som i dag sier at de skjønnte hva Putin mente og ville osv. i de årene som har gått, tok feil. Det er ingen, i hvert fall ingen i Norge, som visste det. Vi kan gå tilbake til 2019, da vi feiret Arktisk råd, og hvor det var både champagneskåling og kanapépising på høyt plan med Putin.

Et norsk forsvar kan ikke bygge videre på dagens forsvar, vi må tenke nytt. Da er det litt underlig at det hele tiden vises til tidligere regjeringer, og det vises til Hur-

dalsplattformen. Hurdalsplattformen er helt irrelevant. Det er jo akkurat den vi nå ikke kan bygge på. Den var skrevet før invasjonen og krigen i Ukraina. Da kan man ikke vise til Hurdalsplattformen hver gang det er en utfordring. Hurdalsplattformen kan man legge i en skuff, nå må man se fremover. Nå må man lage en ny langtidsplan, som også står i Meld. St. 10 for 2021–2022. Det står om hvordan man skal utarbeide – det er helt korrekt – men man har ikke FFI med, og man har heller ikke med behovet for NATOs kollektive forsvar. Det skal også inn når man vurderer en ny langtidsplan.

Så stusser jeg litt over at Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti ikke står sammen med Fremskrittspartiet, SV og Rødt om betydningen av balanse og oppgaver. Det synes jeg er et slags rop fra fortiden. De mener at den forrige regjeringen hadde det, men nei, den forrige regjeringen hadde heller ikke det. Vår regjering hadde heller ikke det. Det er å innrømme hva vi hadde og ikke hadde – ikke å prøve å forsvare det som ble gjort før. Nå må vi tenke nytt og akseptere at vi kanskje ikke har tenkt på absolutt alt, uavhengig av hvem som var statsråder på den tiden.

Så må vi få slutt på lokaliseringsdebatter. Vi hører hele tiden om ulike steder i Norge som trenger den basen eller den basen eller det operative feltet, osv. Legg det i en skuff! Det eneste som betyr noe nå, er vårt kollektive forsvar. Da må også folk i denne salen slutte med denne formen for debatter. Vi har det i vår stortingsgruppe, og jeg er sikker på at man har det i andre stortingsgrupper også. Legg det i en skuff – vi plasserer Forsvaret der det er nødvendig å ha det. Andøya er et godt eksempel på det. Nå har vi fått behovet tilbake på Andøya, og vi skal bruke Andøya på en fornuftig måte.

Jeg vil nå kommentere de elleve forslagene som Fremskrittspartiet har fremmet i sak nr. 6, som er kloke, gjennomtenkte forslag om samarbeid med industri, forsvar og ulike organisasjoner. Der er Andøya tema i første forslag, men likevel vises det til Hurdalsplattformen når det gjelder en rekke av disse punktene. Det må man slutte med. Hurdalsplattformen – uansett hvor flinke man var, var man ikke flink nok. Man visste ikke hva som skulle skje, og da kan man heller ikke vise til plattformen.

Når det gjelder forslag nr. 2, om å ha minimum 60 000 heimevernssoldater, sier regjeringen at de har kanskje planer om 45 000. Det holder ikke. Det var noe man gjorde i forbindelse med Hurdalsplattformen. Nå må man tenke lenger og se hvordan Ukraina, ifølge siste rapport, mister 100–200 soldater hver eneste dag. Selvsagt må vi ha flere enn de 40 000 vi har, og selvsagt mer enn de 45 000 som det er planer om. Og da trenger vi en egen utdanning for Heimevernet. Det avviser utenriksministeren. Hun viser til forsvarsministeren, som sier at

forsvarssjefens behov gjelder. Ja, men det går an å tenke selv og si: Ja, jeg ser utviklingen i Ukraina og krigen i Ukraina – kanskje forsvarssjefens råd var lite grann passé den gangen det ble gitt. Det er litt annerledes nå, i 2022, etter den 24. februar.

Så har vi forslag nr. 3, om å øke antallet øvingsdøgn. Igjen viser ministeren til forsvarssjefens økonomi, så han må vurdere – altså ikke at han skal få bedre økonomi, men at forsvarssjefen eventuelt har for dårlig økonomi, slik at han ikke kan prioritere å øve mer med Heimevernet.

Det samme gjelder en egen rekruttutdanning for Heimevernet. Det er det heller ikke behov for, ifølge regjeringen. Selvsagt er det behov for det, og alle vet jo at det er behov for det, ikke minst etter at Sjøheimevernet ble nedlagt. Så det er klart det er behov for en egen rekruttutdanning. Man kan ikke satse på Hærens utdanning og håpe at de i ettertid skal bli heimevernssoldater. Vi trenger en egen utdanning også for dem som ikke har gått gjennom hele løpet for Hæren.

Når det gjelder anskaffelsen av nye helikopter, vil jeg først hylle ministeren for å ha gjort det eneste kloke: å legge NH90 i en skuff. Det prosjektet begynte da jeg jobbet i Forsvarsdepartementet, og det er jo tilbake til forrige århundre. Jeg var selv med på å utarbeide noen av industriavtalene der, som ikke var særlig vellykket. Så det er veldig fint at man legger det i en skuff og tar dette på alvor. Men bare så nylig som i januar sa man at dette prosjektet skulle gå videre, men heldigvis har man kommet til noe annet nå.

Så gjelder det luftvern. Der står det at man vurderer ulike tiltak, både aktive og passive, men det står ingenting om at man har ambisjoner om faktisk å gjøre det. De vil koste veldig mye penger, men man må gjøre det – alternativet er mye dyrere. Og det er et paradoks at forsvaret av Washington blir gjort med norske NASAMS, Norwegian Advanced Surface-to-Air Missile System, men vi har ikke et forsvar av Oslo med norske NASAMS. Det er jo nesten ikke til å fatte, og når jeg forteller dette til utlendinger, tror de ikke på hva jeg sier. Dette må vi få på plass. Ja, det koster personell og penger, men alternativet er mye verre.

Det er så underlig, for når det gjelder Forsvaret, så skal man ha et forsvarsbudsjett på 2 pst. av BNP, og så spør man: Hva slags forsvar får vi for det? Mens når det gjelder alle andre sektorer – kanskje ikke alle, men de aller fleste sektorer – spør man hva som er behovet? Hva er behovet innen helsesektoren, behovet for Navtelser, behovet i skolesektoren? Da er det behovet som styrer, men når det kommer til Forsvaret, spør vi hvor mye penger vi har, og så ser vi hvor mye forsvar vi får for det. Det må være behovet som styrer. Og da har man hele den rekken av planer for langtidsplanen, som må

legges til grunn. Da kommer man kanskje til 3 pst., kanskje til 2,5 pst., kanskje til 3,5 pst. Vi var på 3,5 pst. tidligere, under den kalde krigen. Det er mulig å gjøre det, men da må vi prioritere annerledes og akseptere det. Vi er nå det rikeste landet i verden. Det skulle bare mangle at vi ikke kan forsvare vårt eget land og våre 29 allierte, som kanskje blir 31 allierte.

Så til forslag nr. 7, om å opprette beredskapssheltere for F-35. Til det har det også kommet et kryptisk svar. Nå virker det som om disse shelterne er O.B. Wiik-telt. Jeg tror det er helt nødvendig at vi får muligheten til å ha disse i fjellager, for da får de jo beskyttelse. Det er ikke et godt nok svar som gis fra ministeren på dette, at man skal vurdere alternativer osv. F-35 er mye større enn F-16, men vi må ha plass til å lagre dem, slik at de er beskyttet også når de er på bakken.

Når det gjelder Nammos produksjon og å redusere ledetiden, kom et positivt svar fra forsvarsministeren. Forsvarsministeren sier at de er i dialog med Nammo – det er veldig, veldig bra. Så forsvarsministeren skal ha skryt for det. Det er veldig viktig at vi får ammunisjonen vi trenger til beredskap.

Når det gjelder beredskapsmateriell og samarbeidet med sivil sektor, altså samarbeidet mellom privat sektor og Forsvaret, så er det en trist lesning. Tiden for at Forsvaret kan gjøre alt, er over. Vi trenger privat sektor, ikke på grunn av arbeidsplasser, men fordi det er den beste løsningen. Dette er folk som kan jobben, det er beredskap som de kan gjøre. Vi trenger det samarbeidet, og det står altså private selskaper i kø for å hjelpe Forsvaret. Det skaper også en interesse for Forsvaret. Betydningen av Forsvaret vil også bli spredt på den måten, så det ikke blir en liten sekt som skal jobbe for seg selv. Vi trenger privat sektor for å hjelpe til med Forsvaret.

Når det gjelder forslag nr. 10, om beredskapslagre for innsatsmateriell, får vi et positivt svar fra forsvarsministeren – jeg må skryte av det. Det er veldig, veldig bra.

Når det gjelder Det frivillige Skyttervesen, kommer det igjen et underlig ikke-svar. Ønsker man mer penger til Det frivillige Skyttervesen, eller skal man henvise til budsjetter fremover? Har man ambisjoner om det, så skriv da at man har ambisjoner om det. Har man ikke ambisjoner om det, så skriv at man ikke har ambisjoner. Ikke skriv at man kanskje kommer tilbake til dette i et budsjett i fremtiden. Ønsker ministeren at Det frivillige Skyttervesen skal ha en høyere bevilgning, eller ønsker han det ikke? Skal han prioritere det, eller skal han ønske seg et større forsvarsbudsjett, slik at han kan få mer penger til Det frivillige Skyttervesen? Det igjen skaper nødvendigheten av å ha en bredere forståelse av Forsvaret i samfunnet. Samfunnet må kollektivt forstå at Forsvaret er ikke bare Forsvaret; Forsvaret begynner i skolen, Forsvaret er privat sektor, og Forsvaret er Det frivilli-

ge Skyttervesen. Dette henger sammen. Da må man også drive politikk på en måte som viser at dette henger sammen. Det er fremtidens utfordring.

Legg Hurdalsplattformen i en skuff, legg alle andre plattformer i en skuff og tenk nytt. Alle må tenke nytt sammen. Jeg hadde ikke løsningen for tre, fire, fem eller åtte måneder siden. Men nå må man finne den riktige løsningen, og da må vi gå sammen om det og ikke krangle om lokaliseringer eller for så vidt hva Forsvaret skal drive med. Vi skal forsvare landet vårt. Vi skal skryte av soldatene som gir livet sitt for landet vårt. Det skal vi være oppmerksomme på at de faktisk gjør. Det er ikke akademiske diskusjoner. Og vi skal være klare på at vi skal være villige til å kjempe selv for Tyrkia i NATO.

Jeg tar opp forslagene fra Fremskrittspartiet.

Presidenten: Representanten Christian Tybring-Gjedde har tatt opp de forslagene han refererte til.

Ingrid Fiskaa (SV) [09:53:40]: Med det alvorlege bakteppet me diskuterer denne saka, og med krig i Europa, er det i alle fall bra at fleire no ser nødvendigheita av å styrkja Forsvaret. Her i salen er det i dag stor einighet om mange av dei grepa som blir føreslått. SV stiller seg bak dei nye og utvida investeringsprosjekta regjeringa føreslår, og me meiner det er fleire gode signal i stortingsmeldinga om justeringar i langtidsplanen. I tillegg vil eg rosa Framstegspartiets representantforslag, som òg gjev mange gode forslag til korleis me kan styrkja Forsvaret. SV er med på fleire av forslaga. Det er ein feil i den innstillinga, for SV er òg med på forslaga nr. 1–3 der.

Sakene i dag handlar altså om korleis me kan styrkja det nasjonale forsvaret. Det er heilt nødvendig. Det er nødvendig at Noreg sjølv er til stades med relevante militære kapasitetar, særleg i nord. SV støttar regjeringa i at Noreg bør styrkja kapasiteten til å utøva nasjonal kontroll òg over den allierte aktiviteten med utgangspunkt i norsk territorium.

Å gjera det motsette, nemleg å overlata oppgåvene med å overvaka og vera til stades i nordområda til allierte, vil kunna bidra til å auka konfliktnivået og sjansane for at misforståingar oppstår. Så lenge det er Noreg sjølv som hevdar suverenitet, er dette konfliktdempande. Dette er inga lita oppgåve, gjeve vår geografiske plassering og auka aktivitet i nordområda, både militær og sivil, og Noregs interesse av lågspenning. Desto viktigare er det å prioritera rett når me no skal styrkja Forsvaret.

Då er det særleg eitt forhold me i SV er opptekne av, og det er at satsingane dei seinare åra i stor grad har handla om investeringar i materiell og i liten grad om satsing på personell. Dette har skapt ubalanse som har som resultat at ein svekkjer Forsvarets operative evne. Det er særleg denne ubalansen me må retta opp dei ko-

mande åra. Eg vil seia at det hastar ein heil del viss ein ikkje skal mista verdifull kompetanse i Forsvaret.

Med dei varslings sakene som har kome fram i media i det siste, ser me at fleire av desse sakene i botn og grunn handlar om at kunnskapen til personellet ikkje blir teken på alvor, men forsøkt dyssa ned. Dette må bli snudd, for Forsvarets personell er vår aller viktigaste ressurs når me no skal styrkja forsvarsevna.

Så til eit par konkrete saker: SV støttar regjeringa sitt mål om å vidareføra og styrkja vedlikehaldet av kritisk infrastruktur på Andøya. Me vil understreka at skal me få til det, må drifta på Andøya vera kontinuerleg, med fast tilsette, og det må skje i regi av Forsvaret. Det betyr òg at Forsvarets personell på Andøya må få ei snarleg avklaring om korleis denne flystasjonen skal driftast framover. Det vil òg vera i norsk interesse, for å hindra at avgjerande kompetanse forsvinn. Me etterlyser ei snarleg avklaring frå regjeringa om planane for Andøya.

Me har òg store investeringsprosjekt bak oss og som er bestemte, både Ørlandet og Evenes. Begge desse har blitt langt dyrare enn planlagt, og ein må spørja seg om avgjerdsgrunnlaget har vore påliteleg, og om prosessane har vore gode nok. Då er det viktig ikkje å gjera same feil ein gong til, og eg viser til vår merknad som gjeld Værnes.

Til slutt må eg hugsa å ta opp forslaga frå SV.

Presidenten: Representanten Ingrid Fiskaa har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Bjørnar Moxnes (R) [09:58:58]: Bakteppet for saken – eller for sakene – vi behandler i dag, er at en stormakt, og en atomkraft, som vi deler grense med, har invadert et fredelig naboland. Og i møte med russisk aggresjon er det to ting vi behandler. Det ene er umiddelbare tiltak for å styrke forsvarsevnen, og det andre er de lange linjene vi skal streke opp for forsvaret av Norge.

De lange linjene som tidligere regjeringer har fulgt, har hatt en grunnleggende svikt. Ta f.eks. St.prp. nr. 45 for 2000–2001, som handlet om å legge om Forsvaret, lagt fram av Stoltenberg I-regjeringen i 2001. Da skrev departementet:

«Russland er inne i en samlet sett positiv utvikling, og landet utgjør i dag ingen militær trussel mot Norge. Regjeringen mener at det er svært lite sannsynlig at et omfattende angrep mot norsk territorium vil bli gjennomført i overskuelig framtid. Evnen til å møte et slikt angrep bør derfor ikke lenger være den dominerende faktor for utforming av Forsvarets organisasjon og struktur.»

I de påfølgende langtidsplanene ble Russland faktisk knapt nevnt med ett ord. Derimot var beskjednen til Forsvaret klar: Spar milliarder av kroner, kutt i antall soldater, omform Forsvaret til å kunne operere utenfor lan-

dets grenser og bygg ned beredskapslagre, siden frihandel gir fred og forsyningssikkerhet.

Enden på visa vet vi. Vi gikk fra en mobiliseringshær med 160 000 soldater i elleve brigader, fordelt over hele landet, til et topptungt forsvar med 11 000 soldater og én brigade. Vi gikk fra et godt trent heimevern, med 90 000 soldater, til en styrke på under halvparten, på 39 000. Lederen av landmaktutredningen konkluderte for få år siden med at dette forsvaret kun kan forsvare et område tilsvarende en gjennomsnittlig kommune, og over svært kort tid.

I langtidsplanen for årene 2005–2008 het det at transformasjon er etterspurt i NATO, og at

«prioritet er lagt på deployerbare kapasiteter, med høy mobilitet, reaksjonsevne, kvalitet og tilgjengelighet, fremfor på stasjonære styrker med lang reaksjonstid».

Deployerbare kapasiteter er kort fortalt proffe soldater og bombefly som kan sendes til Afrika og Midt-østen. Stasjonære styrker er vernepliktige som blir hjemme og forsvare Norge.

Rødt håper at flere partier, at alle partier, vil se at Forsvarets primære jobb er forsvaret av Norge, og at stasjonære styrker, dvs. et folkelig forankret mobiliseringsforsvar basert på vernepliktige og reservister, er det som trengs for å løse oppgaven.

Rødt støtter derfor tiltak som umiddelbart kan styrke forsvarsevnen, og jeg vil også berømme Fremskrittspartiet for forslaget de har lagt fram til behandling i salen. Det er og blir et sterkt norsk forsvar som kan ivareta balansen mellom avskrekking og beroligelse. Å skulle kompensere for det med et stort mottak av utenlandske styrker kan ikke ivareta balansen mellom avskrekking og beroligelse, som har vært avgjørende for politikken vår i Norge i mange, mange år. I første rekke legger vi vekt på å styrke bemanningen, umiddelbart utbedre manglene i materiell og gradvis legge grunnen for et sterkt vernepliktsbasert invasjonforsvar.

Det var et godt innspill fra Fellesforbundet i høringen om snarest å starte en gjennomgang av Forsvarets bortsetting av oppgaver til private aktører og om konsekvensene dette har for sikkerheten og beredskapen. Det støtter Rødt helhjertet, og siden dette også er et av regjeringens løfter i Hurdalsplattformen, burde det heller ikke være noe problem for regjeringspartiene å støtte en slik gjennomgang.

For Rødt er det viktig med nasjonal kontroll over strategisk viktig materiell. Derfor foreslår vi at Stortinget ber regjeringen sikre at Forsvaret anskaffer materiell fra norsk industri der det er hensiktsmessig.

Statsråd Bjørn Arild Gram [10:03:46]: Regjeringen vil styrke landets forsvarsevne og beredskap. Utfordringsbildet er alvorlig. Under arbeidet med stortings-

meldingen forverret denne situasjonen seg betydelig, og vi ser nå krig i Europa. Krigen har ført til en ny kriseforståelse for oss og for allierte. Finland og Sverige søker nå trygg havn i NATO. Samlet og hver for oss ser vi behov for å gjennomgå våre forsvarsplaner og budsjett-prioriteringer.

Regjeringen har gått gjennom status i sektoren, og konklusjonen er klar: Det har skjedd forbedringer de siste årene, men vi er ikke der vi burde være, og det skyldes flere ting. Nytt materiell kommer senere enn planlagt, byggeprosjekter blir dyrere, og vi har utfordringer med å rekruttere og beholde riktig kompetanse. Problemene med NH90-helikoptrene er svært alvorlige og har vært godt kjent. Regjeringen har nå hevet kontrakten, fordi vi ikke lenger har troen på at NH90 kan løse Forsvarets behov for maritim helikopterkapasitet innenfor rimelig tid og kostnad.

Regjeringen har startet arbeidet med å vurdere alternativer for maritim helikopterkapasitet. Det vil ta tid før vi kan få en alternativ løsning på plass. Så vil vi også se på muligheter for å forsere dette gjennom henvendelser til nære allierte og samarbeidspartnere. Jeg mener at det nå er nødvendig å vurdere Forsvarets helikopterkapasitet i en helhet, spesielt sett i lys av dagens sikkerhetspolitiske situasjon.

Som et strakstiltak for økt forsvarsevne har regjeringen foreslått å styrke Forsvaret med 3 mrd. kr ekstra allerede i år, og jeg er glad for at det er bred tilslutning til dette i Stortinget. Særlig viktig er det å styrke vår forsvarsevne i nord. Vi skal øke aktiviteten i Hæren og Heimevernet, og Sjøforsvaret skal seile mer. Vi skal også fylle opp beredskapsbeholdninger av reservedeler og ammunisjon og fylle opp drivstofflagre.

Den nasjonale evnen til mottak av allierte styrker er en kjent risiko i gjeldende langtidsplan. Regjeringen vil legge til rette for økt alliert tilstedeværelse utover vedtatt langtidsplan også i fredstid. Den forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen har tydeliggjort behovet for en høyere ambisjon. Som et strakstiltak har vi gjennom ekstrabevilgninger i 2022 satt av midler til nødvendig vedlikehold på bl.a. Bardufoss flystasjon, men regjeringens vurdering er at Bardufoss og Evenes ikke vil være tilstrekkelig for å dekke allierte behov i nord. Det er bare Andøya som har relevant infrastruktur etter de vedtakene som er fattet om ny bydel i Bodø. Derfor vil vi styrke vedlikeholdet av relevant kritisk infrastruktur også på Andøya. Jeg tar sikte på en snarlig avklaring av de konkrete utviklingsmulighetene på Andøya og det framtidige ambisjonsnivået.

I Prop. 75 S for 2021–2022, om investeringer i Forsvaret og andre saker, legger regjeringen fram fire investeringssaker, og vi informerer Stortinget om to andre sa-

ker. Jeg setter pris på komiteens solide støtte ved at en samlet komité stiller seg bak forslaget til vedtak.

Vi øker rammen i prosjektet som anskaffer 155 mm artillerisystem, og i prosjektet som anskaffer artillerilokaliseringsradarer. Dette er svært viktige systemer for moderne landstyrker og vil øke ildkraften til Brigade Nord. Investeringene i eiendom, bygg og anlegg på Porsangmoen er en del av en satsing på totalt 1,5 mrd. kr i infrastruktur på Porsangmoen for å oppfylle Stortingets vedtak i 2018 om å opprette Finnmark landforsvar og Porsanger bataljon. Dette prosjektet gjør at vi kan ta godt vare på materiellet, og gir i tillegg personellet gode arbeidsforhold.

Vi investerer også i infrastruktur på Værnes, og legger dermed grunnlaget for at den økte driften der vil være effektiv. Vi har styrket Heimevernets evne til å sikre egen oppsetting, ved at særlig utvalgte mannskaper har komplette våpen og ammunisjon lagret hjemme.

Vi må leve med og planlegge for usikkerhet og uro i lang tid framover. Denne regjeringen prioriterer Forsvaret. Stortingsmeldingen, tiltakspakken og investeringsproposisjonen er regjeringens første og viktige steg. Så har vi nedsatt en forsvarskommisjon og en totalberedskapskommisjon for å se videre framover. I lag med et fagmilitært råd vil dette utgjøre viktige innspill til en kommende langtidsplan.

Vi vil i kommende budsjett komme med ytterligere prioriteringer og satsinger for å gjøre de endringene denne regjeringen ser er nødvendige, slik at Forsvaret fortsatt kan løse sine oppgaver.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hårek Elvenes (H) [10:08:14]: I saken påpekes det at en del bygg- og anleggsprosjekter blir dyrere enn forutsatt. Dette forklares primært med økte entrepris-kostnader og prisøkning på innsatsfaktorene. En annen prisdrivende faktor er ofte selve behovet. Det går en grense mellom hva som er nødvendig å ha, og hva som er kjekt å ha.

Hvis man ser på leirene som ble bygd etter krigen, ser man ofte at kasernene – f.eks. på Hvalsmoen og på Haslemoen – var identiske. Det var en standardisering, og det medfører at kostnadene kan holdes lavere.

Spørsmålet til ministeren er: Hvor langt har man kommet i forsvarssektoren i dag med å standardisere forholdsvis enkle bygg som det bygges mange av, eksempelvis kaserner og befalsforlegninger?

Statsråd Bjørn Arild Gram [10:09:15]: Dette er et viktig tema. Skal vi sikre den videre utviklingen av Forsvaret som vi ønsker, er det en rekke forhold som må henge sammen, herunder muligheten til å innkvartere folk på en god måte. Vi har dessverre en situasjon hvor

det er etterslep både når det gjelder vedlikeholdet, og når det gjelder det å anskaffe moderne bygg og anlegg for framtiden.

Jeg mener at det er helt rett å se på hvordan vi kan få mer igjen for pengene og bidra til standardisering der det er mulig. Det er også en viktig del av strategien knyttet til bygg- og anleggspolitikken i sivil sektor. Jeg mener at det er et godt grunnlag for å ta med seg viktige elementer fra det inn i arbeidet med bygg og anlegg i militær sektor.

Hårek Elvenes (H) [10:10:13]: Vi får håpe at vi får se en standardisert kaserne snart. Det var mulig på 1950-tallet, og det burde være mulig i 2022. Historien viser at styringsrammen ved offentlige prosjekter har en tendens til å overstiges langt oftere enn det motsatte.

Nå skal ministeren snart legge fram en plan for ny overflatestruktur i Sjøforsvaret. Beregninger fra Forsvarets forskningsinstitutt, FFI, viser at reanskaffelse av fregatter i en eller annen form er kostnadsberegnet til 46 mrd. kr. Med så store summer skal det ikke store avvik til før kostnadsoverskridelser kan få store negative konsekvenser for forsvarsbudsjettet.

I lys av de erfaringene man har gjort i det siste, og betydningen av å treffe best mulig på kostnadsestimatene: Hvilke initiativ vil ministeren ta for at kostnadsfastsettelsen knyttet til overflatestrukturplanen som kommer, blir best mulig?

Statsråd Bjørn Arild Gram [10:11:24]: Det er en gjentatt utfordring – ikke bare i Forsvaret, men også der – at anskaffelser blir dyrere enn forutsatt. Jeg tror en grunnleggende utfordring er nettopp at man starter med å definere behovet; det er lærdom vi tar med oss fra ulike prosjekter. Det har nok vært en tendens til – jf. også forrige spørsmål – ønsker om skreddersøm og tilpasning til særskilte behov kontra nettopp det å se på standardisering eller fellesløsninger med andre.

Jeg mener at det kanskje aller viktigste vi kan gjøre når vi går inn i nye materiellanskaffelsesprosjekter, herunder det representanten viser til, er at vi gjør nøye vurderinger knyttet til graden av behov for egne tilpasninger og i større grad heller går etter standardiserte løsninger hvor vi kan dele kostnaden mest mulig med andre.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:12:40]: Først vil jeg hilse til Aniela, som sitter der oppe. Hun er 16 år og er min skygge i dag – det er vel første gang hun har blitt nevnt fra Stortingets talerstol – det skal hun ha skryt for.

I forsvarsbudsjettet er det betydelige investeringer i forsvarsmateriell. Det skaper betydelig virksomhet for norsk industri og store spinoff-effekter i annen relatert industri. Beløpene der er milliardbeløp. Skulle man hatt

et reelt forsvarsbudsjett, burde man også hatt en pluss-side, altså en investeringsside – eller en forsvarsbudsjett-side – og en inntektsside. Det vil være en helt ny tenkning.

Vil forsvarsministeren kunne vurdere at man ser på inntektssiden fra forsvarsindustrien, slik at man kan øke forsvarsbudsjettet, og slik at det ikke oppfattes som en utgiftsside? Jeg vil anta at både Kongsberg Gruppen, Nammo og andre ledende aktører vil synes det er naturlig, for det er faktisk forsvarsbudsjettet som finansierer deres forsvarsindustriivirksomhet.

Statsråd Bjørn Arild Gram [10:13:42]: Det er nok mange satsinger, bevilgninger, investeringer osv. på det norske statsbudsjettet som bidrar til privat næringsutvikling og aktivitet. Forsvaret er en av dem. Det vil i større eller mindre grad være helt gjennomgående at statens økonomiske aktivitet på ulikt vis bidrar til samfunnets økonomiske aktivitet, som igjen genererer inntekter til statskassen. Å se for seg at man skal løsrive en sektor og legge om budsjettprosessen på den måten som representanten antyder, anser jeg som lite aktuelt. Jeg tror det vil være en vanskelig operasjon å gjennomføre og skape veldig uklare forutsetninger for en ansvarlig budsjettpolitikk.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:14:35]: Jeg ser selvsagt det, jeg også, men det er uansett en betydelig inntektsside for forsvarsbudsjettet som kanskje skal brukes litt mer aktivt når vi argumenterer for forsvarsbudsjettet og bevilgninger til Forsvaret.

Et annet spørsmål: Forsvarsministeren viser til Hurdalsplattformen, som jeg også nevnte fra talerstolen. Denne ble skrevet og etablert på et tidspunkt som var en helt annen tid; alle sier at det nå er en helt ny tid. Likevel vises det til den som om den er en slags oppskriftsbok, en Hakkespett-bok eller noe slikt. Innser forsvarsministeren at Hurdalsplattformen må legges til side, slik at vi sammen kan gå fremover og se et samlet behov – at ikke regjeringen har noen spesielle pre i dette, og heller ikke Stortinget alene, men at vi sammen finner måter å løse dette på, basert på de reelle behovene etter Russlands invasjon og krig i Ukraina?

Statsråd Bjørn Arild Gram [10:15:30]: Jeg er enig i at ting har skjedd etter at Hurdalsplattformen ble skrevet, det er det ingen tvil om. Så mener jeg likevel at det er et veldig godt styringsdokument – som er framtidsrettet – for regjeringen. Det er lite i det som har skjedd det siste halvåret som tilsier at Hurdalsplattformen har blitt mindre aktuell. Snarere tvert imot – de sikkerhetspolitiske behovene bekrefter de intensjonene som ligger i Hurdalsplattformen om å styrke norsk forsvarsevne og beredskap. Så jeg ser ikke noe grunnlag for å legge

det bort. Jeg mener tvert imot at det er god sammenheng mellom Hurdalsplattformen og den utviklingen vi har sett. Så kan jo ulike former for utvikling tilsi at man er nødt til å gjøre andre ting i tillegg, gjøre vridninger på ting. Det er en løpende vurdering, men plattformen som sådan mener jeg gir et godt grunnlag for å utvikle bl.a. Forsvaret videre i en positiv retning.

Ingrid Fiskaa (SV) [10:16:36]: Eg vil tilbake til temaet standardisering, som har vore oppe her tidlegare, og heilt konkret standardisering av fartøy i Sjøforsvaret. Noreg har ein verd sleiande maritim kompetanse gjennom både verftsindustrien og resten av den maritime klynga. Dette gjev etter mi meining ei unik moglegheit til å byggja og utrusta sånne standardfartøy som me snakkar om her. Det vil etter SVs meining vera både god forsvarspolitik og god klimapolitik.

Me meiner at det hastar med ei avklaring, så spørsmålet mitt til forsvarsministeren er: Meiner han det er ein god idé å anskaffa standardiserte fartøy frå norsk verftsindustri?

Statsråd Bjørn Arild Gram [10:17:29]: Det kan absolutt være en god idé å anskaffe mer standardiserte fartøy. Forsvarsdepartementet har gitt Forsvaret i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning etter statens prosjektmodell for å vurdere muligheten for en standardisert fartøyklasse. Et mulig standardisert fartøy kan på sikt vurderes som en erstatning for dagens kystvakt- og støttefartøyer når de nærmer seg slutten av levetiden, eller når leiekontrakten går ut. Jeg mener at en konseptvalgutredning vil kunne dokumentere effektene av en mulig overgang til standard fartøyklasse og eventuelle gevinster i form av enklere drift, utdanning, understøttelse osv. Så handler ikke dette – og det må understrekes – om kampfartøylene til Marinen, men om andre støttefartøy, kystvaktfartøy osv.

Ingrid Fiskaa (SV) [10:18:25]: Eg takkar for svaret.

Kan ministeren seia noko om tidsperspektivet her? For det er òg tidskritisk å få teke ei avgjerd, rett og slett, om ein vil satsa på norsk verftsindustri i denne samanhengen. Så spørsmålet er altså: Kva tid kan me venta ei avgjerd eller eit avgjerdsgrunnlag frå regjeringa?

Statsråd Bjørn Arild Gram [10:18:55]: Forsvarsdepartementet har, som nevnt, iverksatt en konseptvalgutredning for en standardisert fartøyklasse. Som del av den konseptvalgutredningen skal det leveres en mulighetsstudie. Den skal ferdigstilles i den måneden vi er i nå, i juni 2022. Men selve konseptvalgutredningen, som vurderer ulike alternativer, vil nok ikke være klar før til neste år.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Rigmor Aasrud (A) [10:19:42]: Den sikkerhetspolitiske situasjonen er endret, både internasjonalt og i våre nærområder. Samtidig muliggjør moderne teknologi nye former for krigføring. Disse endringene fordrer at vi tar grep for å trygge vår egen framtid. Både i Meld. St. 10 for 2021–2022 og i investeringsmeldingen er det gode eksempler på det. Norges forsvarsevne og nasjonale beredskap styrkes utover det den vedtatte langtidspanen legger opp til. Det er helt nødvendig.

Når det gjelder representantforslag 221 S for 2021–2022 fra Fremskrittspartiet, deler vi både forslagsstillerens beskrivelse av den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og representantenes ønske om å styrke norsk forsvarsevne og nasjonal beredskap.

Regjeringen er allerede godt i gang med dette, og det er viktig at alle større beslutninger knyttet til forsvarssektoren bygger på fagmilitære vurderinger og ses i sammenheng med vedtatte planer. Som forsvarsministeren har redegjort for i sin uttalelse til forslaget, er det gode grunner til at flere av de konkrete forslagene i representantforslaget ikke bør prioriteres nå. Noen av forslagene vil imidlertid kunne vurderes i arbeidet med ny langtidspan og må da ses i sammenheng med den nye tiltakspakken for Forsvaret, som vi har lagt fram i Prop. 78 S for 2021–2022, i Meld. St. 10 for 2021–2022 og i investeringsmeldingen, som vi har til behandling her i dag.

Det har over flere år vært alvorlige forsinkelser og en rekke utfordringer knyttet til anskaffelsen og innfasingen av NH90-helikoptrene. Helikoptrene har vist seg å ha et enormt vedlikeholdsbehov og svært høye driftskostnader. Samlet sett har dette resultert i få flytimer og lav tilgjengelighet og en begrenset operativ evne.

I dag har regjeringen offentliggjort en beslutning om å heve kontrakten og avslutte innfasingen av NH90-helikoptrene. Når vi ikke har fått den maritime helikopterkapasiteten som vi har bestilt, og vi heller ikke har tillit til at kapasitetene kan leveres, er det dessverre den eneste forsvarlige løsningen.

Som forsvarsministeren har understreket i pressekonferansen i dag, har vårt behov for maritime helikoptre ikke blitt mindre de senere årene. Det er derfor viktig at man får til en rask prosess for å kunne finne erstatningsordninger så raskt som mulig. Hver stein bør snus for å se hvordan vi best kan få på plass en maritim helikopterkapasitet, for det trengs.

I det videre arbeidet er det sentralt at personell og kompetanse ivaretas. Ikke minst gjelder det de ansatte i den maritime helikoptervingen på Bardufoss, som over flere år har jobbet iherdig for at NH90-helikoptrene skulle fungere. Det er derfor viktig at vi gjennomfører en god omstillingsprosess med individuell oppfølging av dem som er berørt.

Ine Eriksen Søreide (H) [10:23:49] (komiteens leder): Det har vært sagt mye klokt her, fra både saksordføreren og andre, både om det som ligger til grunn for den brede støtten i Stortinget til det regjeringa har presentert, og også om bakteppet med de dramatiske sikkerhetspolitiske endringene.

Jeg mener det er viktig at regjeringa kom raskt til Stortinget med et forslag om nødvendige bevilgningsøkninger. Mitt poeng i mitt innlegg nå er å si litt om også den kompleksiteten som venter oss når vi nå skal gjøre flere større investeringer. Det ene er at vi ikke er det eneste landet som nå skal anskaffe mer materiell. Det gjelder både tyngre materiell og selvfølgelig også ammunisjon og annet bruksmateriell. Det betyr at ledetidene blir lengre og lengre, og det forsterkes av den situasjonen vi har, med komplekse verdikjeder og det at ting nå forsinkes som følge av både pandemi og andre faktorer.

Det gjør at vi må være forberedt på at når flere land nå skal anskaffe mye samtidig, vil også konkurransesituasjonen være en utfordring. Det betyr at vi må være forberedt på at ting ikke kan anskaffes umiddelbart. Vi må også være forberedt på at vi må gjøre nye og grundige vurderinger av hva vi kommer til å trenge i 20-årspektivet som gjør at vi gjør de riktige investeringene nå. Det har også vært mye av tanken med det arbeidet som den forrige regjeringa gjorde i langtidspanarbeidet, nemlig å ha fire- eller åtteårsplaner, men planlegge eller ha en horisont på 20 år for å vite at vi gjør de riktige investeringene.

Så vil jeg også knytte noen kommentarer til den beslutningen regjeringa har tatt i dag om å terminere kontrakten på NH90. Det er en beslutning som har Høyres fulle støtte. Det er en riktig beslutning med den informasjonen man nå har, og med den utviklingen som også har vært over tid.

Jeg avslører ingen stor hemmelighet når jeg sier at dette har vært en veldig krevende og vond sak for flere regjeringer. Det har vært nødvendig hele veien å gjennomføre avbøtende tiltak, både på det rent juridiske, altså for å få kontrakter som gjør det mulig å terminere denne leveransen nå, men også på å prioritere mellom Kystvakten og fregattene, på den måten at det er Kystvakten som ble prioritert med helikoptre. Når man da heller ikke får til den operative leveransen som en så tydelig prioritering gir, er det ikke andre alternativer enn å terminere.

Jeg vil imidlertid også understreke at dette er komplisert av flere årsaker. Det er ikke bare fordi det kan være juridisk komplisert å heve en kontrakt og å anskaffe nye helikoptre, men dette skjer samtidig med at Luftforsvaret er inne i den største omstillingen vi har hatt på svært mange tiår. Vi skal fase ut gamle F-16 og fase inn

nye F-35. Vi skal fase ut det gamle redningshelikoptret Sea King og fase inn nye SAR Queen. Vi skal fase ut gamle P-3 Orion overvåkingsfly og fase inn nye P-8 overvåkingsfly. Og alt dette skal skje samtidig, mens man opprettholder den operative evnen og ikke minst evnen til tilstedeværelse i nord.

Det betyr at det å skulle terminere en helikopterkontrakt med helikoptre som, selv om de leverte svært liten operativ evne, leverte noe operativ evne, samtidig som man da skal anskaffe nytt materiell, som tar tid, og man skal ha en ny vedlikeholdsorganisasjon, gjør at dette er ekstremt mye mer komplisert. Jeg er derfor veldig glad for de grundige vurderingene regjeringa nå har gjort, for ut fra bl.a. at feilraten nå er 40 ganger høyere enn normalt, og at man har gått ned fra leveranse av 700 flytimer til omtrent null, er dette en riktig beslutning. Men jeg forstår også at den har vært krevende.

At det har vært gjort grundige vurderinger, er bra, for vi står nå i en situasjon der vi fra og med i dag ikke har helikoptre til Kystvakten, og det må vi finne måter å kompensere for raskt. Jeg håper også da at regjeringa selvfølgelig gjør ikke bare raske vurderinger, men at de også tenker litt utenfor boksen med tanke på hvordan vi kan skaffe en kapasitet relativt raskt. Og når man da skal skaffe en permanent kapasitet, er det uhyre viktig at vi gjør det som såkalt hylleware, selv om ingenting reelt er hylleware i Forsvaret – på samme måte som vi har gjort med tre kystvaktartøy som nå bygges i Norge, som bygges helt identiske, og på samme måte som vi gjorde med ubåtanskaffelsen, der vi anskaffer ubåter som allerede er i en produksjonslinje. For noe av problemet med NH90 har selvfølgelig også vært at det som skulle være et enhetshelikopter, har vist seg nå å ha nærmere 25 ulike konfigurasjoner, som selvfølgelig har gjort dette problematisk og komplekst for flere land enn Norge.

Ingjerd Schou (H) [10:29:01]: Mye er gjort de siste årene for å styrke Forsvaret. Lengst nord i landet er Finnmarks landforsvar gjenopprettet og bygges nå opp til en freds- og krigsorganisasjon med 3 500 soldater og befal. Brigade nord forsterkes med ytterligere en manøverbataljon og tilhørende støtteavdelinger. Spesialstyrkene er vedtatt økt, og en rekke nye kapasiteter er i ferd med å tilføres Forsvaret, som nye kampfly, mer artilleri, luftvern, maritime overvåkingsfly og nye stridsvogner. Innen 2028 skal Forsvarets stående struktur være økt med over 5 000 soldater og befal sammenlignet med 2020.

I mine hjemtrakter har Rygge flystasjon blitt en av Luftforsvarets viktigste baser. Rygge er hovedbase for Luftforsvarets Bell-helikoptre. Disse er en avgjørende kapasitet, særlig for de norske spesialstyrkene, og dermed for samfunnets evne til å respondere raskt, særlig på al-

vorlige trusler, eksempelvis terrorangrep eller pågående livstruende vold. Fra 2024 av skal Bell-helikoptrene på Rygge erstattes av nye helikoptre. Det er dessuten positivt at også Hæren i denne forbindelse skal tilføres nye helikoptre på Bardufoss. Mye bra er altså gjort. Høyre støtter dessuten regjeringens ekstrabevilgning på 3 mrd. kr mer til Forsvaret som følge av krigen i Ukraina.

Den forverrede sikkerhetssituasjonen stiller likevel ytterligere krav til oss. Et autoritært russisk regime beveger seg i retning totalitært tankegods om at Russland har rett til å dominere det europeiske kontinentet. Kremles fremste strategiske mål er åpenbart å gjenopprette så mye som mulig av den gamle sovjetiske innflytelsessfæren. Det russiske regimet skyr få midler i å nå dette målet. Det kan dessverre uskyldige ukrainere i Butsj, Mariupol og Kharkiv føre vitnesbyrd om. Mennesker som oss, som vil leve i fred og frihet, blir slaktet ned for fote.

Humanitære katastrofer følger ofte i kjølvannet av krig, men for Russlands del ser det dessverre ut til at det å skape en humanitær katastrofe er et av målene for selve krigføringen.

Den kraftig forverrede sikkerhetspolitiske utviklingen vil kreve en betydelig militær opprustning i Norge de neste årene. Det finnes et før og et etter den 24. februar 2022.

Det hviler derfor et betydelig ansvar på forsvarskommisjonen, som leverer sin rapport neste år. Sammen med et nytt fagmilitært råd fra forsvarssjefen vil forsvarskommisjonens rapport danne et viktig grunnlag for neste langtidsplan. Med forsvarskommisjonen og nytt fagmilitært råd skal det nå gjennomføres grundige utredninger før neste langtidsplan for forsvarssektoren. Disse prosessene er avgjørende for å sørge for et styrket forsvar av landet vårt.

Det ville være uheldig om Stortinget forskuttet disse prosessene ved å vedta forslag som ikke er utredet. Flere av Fremskrittspartiets forslag som behandles her i dag, har hver for seg forsvarspolitisk substans, men de totale kostnadene og ressursene de aktuelle forslagene vil kreve, f.eks. i form av investeringer og årsverk, er ikke utredet, ikke kjent og ikke fremmet på grunnlag av anbefalinger fra forsvarssjefen.

Kort oppsummert bør det ikke være Stortingets oppgave å forskuttede forsvarssjefens anbefalinger. Derfor mener Høyre at også forslagene bør vedlegges protokollen, slik at de, hvis ønskelig, kan vurderes på et fagmilitært grunnlag i forbindelse med prosessene fram mot neste langtidsplan.

Avslutningsvis vil jeg understreke at en ytterligere opprustning vil bli krevende å håndtere for norsk økonomi. Gitt den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen er det likevel høyst påkrevet.

Nils T. Bjørke hadde her teke over president-plassen.

Ola Elvestuen (V) [10:33:42]: Jeg har bare noen kommentarer. Først: Også fra Venstres side støtter vi fullt ut at man terminerer prosjektet med NH90. Dette har vært fryktelig vanskelig. Det har vært mange forsøk på å få det til å fungere, men det er ingen tvil om man når et punkt hvor det må avsluttes. Vi trenger å starte på nytt, selv om det er behov for kapasiteten, og det må finnes en løsning.

Så har man, som mange har påpekt, en helt ny sikkerhetssituasjon i Europa, med det russiske angrepet på Ukraina. Dette endrer ikke hovedtrekkene i den langtidsplanen som forrige regjering la fram, og de prioriteringene som ligger der. Vi mener at det er mye av dette som fortsatt må prioriteres. Men det er klart at alvoret i situasjonen er mye større. Det er ingen som vet hvor lenge krigen i Ukraina vil pågå, med de behovene som vi vil ha med tanke på våpenstøtte og annen støtte til Ukraina, og som også resten av landene i NATO vil være med på – og det vil være nødvendig å fortsette.

Vi støtter hovedtrekkene i regjeringens forslag, både om at vi må legge til rette for mer alliert øving og også legge til rette for alliert hjelp, hvis det skulle være nødvendig. Vi trenger også å ta inn over oss, selvfølgelig, hvilken betydning det har at Sverige og Finland ønsker å søke medlemskap – og nå søker medlemskap – i NATO. Det er en betydelig styrking av den norske sikkerhetssituasjonen at Sverige og Finland blir medlemmer av NATO, men det gjør også at vi må tenke annerledes rundt vårt forsvar, dvs. at forsvarssamarbeidet med Sverige og Finland må bli enda tydeligere forsterket, og vi må også etter hvert se på hvordan vi kan bruke våre ressurser i fellesskap for å få et sterkere forsvar i Skandinavia. Jeg håper derfor at det at Sverige og Finland nå søker om medlemskap – og så får vi se hvor lang tid det tar – også blir en viktig del av det arbeidet som forsvarskommisjonen skal se på, om hvordan innretningen av det norske forsvaret da blir, f.eks. om vi må tenke annerledes i nord og i Finnmark når dette blir den nordlige grensen for et forsvar som også skal strekke seg gjennom hele Finland, opp til grensen mot Russland.

Hvor lenge den alvorlige konflikten med Russland vil vedvare, vet vi ikke. Selv om krigshandlingene i Ukraina låses, bremses eller stopper opp, vil konflikten fortsatt ligge der. Derfor mener vi det er viktig å se på hvordan vi kan styrke vårt cyberforsvar i årene framover. Her vil det være forsøk på å manipulere og undergrave de vestlige demokratiene. Sånn har det vært i mange år, og det kommer helt sikkert til å fortsette også i årene framover. I NATO vil det være en sterkere forventning om at norske styrker også bidrar ellers i NATO. Det gjør

vi nå med våre styrker i Baltikum, men det vil helt sikkert være et ønske om mer samarbeid i årene framover. Så må vi også ta med oss at vi på et eller annet nivå – hvor sterkt vet vi ikke – får en mer todelt verden, hvor Kina legger sin støtte inn mot Russland, og man får en situasjon internasjonalt hvor demokratiene må ta en sterkere strategisk rolle for å stå opp mot de autoritære regimene som utfordrer oss. I en situasjon hvor USA konsentrerer sine krefter mer mot Kina og Asia, må vi være forberedt på at Europa fortsatt vil måtte ta et ansvar som også kan innebære militære styrker som ligger utenfor NATOs områder. Så det å være forberedt på også å måtte bidra internasjonalt i årene framover vil være viktig for det norske forsvaret.

Presidenten: Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Mahmoud Farahmand (H) [10:38:48]: Jeg hadde i utgangspunktet ikke tenkt å ta ordet i denne saken, men som tidligere offiser og veteran kunne jeg nesten ikke la være med tanke på noen av påstandene som ble framsatt her av Rødt.

Det er klart at våre bidrag til operasjoner i utlandet har en helt enorm betydning for vår sikkerhetspolitiske situasjon og bidragene og hjelpen vi kan forvente fra våre allierte. Man skal ikke underslå den innsatsen norske kvinner og menn gjør i fjerne himmelstrøk for nettopp å sikre vår forsvarsevne.

Representanten fra Rødt valgte å ha litt historieundervisning, som jeg syntes var ganske interessant. Jeg kan ta min versjon. Jeg gjennomførte befalskoleutdanningen i 1999 og var i Forsvaret tidlig på 2000-tallet. Vi gikk fra kryssreim, Ludvig-sekk, pistolbelte og AG-3 til «beer vest» med «recompact» og moderne våpen. Et moderne forsvar med moderne utstyr har betydelig større slagkraft enn et foreldet forsvar. Det er det viktig å ha med seg. Der hvor Rødt velger å kritisere mobilitet og tempo, er nettopp mobilitet og høyt tempo det som er avgjørende på den moderne slagmarken, med moderne presisjonsvåpen. Derfor blir det litt urimelig å sitte og høre på hvordan Rødt velger å kritisere moderniseringen av det norske forsvaret. Det er ikke alltid det handler om kvantitet, selv om det kanskje ligger til grunn for ideologien til Rødt å se på kvantitet som den eneste løsningen. Det handler også om kvalitet når det gjelder mennesker og utstyr.

Det forsvaret vi har i dag, skal selvfølgelig bli større, men de soldatene vi har i dag, er muligens bedre utrustet og har større kampevne enn mye av det større mobiliseringsforsvaret vi hadde tidligere. Derfor synes jeg noe av den kritikken som framsettes av Rødt mot det forsvaret vi har nå, og den forsvarsutviklingen vi har hatt over tid, er ekstremt urimelig.

Hårek Elvenes (H) [10:41:13]: Representanten Moxnes henfalt til en form for forsvarsnostalgi i sitt innlegg. Han viste til 13 brigader og 160 000 soldater. Forsvarskommisjonen av 1990 fastslo at Norge skulle ha seks brigader. Forsvarets forskningsinstitutt gjorde en undersøkelse i 1995 der man undersøkte standarden på disse brigadene. Hvis man da satte et materiellkrav på 70 pst. – dvs. at disse brigadene skulle ha 70 pst. av det utstyret som krigsoppsetningsplanen foreskrev – var det ingen av disse brigadene som var operative.

Denne strukturen var kommet til et punkt der det måtte gjøres noe. Allerede i 1995, i forsvarsstudien til daværende forsvarssjef Fredrik Bull-Hansen, ble det påpekt et stort avvik mellom struktur, oppgaver og finansiering. Veldig mye av utstyret i denne strukturen var finansiert gjennom Marshallplanen – ikke akkurat Rødts foretrukne samarbeidspartner. Det måtte gjøres noe. Hadde vi fortsatt med den strukturen, ville vi i dag ikke hatt et forsvar som hadde vært verdt særlig mye.

Så over til representanten Fiskaa, som vektla betydningen av norsk tilstedeværelse i nordområdene for å kunne ha situasjonskontroll: Der er vi enige – men så er jo spørsmålet hvordan. Løsningen på det ligger i de nye P-8-overvåkningsflyene, kjøpt fra USA, og F-35, kjøpt fra USA, som SV er mot.

Så var representanten Christian Tybring-Gjedde en smule indignert over at Høyre ikke kunne slutte seg til utsagnet om at det skulle være samsvar mellom struktur og oppgaver. Det kan vi gjøre hvis representanten Tybring-Gjedde føyer til ordet «finansiering». Det er der likevekten må være: mellom struktur, finansiering og oppgaver.

Til slutt: Når vi nå kjøper materiell, avansert våpenutstyr, kjøper vi ikke bare enheten der og da. Vi kjøper en teknologi som skal oppdateres over mange år, som er knyttet til forsvarsindustrien som leverer dette. Derfor blir det så viktig å tallfeste kostnadene over hele levetidsløpet til det vi kjøper. Jeg vil bare si helt til slutt at der kan man lære veldig mye av F-16-prosjektet. Dette er fly som man har klart å holde operative langt utover det som var forutsatt, nettopp fordi Luftforsvaret har vært så flinke til å oppgradere og hatt solide leveransekjeder som kunne holde flyene i live utover sin levetid. (Presidenten klubber.) Det er en oppgave for ministeren.

Presidenten: Då var tida ute.

Bengt Fasteraune (Sp) [10:44:35]: Når vi snakker om materiell, investeringer, prosjekter og langtidsplaner, er det klart at det blir et veldig teknisk språk her i salen. Men jeg tror vi skal slå fast at norske soldater og befal aldri har vært bedre enn det de er i dag. Det er én hovedgrunn til det: Mange av dem har kamperfaring.

Når man vet hva det betyr, er jeg enda sikrere på at det vi har av soldater og befal i dag, aldri har vært bedre.

I min innledning sa jeg at vi i mange prosjekter ikke har nådd målene vi har satt oss. Det er fordi vi har høye ambisjoner. Men vi har kanskje ikke vært like flinke til å være like realistiske med hensyn til det som går på tid og kanskje penger og finansiering – som representanten Elvenes også påpekte.

Så vil jeg si litt om dette med personell og utdanning. Det er et system i Forsvaret i dag som etter min oppfatning betyr at man i større grad kan bruke personellet på en bedre måte, kanskje også etter at de har gjennomført førstegangstjenesten. Jeg er av den oppfatningen at det ikke er nødvendig å øremerke soldatene til den tjenesten de skal ha etter førstegangstjenesten. Jeg mener at vi heller må øke mengden av dem som gjennomfører førstegangstjenesten. Man må også ha et system som gjør at man kan bruke dem lenger og på en bedre og mer hensiktsmessig måte. Det må være en kombinasjon av å se på den sivile utdanningen man har, og ikke minst den førstegangstjenesten man gjennomfører.

Når det gjelder om man skal øke antall soldater til Heimevernet, er jeg ofte litt skeptisk til at man sier at man har en egen HV-utdanning, for det betyr ofte en dårligere utdanning. I Norge har vi til og med diskutert om denne skal være helt ned i tre måneder lang. Samtidig sier vi nå – f.eks. i forbindelse med krigen i Ukraina – hva den typen styrker kan gjennomføre av ganske avanserte operasjoner på lavt nivå.

Når vi ser på noen av forslagene som blir fremmet av Fremskrittspartiet, tror jeg det er muligheter for en helhetlig tankegang, også når det gjelder å få rekruttert personell riktig etter at de har gjennomført sin førstegangstjeneste.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:47:43]: Jeg vil takke for positive tilbakemeldinger til flere av de forslagene som Fremskrittspartiet har kommet med, og bare understreke at dette ikke er tatt ut av løse luften, at vi fant på noe som vi syntes var artig å foreslå. Det er gjort gjennom samtaler med folk i Forsvaret innenfor alle grener, gjennom samtaler med industrien og samtaler med mange andre, også organisasjoner, så det er ikke noe vi fant på en sen vinterkveld i Fremskrittspartiet.

Når det gjelder NH90, støtter også Fremskrittspartiet konklusjonen at man skal gå ut av dette prosjektet, men det er interessant å se at man ønsker å få 5 mrd. kr tilbake. Jeg ser for meg en ganske lang prosess for å få de 5 mrd. kr tilbake til Norge. Med hånden på hjertet tror jeg ikke man får tilbake de 5 mrd. kr, slik man tror. Men det er også et ganske viktig aspekt ved dette, nemlig at det ødelegger litt av illusjonen, kanskje, om det sterke

europaiske samarbeidet om konkrete prosjekter. Det er ytterst krevende å samarbeide med land som har en sterk forsvarsindustri, for så vidt også Norge, og bli enige om hvordan man skal sette sammen et helikopter som skal møte tilsvarende spesifikasjoner og ha konfigurasjoner som skal tilpasses alle land, når en skal ha ulike krav og spesifikasjoner, som også representanten Eriksen Søreide nevnte. Når vi nå er en del av EDF, får vi et helt annet syn på det, for da får vi jo sett på grunnteknologien. Det er det avgjørende, at man har en grunnteknologi som ligger i bunnen, og så får man heller se på ulike løsninger når grunnteknologien ligger der. Det tror jeg er det mest fornuftige å gjøre – ikke å tro at man klarer å anskaffe ting samlet sett eller utvikle en hel pakke for ulike forsvarssystemer.

Da er det også viktig at vi ser på forsvarssamarbeidet med USA, for der har vi et godt samarbeid allerede, som flere har sagt her fra talerstolen, bortsett fra representantene fra Rødt og SV, som ikke innser at uten USA er vi «null og nothing» på forsvarssiden, på teknologisiden og når det gjelder avanserte systemer. Vi kan sette 300 000 mann i Finnmark og tro at vi kan stoppe Russland over grensen. Det klarer man ikke uten overvåknings-systemer, det klarer man ikke uten F-35, det klarer man ikke uten overvåkningsfly. Man er nødt til å ha det hvis man skal forsvare Norge. Nå vil sikkert representanten Moxnes si noe helt annet på talerstolen her, gjennom sin ekspertise innenfor forsvarsfeltet, men likevel: Det er det som er sannheten.

Når det gjelder representanten Hårek Elvenes, er forsvarsbudsjettet nevnt. Det står i innstillingen:

«Disse medlemmer oppfatter at det er ikke balanse mellom oppgaver og de rammene som er gitt for antall årsverk, økonomi og ambisjoner.»

Det slutter ikke Høyre seg til. Vi registrerer det, men det Elvenes sa fra talerstolen, var altså ikke korrekt. Det står helt tydelig i merknaden om økonomi og finansiell nødvendighet.

Bjørnar Moxnes (R) [10:51:02]: For det første: Når det gjelder krigsdeltakelsen i Afghanistan og Libya, har det nok definitivt gitt kamperfaring. Så er vel partiene noe uenige om det var riktig, sånn er det bare. Men det finnes en god rapport om Afghanistan – Godal-rapporten – som er veldig grundig i oppsummeringen av hva vi fikk til og ikke fikk til når det gjelder de uttalte målsettingene for den innsatsen, deltakelsen, dvs. krigføringen, på godt norsk.

Så kan man være enig eller uenig, men det var en kalkulert risiko da norske myndigheter la om Forsvaret fra slutten av 1990-tallet. Mye av den territorielle strukturen ble slanket eller helt avvirket, bl.a. for å skaffe friske penger til færre, men dyrere styrker med større kamp-

kraft, i utlandet. Det kan man være enig eller uenig i, men det er et faktum at det var det valget man tok. Tidlig på 2000-tallet ble invasjonforsvaret, mobiliseringsavdelingene og den regionale kommandostrukturen avvirket. Skal vi tro historikerne Magnus Håkenstad og Olav Bogen, var det et historisk brudd som skjedde, for med dette gikk også bunnen ut av det som er Forsvarets kjernevirksomhet, nemlig nasjonal beredskapsplanlegging, til fordel for økt alliansetilpasning. Det er helt legitimt å være for dette, men det er også lov til å være mot denne omleggingen av strategien for forsvaret av Norge, for det betyr at Forsvaret fortsatt skal brukes til oppdrag i utlandet samtidig som nasjonale fredstidsoppgaver skal videreføres. Over tid vil dette føre til beredskapsmessige konsekvenser, også når det gjelder størrelsen på Hæren, som landmaktutredningen er veldig tydelig på når det gjelder omfanget og seigheten til landmakten.

Mangelen på beredskap er også blitt erkjent fra både ministre og forsvarssjefer, kanskje i litt mer diplomatiske ordelag enn det Rødt bruker, men man har snakket om at man i Forsvaret har sluppet seg selv litt for langt ned, at ryggraden ikke er så solid som man kunne ønsket seg, at mange operasjoner ute og hjemme øker etterslepet i vedlikeholdet, reservedelssituasjonen og bemanningsnivået. Ikke minst ser vi at utviklingen i Forsvarets helikoptermiljø er et eksempel på dette, som Dagsrevyen kunne fortelle oss om litt tidligere i uken.

Modernisering er ikke det samme som å kaste absolutt alt på båten, det burde konservative kjenne seg igjen i. Selvsagt var det problemer med den tidligere styrkestrukturen, det er helt korrekt, men disse kunne man også løst med et mål om å opprettholde et fungerende invasjonforsvar, og ikke med et mål om å legge det om. Men det var valget man tok. Så la oss ha en ærlig diskusjon om det var riktig eller ikke, men det har selvsagt konsekvenser at man gjør et sånt valg, og det ser vi i dagens situasjon. Derfor er vi også for å styrke Forsvaret, og for noen av de forslagene Fremskrittspartiet har kommet med.

Ingrid Fiskaa (SV) [10:54:19]: Det kom nokre – la meg kalla det – omtrentlege påstandar frå representanten Elvenes i stad, så eg nyttar moglegheita til kanskje å bidra til å oppklara eit par ting når det gjeld SVs syn på korleis me skal styrkja suverenitetshevdning og nærvere i nord.

Elvenes sausal saman to ganske ulike materiell-investeringar, F-35 og P-8 overvåkningsfly, og seier sånn omtrentleg: «som jo SV er imot» – som om det er to like saker, og at SV har same standpunkt i dei. Det er openbert feil.

La oss ta F-35 kampflya først. Det er heilt rett at SV har vore, og er, imot å investera så stort i ein type kamp-

fly som regjeringa òg har hatt veldig dårleg kostnads-kontroll på. Ein har hatt følgjefeil med investeringane på Ørland, og det har òg vore veldig dårleg kostnadskontroll. Summen av dette er at det går ut over Forsvarets operative evne, at ein underinvesterer i drift, vedlikehald og personell og dermed får ein dårlegare forsvarsevne.

Når det gjeld P-8 overvakingsfly, er eg spesielt glad for at Elvenes tok opp dette. At me skaffar oss meir moderne overvakingsfly, er ei investering som SV støttar heilhjarta, for dei gjer den viktige jobben som SV er veldig oppteken av, nemleg å driva effektiv overvaking av dei store havområda våre.

Så har Høgre i regjering gjort den fatale feilen å flytta basen for desse overvakingsflya vekk frå den plassen som var aller, aller best eigna både geografisk og på alle mogelege måtar, nemleg Andøya, noko som igjen går ut over Forsvarets operative evne og moglegheita til å gjera den viktige jobben som desse overvakingsflya skal.

Nils-Ole Foshaug (A) [10:57:03]: Jeg vil benytte anledningen til å knytte noen kommentarer til NH90. Det er en riktig beslutning, og det er en alvorlig beslutning, for det har ikke fungert. Det har kostet Norge mange milliarder, og lite er levert. Det betyr likevel en ytterligere svekking av den totale helikopterkapasiteten i nord, for NH90 har vært ute med Kystvakten og har vært operativ selv om timetallet er lavt.

Dette utfordrer Forsvarets totale helikopterkapasitet. Vi står nå igjen med de nye redningshelikoptrene som er i ferd med å fases inn, og vi står igjen med noen skarve, gamle Bell 412-helikoptre, som er plassert henholdsvis på Rygge og tre stykker på Bardufoss. Dette begynner å bli tynt, så det gleder meg stort når forsvarsministeren sier at han skal sette alle kluter til for å få dette til å gå så raskt som mulig, for det er faktisk nødvendig.

I dag har vi nå fire områder der vi må ha nye helikoptre: Spesialstyrken trenger nye helikoptre – kanskje i går, Hæren trenger nye helikoptre, Kystvakten trenger nye helikoptre, og fregattene trenger nye helikoptre. Dette er en utfordring som vi må klare å løse. Og jeg håper – uten å ha kunnskap nok om det – at dette om mulig kan tenkes som en samlet anskaffelse til Forsvarets behov. Det kan hende at dess færre plattformer vi har, dess enklere er det å vedlikeholde og opprettholde flytiden framover.

Jeg tenker at det er alvorlig, det er riktig det som er gjort, og så er det om å gjøre å klare å jobbe med dette så mye som mulig.

Jeg vil til slutt sparke litt på «oklekula» til den tidligere forsvarsministeren når det gjelder diskusjonen om Hærens behov for helikoptre for en del år siden. Da uttalte vedkommende at det var ingen problem, for det

var restkapasitet på NH90 som Hæren kunne benytte seg av. – Den er i hvert fall ikke der nå.

Hårek Elvenes (H) [10:59:27]: Etter å ha hørt på representanten Fiskaas innlegg, må jeg si at den sausen ikke ble noe klarere etter innlegget. Det undertegnede sa, var at SV var imot innkjøp av F-35, og at P-8 var et amerikansk fly – med komma imellom.

F-35 er akkurat det vi trenger. Det er et fullt utviklet kampfly med en formidabel slagkraft, som vil utgjøre hovedkampsystemet i Forsvaret. Alternativet hadde vært å kjøpe kampfly fra en annen leverandør, som leverer langt færre kampfly, og man har langt færre fly å fordele kostnaden på, noe som etter alle solemerker ville blitt et langt dyrere og antakelig dårligere fly.

Så til representanten Tybring-Gjedde. Det går fram av forsvarssjefens fagmilitære råd, og det går fram av flere av de siste langtidsplanene, at balansen mellom økonomi, struktur og finansiering må være på plass. Det var en av regjeringen Solbergs store utfordringer å komme ut av det uføret som Forsvaret hadde befunnet seg i i mange år, nettopp at Forsvarets kjøpekraft hadde blitt underminert gjennom den forsvarsspesifikke prisveksten som hadde vært så høy. Da måtte man trekke ned strukturen, og man kom inn i en veldig ond sirkel. For å kompensere for dette har den nåværende langtidsplanen en innebygd mekanisme der man kompenserer for den forsvarsspesifikke prisveksten.

Og hvis man tar en titt i forsvarsrapporten som kom fra FFI for et par måneder siden – og som nå kommer årlig – der man evaluerer hvor man er i forhold til langtidsplanen, står det faktisk svart på hvitt at det nå er balanse mellom struktur, oppgaver og finansiering i Forsvaret. Det er selve hovedforutsetningen for å utvikle Forsvaret, som Høyre selvfølgelig er enig i og har vært en pådriver for å få til gjennom det som skjedde fra 2014 av, da man tok skjeen i en annen hånd og innså realitetene og begynte å bygge opp Forsvaret innenfor forutsigbare, økonomiske rammer.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sakene nr. 4–6.

Sak nr. 7 [11:01:59]

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i yrkestransportloven (behandling av personopplysninger) (Innst. 453 L (2021–2022), jf. Prop. 116 L (2021–2022))

Presidenten: Etter ynske frå transport- og kommunikasjonskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 3 minutt til kvar partigruppe og 3 minutt til medlemmer av regjeringa.

Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – verta gjeve anledning til inntil fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av regjeringa, og dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får òg ei taletid på inntil 3 minutt.

Liv Kari Eskeland er ordførar for saka, men ho er ikkje sett i salen. – Då er det Trond Helleland.

Trond Helleland (H) [11:02:50]: Jeg kan fungere som stand-in.

Dette er en proposisjon for å rette opp noen saker knyttet til personvernopplysninger i ulike deler av samferdselssektoren. Den saken folk først og fremst kanskje er opptatt av, er at den midlertidige adgangen til å billettere med AutoPASS uten å ta kontanter på ferjene nå blir gjort permanent. Det er bred enighet i komiteen om disse endringene, og det er ikke noe grunnlag for noen lengre debatt. Det er mulig at samferdselsministeren kan utdype litt mer tankegangen rundt det.

Men hovedpoenget her er at en tilpasser lovverket til dagens realiteter, som i mye større grad er elektronisk billettering og utveksling av personvernopplysninger for å kunne drive effektiv kontroll, også knyttet til EUs mobilitetspakke som Stortinget vedtok for et par dager siden.

Statsråd Jon-Ivar Nygård [11:04:07]: Jeg utdyper gjerne noe. Saken gjelder regjeringens forslag om å innføre en bestemmelse om behandling av personopplysninger i yrkestransportloven. Jeg setter pris på at Stortinget har stilt seg i en posisjon til å gjøre en svært rask behandling av denne saken, og at det er en enstemmig komité som er enig i forslaget.

Formålet med forslaget er å sikre tilstrekkelig hjemmel for behandling av personopplysninger for å sikre gjennomføring av EUs mobilitetspakke, jf. Prop. 105 LS for 2020–2021, og for å legge til rette for elektronisk billettering på ferje, som nevnt. Yrkestransportloven har ingen eksplisitte hjemler som regulerer behandling av personopplysninger. Dette lovforslaget innebærer en tydeliggjøring av at offentlige myndigheter og andre aktører kan behandle personopplysninger for å utføre oppgaver de er tildelt i eller i medhold av yrkestransportloven. Bestemmelsen gjelder innenfor hele lovens virkeområde.

I tillegg foreslås det en spesialregulering av behandling av personopplysninger ved billettering på ferje. Det ble som kjent i 2020 laget en midlertidig lov knyttet til utbruddet av covid-19. Den la til rette for behandling av personopplysninger knyttet til billettering på ferje, og den ble forlenget til 1. juli i år. Det var også en behandling før jul i fjor. I forbindelse med behandlingen av forlengelsen av denne loven uttalte jeg at departementet var i gang med å forberede nødvendige endringer og for-

slag til endringer i yrkestransportloven som gjør at ordningen med elektronisk billettering på ferje kan videreføres i tråd med dette. Det har jeg nå gjort, og det forefinnes gjennom det foreslåtte lovforslaget.

I proposisjonen foreslås det konkret at offentlige myndigheter eller andre aktører kan behandle personopplysninger når det er nødvendig, eller for å utføre oppgaver innen ferjebillettering. Vi vet at ordningen regulert i midlertidig lov har fungert godt og er vel utprøvd, og at mange ønsker at dette skal bli en permanent ordning. Flere av høringsinstansene ga sin uttrykkelige tilslutning til forslaget og mener at bestemmelsene vil ivareta en effektiv, kundevennlig og forutsigbar billettering. Dessuten vil jeg peke på at elektronisk billettering gir god flyt i trafikken, det gir mindre risiko for trafikale hendelser ved ombordkjøring, og det gir en mer presis trafikkavvikling og tidsbesparelse for både rederiene og de reisende. Bompengeneinnkrevingssystemet er en løsning som både er velutprøvd og fungerer godt, og det er gjort grundige vurderinger knyttet til både økonomiske, tekniske og juridiske forhold i løsningen. Bruk av AutoPASS på ferje er, og vil i stor grad være, sammenfallende med bruk av AutoPASS ved bompengeneinnkreving.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 7.

Sak nr. 8 [11:07:11]

Innstilling fra justiskomiteen om Midlertidig lov om tilpasninger i regelverket om internasjonalt rettslig samarbeid som følge av utbruddet av covid-19, endringer i utlendingsloven m.m. (testing for covid-19 før uttransportering) (Innst. 447 L (2021–2022), jf. Prop. 118 L (2021–2022))

Presidenten: Etter ynske frå justiskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 5 minutt til kvar parti-gruppe og 5 minutt til medlemmer av regjeringa.

Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – verta gjeve høve til inntil fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av regjeringa, og dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

Else Marie Rødby (Sp) [11:08:00] (ordfører for saken): Jeg vil starte med å takke komiteen for god og rask behandling av denne saken, som dreier seg om tilpasninger i regelverket om internasjonalt rettslig samarbeid som følge av utbruddet av covid-19.

Saken innebærer forslag om midlertidige bestemmelser om at en utlending eller ettersøkt kan pålegges å la seg teste for covid-19 før uttransportering i en utlen-

dings-, utleverings- eller overleveringssak, herunder hjemmel for å gjennomføre testen mot vedkommendes vilje og medvirkning. Dette foreslås på nærmere bestemte vilkår, og inntatt i utlendingsloven for utlendingssakene og for utleverings- og overleveringssakene i en ny midlertidig lov.

Proposisjonen er fremmet for å sikre at norske myndigheter har nødvendige virkemidler i tilfeller der en utlending eller en ettersøkt forsøker å forhindre uttransportering ved å nekte å la seg teste, dersom smittesituasjonen igjen fører til at det blir innført krav om covid-19-test. Det er et flertall i komiteen, bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, som fremmer innstillingen i saken, og som støtter proposisjonen slik den foreligger.

De nye reglene foreslås å gjelde til 1. juli 2023, som er i samsvar med foreliggende lovforslag om forlengelse av midlertidige og covid-relaterte bestemmelser i smitteverneloven.

Proposisjonen beskriver et behov for de foreslåtte tilpasninger og endringer i lovverket på dette området. Under covid-pandemien har flere land erfart at tvangsmessige uttransporteringer av utlendinger til hjemstaten i enkelte tilfeller har blitt forvansket av at mottakerland stiller krav om dokumentasjon for gjennomført covid-19 test før innreise. Den som motsetter seg utreise, har dermed i praksis hatt muligheten til å forhindre gjennomføringen ved å nekte å la seg teste.

Bruk av tvang er et prinsipielt krevende spørsmål. Det følger av lovforslagene at testing må være nødvendig for å gjennomføre uttransportering. Dersom uttransportering kan oppnås med alternative og mindre inngripende framgangsmåter, skal disse derfor i utgangspunktet velges. Fordi regelverk og smittesituasjon i andre land vil kunne være i stadig endring, og fordi man i uttransporteringssammenheng må forholde seg til svært mange ulike stater, må de nærmere vurderingene skje i tilknytning til de konkrete sakene og tidspunktet for uttransporteringen.

Det er pandemien som har utløst behovet for de foreslåtte tiltakene, og de er derfor foreslått både som midlertidige og begrenset til covid-19.

Behovet for tiltakene er uavhengig av smittesituasjonen i Norge og utenfor norske myndigheters kontroll, men avhengig av om andre land krever negativ test før innreise. At det ikke lenger gjelder ekstraordinære smitteverntiltak i Norge akkurat nå, innebærer ikke at behovet for de foreslåtte tiltakene faller bort.

Et mindretall i komiteen, Venstre og SV, har et annet syn enn flertallet i deler av denne saken, og dette går fram av innstillingen. Jeg går for øvrig ut fra at representantene fra disse partiene selv vil redegjøre nærmere for sitt syn.

Marian Hussein (SV) [11:11:25]: Under pandemien har det blitt gjort en rekke innskrenkninger i menneskers frihet, av hensyn til retten til liv og helse. I det foreliggende lovforslaget understrekes det at de foreslåtte tiltakene i første rekke antas å ha en preventiv effekt, og at det derfor forventes at det ikke vil bli behov for faktisk tvangstesting, annet enn i noen få saker.

Vi i SV mener at vi må vokte oss vel for at åpninger i lovverket for frihetsinnskrenking og økt tvangsbruk blir den nye normalen.

Jeg ønsker å vise til høringssvaret fra Rådet for legeetikk, hvor det understrekes at det er grunnleggende legeetisk problematisk når leger skal brukes i slike kontrollfunksjoner for politiet. Allmennlegeforeningen uttaler også i sitt høringssvar at det ikke er tilstrekkelig belyst hvilke negative følger tvangstesting utført av behandlende helsepersonell kan ha for tilliten til helsetjenesten. Derfor vil ikke SV støtte forslaget til midlertidig lov §§ 2 og 3. Vi vil heller ikke støtte forslaget til utlendingsloven § 103 a annet og tredje ledd.

Lovforslaget er særlig begrunnet i kravet om negativ test, som stilles av transportselskaper og av mottakerland av hensyn til smittesituasjonen. Det bør heller arbeides for å få disse transportselskapene og mottakerlandene til å godta mindre inngripende tiltak, f.eks. en bekreftelse på gjennomført karantene før utsendelse ved manglende samtykke til testing. Det er mulighet til å bruke mindre tvang i denne saken, og vi mener at man ikke bør åpne for dette, på grunn av preventiv virkning.

Grunde Almeland (V) [11:14:08]: Som foregående taler vil jeg også kort redegjøre for hvorfor Venstre er en del av mindretallet i denne saken. Det er, i likhet med representanten Hussein, fordi vi mener at man skal være svært forsiktig med å gi åpninger i lovverket som er konkrete frihetsinnskrenkninger, og som øker tvangsmiddelbruken, og i hvert fall når det gjøres i så stor grad at det blir en del av den nye normalen.

Behovet for lovendringer har oppstått som følge av at uttransportering av utlendinger til hjemstaten i enkelte tilfeller har blitt forvansket under pandemien, fordi mottakerland har stilt krav om dokumentasjon for gjennomføring av covid-19-test før innreise. Den som ønsker å motsette seg tvangsutsendelse, har hatt mulighet til å forhindre eller forsinke uttransporteringen ved å nekte å la seg teste. Tilsvarende utfordringer har vi sett i utleverings- og arrestordresaker. Det er fortsatt noen land som stiller krav om negativ covid-19-test før innreise. Muligheten er også fortsatt til stede for at pandemien kan utvikle seg i negativ retning, med den konsekvens at flere land gjeninnfører slike innreisetiltak.

Trenering fører til økt ressursbruk for politiet og rettsvesenet – det anerkjenner vi. Midlertidige bestem-

melser som hjemler pålegg om å ta en covid-19-test, er et for så vidt lite inngripende tiltak som vil forhindre trening og være ressursbesparende. Slike midlertidige bestemmelser kan forsvares ut fra forholdsmessighetsbetraktninger.

Det jeg imidlertid ikke mener kan forsvares ut fra forholdsmessighetsbetraktninger, er hjemler som utvider adgangen til å bruke tvangsmidler overfor utlendinger. Selv om en covid-19-test i utgangspunktet er en enkel og lite inngripende testmetode, vil bruk av tvang gjøre tiltaket vesentlig mer inngripende. Tvangsbruken vil innebære behov for bruk av fysisk makt for å bringe den det gjelder, til undersøkelsesstedet og for å holde eller stroppe vedkommende fast for å kunne gjennomføre testen. Slike inngrep kan bare brukes når det er tilstrekkelig grunn til det. Behovet for å sikre retur av personer som ikke har lovlig opphold her, må veies opp mot hensynet til utlendingers rettssikkerhet.

Selv om jeg forstår behovet for å ha verktøykassen klar dersom pandemien skulle utvikle seg slik at det igjen blir tvingende nødvendig med midlertidige lov-hjemler for tvangsmiddelbruk, kan jeg ikke se at smittesituasjonen per i dag tilsier at en utvidelse av adgangen til å benytte tvangsmidler overfor utlendinger er verken nødvendig eller forholdsmessig. Derfor støtter Venstre ikke innstillingen i sin helhet, men kun forslagene til midlertidig lov §§ 1, 4, 5, 6 og 7 nr. 2 og utlendingsloven § 103 a første, fjerde og femte ledd.

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:17:12]: Covid-19-pandemien preger ikke lenger det norske samfunnet. Pandemien får likevel konsekvenser på noen områder. Et sånt område er uttransportering etter utlendingsloven, utleveringsloven og arrestordreloven. Det er fremdeles en del land som krever en negativ covid-19-test før innreise, og sånn vil det kunne være i lang tid framover. Det fører i enkelte tilfeller til at personer kan forhindre uttransportering ved å nekte å ta en test, og det mener jeg er uakseptabelt. Jeg er derfor glad for at en samlet komité støtter å gi politiet hjemmel for å pålegge covid-19-test.

En covid-19-test er i seg selv et beskjedent inngrep som de aller fleste av oss har vært igjennom under pandemien. Uenigheten i komiteen dreier seg om hvorvidt den pålagte testen skal kunne gjennomføres med tvang dersom personen nekter å følge pålegget. Det er rett at testen blir vesentlig mer inngripende om den må gjennomføres ved tvang. Jeg mener likevel at en hjemmel for bruk av tvang er helt nødvendig for å løse problemet. Dersom politiet bare kan gi et pålegg, men ikke effektivt det, beholder personen muligheten til å forhindre uttransportering. Dersom man gir hjemmel for tvang, må det antas at de fleste vil akseptere å ta testen, og at

faktisk maktbruk ikke blir nødvendig. Eventuell maktbruk vil uansett være kortvarig og ufarlig, og det skal foretas forholdsmessighetsvurderinger i hver enkelt sak.

Odd Harald Hovland (A) [11:18:59]: Eg føler eit behov for å setje dette litt i perspektiv. Den norske befolkninga har gjennom pandemien dei siste åra opplevd omfattande krav til å gjennomføre covid-testing for å kunne gjere heilt grunnleggjande ting, som å gå på jobb og delta i vanlege sosiale samanhengar. Dette har me pålagt som følgje av sterke samfunnsmessige omsyn i periodar, og det har ramma f.eks. skulebarn og barnehagebarn.

Eg kan i utgangspunktet ikkje sjå at det er prinsipielt meir utfordrande å påleggje personar som skal uttransporterast frå landet, å gjennomføre ein covid-19-test – om nødvendig med tvang, dersom det er slik at dei nektar. Dette er kortvarig maktbruk og ei kortvarig fridoms-krenking, og det vert gjort i forsvarlege rammer. Det er politiet som styrer det, men med bistand og hjelp av helsepersonell.

I det perspektivet er det òg viktig å understreke at dette gjer ein berre når det er nødvendig for å gjennomføre ei uttransportering. Er det moglegheit for å bruke andre måtar og meir lempelige middel – alternative middel og mindre inngripande framgangsmåtar – vil ein sjølv sagt gjere det. Det følgjer heilt vanlege prinsipp for kva som er nødvendig og forholdsmessig. Så dette er eit nødvendig tiltak for at me skal kunne gjennomføre lovlege uttransporteringar.

Presidenten: Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Grunde Almeland (V) [11:21:02]: Det er ikke meningen å forlenge denne debatten, men jeg føler bare behov for å presisere overfor representanter fra Arbeiderpartiet at Venstre i all hovedsak støtter det som kommer i denne innstillingen. Det som er diskusjonen her, er ikke hvorvidt vi skal innføre regler for bruk av testing og stille krav til det – det handler om tvangsmiddelbruken. Jeg håper virkelig også at representanter fra Arbeiderpartiet ser at det er en helt annen terskel å bruke makt med tvang overfor både norske innbyggere og utlendinger, selv om de skal sendes ut. Det å sammenligne tvangsbruk med andre typer tiltak man innfører overfor både egen befolkning og andre statsborgere, håper jeg er noe man ikke gjør i det videre, for tvangsbruk skal ha en helt egen terskel. Det er det vi diskuterer her i dag.

Marian Hussein (SV) [11:22:19]: Jeg skulle jo ønske at vi kunne være ferdig med denne debatten, men innlegget fra representanten fra Arbeiderpartiet gjorde at

både jeg og representanten fra Venstre så oss nødt til å tegne oss. Dette kan ikke sammenlignes med at vi har bedt skolebarn om å ta tester eller annet. Det som er problematisk med denne lovhjemmelen som man åpner for, er at man pålegger helsepersonell å gjennomføre tvangstesting av folk, som også Legeforeningen og helsepersonell har vært kritiske til, for dette går på tvers av deres legeetiske prinsipper. Frihetsinnskrenkingen og økt tvangsmiddelbruk bør ikke være den nye normalen, og jeg håper også at regjeringen i sitt videre arbeid ikke legger opp til at det er slik den norske tilstanden skal være.

Per-Willy Amundsen (FrP) [11:23:42] (komiteens leder): Det er ikke ofte, men det skjer at jeg lar meg forbløffe. I denne saken er det ikke vanskelig å la seg forbløffe når man lytter til Venstre, og når man lytter til Sosialistisk Venstreparti. Jeg vil si at det er komplett uforståelig at man i realiteten ønsker å legge opp til et system der personer som nekter å gjennomføre covid-test, ikke lar seg returnere til sitt opprinnelsesland. På tross av at man kanskje har brutt utlendingsloven, på tross av at man ikke har rett til opphold i Norge, skal man kunne motarbeide norske myndigheter i forbindelse med den returen som personer uten oppholdsgrunnlag i Norge selvfølgelig skal få – retur til sitt opprinnelsesland. Det er nesten så man ikke tror det er mulig, at man mener det skal være et fripass for å få opphold i Norge, tvinge seg til opphold i Norge ved å nekte å la seg undersøke med en helt enkel covid-test.

Da synes jeg sammenligningen fra Arbeiderpartiet er god. Vi har i to år hatt en pandemi som har tvunget oss alle til å måtte forholde oss til et testregime – våre barn, alle vi som deltar i arbeidslivet. Ja, stort sett alle sammen har måttet forholde seg til dette. Mange har vært isolert, og vi har akseptert det, som man må av hensyn til å forhindre smitte.

Men når det kommer til personer som har gjort noe kriminelt, personer som ikke har oppholdsrett i Norge, personer som skal utleveres til andre land, mener man at man ikke skal kunne tvinge dem til å gjennomføre den typen testing. Det er nesten så det er uforståelig at vi i det hele tatt har en diskusjon om forhold som dette i nasjonalforsamlingen. Det kan ikke eksistere noen tvil om at dersom Venstre og Sosialistisk Venstreparti skulle få gjennomslag for sitt syn, ville det totalt undergrave norsk utlendingsforvaltning.

Så vil jeg si avslutningsvis at dette er egentlig regler som burde vært permanent, og som ikke burde ha en begrenset virkningstid. Det er helt klart at dette er tvangsmidler som en selvstendig stat trenger for å ivareta sine grenser og har behov for, for å forhindre ulovlig opphold i kongeriket.

Presidenten: Representanten Marian Hussein har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Marian Hussein (SV) [11:26:55]: Det er ikke noen tvil blant representantene i denne salen om at Fremskrittspartiet og SV er uenige om norsk utlendingslov og hvordan vi skal forvalte den. Det var under en regjering med Fremskrittspartiet at en kvinne som var bevisstløs, ble forsøkt tvangsreturnert fra Norge og et tredjeland måtte si stopp for det. Jeg registrerer også at den familien nå har fått opphold. Tvangsbruken rettferdiggjør ikke de menneskerettighetsbruddene vi utfører, og da er det viktig at i hvert fall vi, som er den lovgivende forsamling, har et bevisst forhold til hva vi utsetter mennesker for.

Else Marie Rødby (Sp) [11:27:55]: Jeg ville knytte noen bemerkninger til dette spørsmålet, nå som debatten har gått litt nærmere inn på det med tvangsbruk.

Spørsmålet om menneskerettslige forpliktelser og dermed også spørsmålet om bruken av tvang i denne situasjonen mener jeg er godt vurdert i proposisjonen – også at EMK artikkel 8 nr. 2 gir adgang til inngrep overfor den enkelte dersom det er i samsvar med loven og nødvendig av hensyn til bl.a. offentlig trygghet, for å forebygge uorden eller kriminalitet eller for å beskytte helse og moral. Når det er sagt, skal man selvfølgelig være veldig varsom når man behandler spørsmål om tvang.

Når det gjelder innvendingene som går fram av høringssvaret fra Rådet for legeetikk, som representanten fra SV viste til tidligere i debatten, er det som sagt slik at alle tiltak som inneholder element av tvang, må vurderes nøye og må brukes med forsiktighet. Likevel – det er snakk om medisinsk enkle og lite inngripende undersøkelser som kan pålegges med dette lovforslaget. Pålegg om testing i seg selv er i hovedsak både forholdsmessig og medisinsk forsvarlig, noe som er krav etter loven. Når det er lagt til helsepersonell å utføre selve testen, vil det heller ikke kunne gjennomføres dersom den helsefaglige vurderingen tilsier at det er uforsvarlig av medisinsk-faglige grunner å gjøre det.

Jeg vil helt til slutt trekke fram at det også ligger inne en rettssikkerhetsmessig sikkerhetsventil i proposisjonen knyttet til forslaget i utlendingsloven som innebærer at en avgjørelse om at covid-test skal tas med tvang, kan bringes inn for retten med oppsettende virkning. Det er en viktig klageadgang og som sagt et viktig rettssikkerhetsmessig hensyn når det gjelder bruken av tvang.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 8.

Sak nr. 9 [11:29:55]

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i straffegjennomføringsloven (midlertidige regler om straffegjennomføring under utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom) (Innst. 461 L (2021–2022), jf. Prop. 126 L (2021–2022))

Presidenten: Etter ynske frå justiskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 3 minutt til kvar parti-gruppe og 3 minutt til medlemmer av regjeringa.

Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – verta gjeve anledning til inntil fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av regjeringa, og dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får òg ei taletid på inntil 3 minutt.

Odd Harald Hovland (A) [11:30:29] (ordførar for saka): Eg vil takke komiteen for godt samarbeid og veldig smidig behandling av denne saka. Straffegjennomføringsloven kapittel 3 A inneheld mellombelse reglar om straffegjennomføring under utbrot av ein allmennfarleg smittsam sjukdom, jf. lov av 17. desember 2021 nr. 149. Reglane har bakgrunn i tidlegare mellombelse reglar, først om tiltak for å avhjelpe negative konsekvensar av covid-19, seinare om tiltak under utbrot av ein allmennfarleg smittsam sjukdom.

Straffegjennomføringsloven kapittel 3 A vert innleia av § 45 a, som fastset verkeområdet for føresegnene i kapittelet. Etter § 45 a kjem føresegnene i kapittel 3 A til bruk når det er brote ut ein allmennfarleg smittsam sjukdom som smittar ved indirekte kontakt, dråpesmitte eller luftboren smitte, og når det grunna sjukdomsutbrotet er nødvendig med tiltak etter kapittelet.

Dei andre føresegnene i kapittelet gjeld besøk i fengsel, § 45 b, utelukking frå fellesskap med andre innsette, § 45 c, straffegjennomføring utanfor fengsel, § 45 d, permisjon og frigang, § 45 e og straffeavbrot for gjennomføring av straff i samfunnet, § 45 f. Etter del II i lovvedtaket vert loven oppheva 1. juli 2022.

Erfaringane med covid-19 har vist at det under utbrot av ein slik allmennfarleg smittsam sjukdom som kapittel 3 A gjeld for, kan oppstå behov for tiltak i kriminalomsorga som dei andre delane av straffegjennomføringsloven ikkje gjev hensiktsmessig regulering for. Sjølv om situasjonen med covid-19 no er langt meir oversiktleg enn før, er det framleis usikkerheit om utviklinga framover. Dei behova som ligg til grunn for kapittel 3 A i dag, vil kunne gjerast gjeldande òg etter 1. juli 2022. I denne proposisjonen vert det difor føreslått å vidareføre dei mellombelse reglane uendra fram til 1. juli 2023.

Komiteen viser til grunngjevinga frå departementet for at det er behov for å forlengje dei mellombelse regla-

ne om straffegjennomføring under utbrot av ein allmennfarleg smittsam sjukdom. Sjølv om situasjonen med covid-19 no er langt meir oversiktleg enn før, er komiteen einig i at det framleis er usikkerheit om utviklinga framover. Dei mellombelse reglane vert difor føreslått vidareførte til 1. juli 2023, og eg tilrår innstillinga.

Eit mindretal i komiteen – SV og Venstre – fremjar i tillegg to forslag, og eg reknar med at dei vil argumentere for desse og eventuelt ta dei opp.

Marian Hussein (SV) [11:33:24]: La meg starte med å understreke viktigheten av at disse reglene ikke skal være varige, og at det gjøres en nøye vurdering av den nødvendige og forholdsmessige iverksettelsen av smitteverntiltakene. For å sikre forholdsmessighet understrekes viktigheten av at beslutninger foretatt av Kriminalomsorgsdirektoratet bygger på brede og eksterne helsefaglige vurderinger. Det må til enhver tid, slik høringsinstansene også understreker, innhentes informasjon om den aktuelle smittesituasjonen, og de helsemessige reglene det innebærer for de innsatte i fengsel, må vurderes.

Vi mener det er grunn til å utrede bruken av virkemidlene noe bredere, herunder hvilke psykiske og sosiale konsekvenser soningsregimet etter de midlertidige bestemmelsene har hatt. Dette er noe NIM også trekker fram i sitt høringsssvar. Jeg vil vise til høringsuttalelsene også fra Jussbuss, hvor det tas til orde for at kapittelet bør suppleres med en bestemmelse om den innsattes rett til å påklage beslutninger etter samme kapittel, og at mulighetene til å innvilge kompenserende tiltak på grunn av belastende smitteverntiltak, f.eks. soningsfradrag, bør utredes og lovreguleres.

JURK trekker i sin høringsuttalelse også fram at soningsforholdene for innsatte har vært spesielt vanskelige og belastende under pandemien, med større grad av isolasjon og vesentlige begrensninger i mulighetene til å få besøk av mindreårige barn. Sivilombudets høringsuttalelse av 18. oktober 2021 viser også til at de har mottatt informasjon som kan tilsi at det er iverksatt besøksrestriksjon i fengsel som ikke er i samsvar med forutsetningene i lov og forarbeider.

Med det tar jeg opp de forslag SV er en del av i denne saken.

Presidenten: Då har representanten Marian Hussein teke opp dei forslaga SV er ein del av.

Grunde Almeland (V) [11:35:56]: Jeg vil starte med å vise til saksordførerens gode innledning og til at Venstre også stiller seg bak tilrådingen i saken, men vi er også med på de to forslagene som representanten fra SV har tatt opp.

Det hersker ikke noen tvil om at isolasjon kan gi helsemessige skader, og risikoen for skader øker med varigheten av isolasjonen. Det er, med rette, en høyt prioritert oppgave i kriminalomsorgen å motvirke isolasjon i fengsel. Oppmerksomheten har særlig vært rettet mot innsatte som daglig har mindre enn to timers meningsfylt menneskelig kontakt. Meningsfylt menneskelig kontakt er kontakt ansikt-til-ansikt utover den kontakten som finner sted gjennom utdeling av mat eller medisiner, eller lignende oppgaver av praktisk karakter. Deres smittesituasjonen gjør det tvingende nødvendig med mindre enn to timers meningsfylt menneskelig kontakt, må vi ta i bruk andre virkemidler for å sørge for at de innsatte får opprettholdt kontakten med familie og venner også i en unntakstilstand. Eksempelvis kan utvidet telefontid eller videosamtaler via nettbrett muliggjøre kontakt mellom innsatte og deres pårørende på en smittefaglig betryggende måte.

Vi må ikke glemme at smitteverntiltakene ikke bare går ut over innsatte, men også ut over de pårørende og familierelasjonen dem imellom. Barn har rett til kontakt med sine foreldre etter FNs barnekonvensjon. Straffegjennomføringsloven sier at barns rett til samvær skal vektlegges under gjennomføring av reaksjonen. I Europarådets anbefalinger for 2018 anbefales det også at barn bør få besøke en fengslet forelder regelmessig.

Sivilombudet opplyser i sin høringsuttalelse for 2021 at de har mottatt informasjon som kan tilsa at det er iverksatt besøksrestriksjoner i fengsel som ikke er i samsvar med forutsetningene i lov og forarbeider. Dette er bekymringsverdig. Det er også grunnen til at Venstre er med på de to forslagene her i dag.

Helt til slutt vil jeg på en vennlig måte poengtere at jeg i tiden framover forventer at regjeringen tilstreber å følge vanlige prosedyrer for høringer over lovforslag. Smittesituasjonen per i dag tilsier ikke at det burde være nødvendig med ekstraordinære hastebehandlinger. Korte høringsfrister kan forhindre at viktige innspill når fram.

Statsråd Bjørn Arild Gram [11:38:41]: Fengsel innebærer at mange mennesker bor og arbeider under samme tak, med begrensede muligheter til å trekke seg tilbake. Utbruddet av covid-19 i Norge medførte behov for å iverksette ulike tiltak i kriminalomsorgen, bl.a. for å redusere antall innsatte og sikre forsvarlige forhold for dem som fortsatt måtte være i fengsel.

Gjennom perioden med covid-19 er det gitt midlertidige regler om straffegjennomføring i flere runder, først ved en forskrift i medhold av koronalovent og deretter ved lover vedtatt av Stortinget i mai og desember 2020 og i juni og desember 2021. Det hittil siste lovvedtaket, som er fra desember 2021, oppheves i utgangs-

punktet 1. juli i år. Reglene gjelder både covid-19 og eventuelle utbrudd av lignende sykdommer som smitter lett.

Behovet for å benytte de hjemlene som ligger i disse særskilte reglene, har variert. Kriminalomsorgen har i dag en normal driftssituasjon, og det er naturligvis å håpe at vi unngår en ny periode med koronatiltak i virksomheten der. Samtidig har erfaring vist at utviklingen av covid-19 er uforutsigbar, og det kan fortsatt ikke utelukkes at det igjen blir behov for tiltak. Med denne usikkerheten mener regjeringen at det beste er å videreføre den beredskapen som ligger i å ha på plass hjemlene i straffegjennomføringsloven kapittel 3 A.

Tiltak i form av nektelse av fengselsbesøk, permisjon eller frigang, eller beslutning om utelukkelse fra fellesskapet med andre innsatte, innebærer en belastning for innsatte, pårørende og ansatte. Samtidig mener Kriminalomsorgsdirektoratet at reglene i kapittel 3 A har vært viktig for en forsvarlig håndtering av pandemien innenfor sikre rettslige rammer. Reglene er utformet på en måte som innebærer at de bare skal benyttes når det er nødvendig.

Forhåpentligvis vil ikke covid-19 kreve bruk av de hjemlene som ligger i straffegjennomføringsloven kapittel 3 A framover, men med fortsatt usikkerhet om den videre utviklingen mener regjeringen altså at reglene bør videreføres for en ny periode. Vi har derfor foreslått å videreføre dagens regler i straffegjennomføringsloven kapittel 3 A for tiden fram til 1. juli 2023.

Avslutningsvis vil jeg takke justiskomiteen for støtte til forslaget og Stortinget for rask behandling av proposisjonen.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 9.

Votering

Etter at det var ringt til votering, sa

presidenten: Stortinget går då til votering og startar med sakene frå torsdag 9. juni.

Votering i sak nr. 1, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser, Meld. St. 11 (2021–2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021), Representantforslag om å forlenge strømkompensasjonen, Representantforslag om å bygge opp en kraftfull norsk havvindsatsing, Representantforslag om energipolitikk for fremtiden, Representantforslag om hurtigspor for flytende havvind, Representantforslag om uavhengige konsekvensutredninger i vindkraftsaker og Represen-

tantforslag om energi for fremtiden (Innst. 446 S (2021–2022), jf. Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022), Dokument 8:136 S (2021–2022), Dokument 8:138 S (2021–2022), Dokument 8:171 S (2021–2022), Dokument 8:190 S (2021–2022), Dokument 8:217 S (2021–2022) og Dokument 8:222 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt 158 forslag.

Det vert votert over forslaga nr. 154 og 155, frå Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 154 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for en differensiert produksjonsavgift på vindkraft der vindkraftutbygginger som fører til betydelige naturinngrep ilegges en avgift som tilfaller staten, mens vindkraftutbygging som ikke fører til nye naturinngrep tilfaller kommunene.»

Forslag nr. 155 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for en differensiert produksjonsavgift på vindkraft der vindkraftutbygginger som fører til betydelige naturinngrep ilegges en høyere avgift enn vindkraftutbygginger med lave naturkonsekvenser.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Miljøpartiet Dei Grøne vart med 97 mot 3 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.51.20)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 157, frå Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen ha Parisavtalen og lov om klimamål, samt hensynet til klimarisikoen for norsk økonomi, som rammer for videreutviklingen av norsk petroleumsvirksomhet og begrense fremtidige lisenstildelinger til utvidelser eller forlengelse av allerede eksisterende produksjon i modne områder.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Kristeleg Folkeparti vart med 99 røyster mot 1 røyst ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.51.36)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 151–153, frå Raudt.

Forslag nr. 151 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ikke fremme forslag om å innlemme Norge i fjerde energimarkedspakke.»

Forslag nr. 152 lyder:

«Stortinget ber regjeringen framover legge fram alle konsesjonssøknader om nye kraftledninger på

transmisjonsnettet som binder sammen ulike prisområder, eller oppgradering av eksisterende kraftledninger på transmisjonsnettet som binder sammen ulike prisområder til økt spenning, for Stortinget.»

Forslag nr. 153 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag som åpner for at en andel av SPU kan brukes som et nasjonalt industrifond for klima som gjør strategiske investeringer i hjemlig industriproduksjon, med formål om å sikre teknologisk utvikling, økt eksport av varer, flere industriarbeidsplasser, økt verdiskaping og mer videreforedling i Norge, på måter som også sikrer at utslipp kuttes.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Raudt vart med 96 mot 5 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.51.51)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 146 og 147, frå Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 146 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2023 øke bevilgningene til energitiltak i husholdningene til minst 1 mrd. kroner.»

Forslag nr. 147 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en omstillingsavgift på all olje- og gassproduksjon, som blant annet skal brukes til utvikling av mer fornybar energi.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 94 mot 6 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.52.07)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 148–150, frå Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 148 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at finansiering av energitiltak rettet mot husholdninger med lav inntekt gjennom Husbanken ikke skal tas fra Enovas bevilgninger, men finansieres med egne, øremerkede midler.»

Forslag nr. 149 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et tilpasset konsesjonsforløp for nærvind, mindre vindkraftprosjekter på allerede etablerte industriområder eller i andre utbygde områder, slik at de raskere kan etableres. I den forbindelse ber Stortinget regjeringen vurdere om dette skal legges inn som en forenklet prosess under energiloven og plan- og bygningsloven.»

Forslag nr. 150 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en samarbeid med EU og Storbritannia om en felles energiavtale med mål om raskere omstilling og økt utveksling av fornybar energi mellom Norge og Europa.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 93 mot 7 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.52.23)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 141 og 143–145, frå Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 141 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og opprette en statlig enhet som har til formål å kjøpe kraft direkte fra produsentene for å videreselge den i langtidskontrakter til husholdninger og næringsliv.»

Forslag nr. 143 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utvikle havvind på norsk sokkel der hybridkabler kun kan benyttes dersom de bidrar til netto kraftflyt til Norge og en lavere pris for norske forbrukere.»

Forslag nr. 144 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Statnett får hele flaskehalsinntektene, delt med de tilknyttede lands TSOer.»

Forslag nr. 145 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at Statnett skal stå som motpart for differansekontrakten fra staten sin side, og bes utrede hvordan dette best kan gjøres.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti vart med 89 mot 11 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.52.41)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 128, frå Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere et nasjonalt testsenter for batteriproduksjon.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 93 mot 7 røyster ikkje vedteke. (Voteringsutskrift kl. 11.52.57)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 129 og 130, frå Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 129 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram alle EØS-relevante direktiver og direktiver relevante for Norges klimaavtale med EU uten opphold, og senest ett år etter endelig vedtak i EU.»

Forslag nr. 130 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i en tilleggsavtale gi Enova ansvaret for etablering av 30 offentlig tilgjengelige fyllestasjoner for hydrogen innen 2026.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 93 mot 7 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.53.13)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 126 og 127, frå Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 126 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utsette økningen av nettselskapenes normandel fra 60 til 70 pst. til en helhetlig behandling av Strømnettutvalgets rapport.»

Forslag nr. 127 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en konkret tiltaksplan for å redusere klimagassutslippene fra olje- og gassproduksjonen med 50 pst. sammenlignet med 2005, innen 2030.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti vart med 91 mot 9 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.53.30)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 117–124, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 117 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede et toprissystem for kjøp av strøm for husholdninger hvor et basisforbruk per måned har en fast pris, og hvor øvrig forbruk prises som markedet for øvrig eller på annen måte. Det må utredes ulike måter for å oppnå et slikt toprissystem og hva terskelen for et basisforbruk må være for likevel å oppnå tilstrekkelig energieffektivisering.»

Forslag nr. 118 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i etterkant av energikommisjonens rapport, gjennomgå energiloven for å vurdere endringer som sørger for mer politisk styring og mindre markedsstyring av energifeltet.»

Forslag nr. 119 lyder:

«Stortinget ber regjeringen begynne arbeidet med å reversere Norges innlemming i EUs energiunion Acer.»

Forslag nr. 120 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fatte endelig vedtak om å avvise søknaden om konsesjon til utenlandskabelen «NorthConnect» mellom Norge og Storbritannia.»

Forslag nr. 121 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, i arbeidet med gjennomgang og utredning av årets kraftsituasjon som er varslet i statsbudsjettet for 2023, utrede nye minstekrav til fyllingsgraden i vannmagasinene. Det bes om at ulike modeller vurderes med tanke på effekter for strømforsyning og vannmiljø.»

Forslag nr. 122 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ikke fornye konsesjonene for eksisterende kabler til Storbritannia, Tyskland, Danmark og Nederland, for heller å igangsette forhandlinger om disse kablene mot slutten av inneværende konsesjonsperiode.»

Forslag nr. 123 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fjerne søknadsplikten etter plan- og bygningsloven for montering av solenergianlegg på blokkbebyggelse.»

Forslag nr. 124 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede krav om økt offentlig eierskap til vindkraft på land.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 87 mot 13 røyster ikkje vedtekne.
(Voteringsutskrift kl. 11.53.45)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 131–140, frå Framstegspartiet.

Forslag nr. 131 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede alternativer til finansiering av nettetableringer hvor et av alternativene skal være forslag til statlig forskuttering med etterfølgende tilknytningsavgift.»

Forslag nr. 132 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede alternativer for rekkefølge på rett til nettilgang.»

Forslag nr. 133 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at NVE øker kapasiteten og gjennomfører rask og smidig

saksbehandling av vannkraftverksøknader for å kunne øke kraftproduksjonen i årene framover.»

Forslag nr. 134 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere utlyse periodiske konsesjonsrunder med første runde senest innen utgangen av 2022.»

Forslag nr. 135 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt petroleumsaktivitet i Barentshavet, med en eksportløsning for naturgass.»

Forslag nr. 136 lyder:

«Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede Lofoten Vesterålen og Senja for åpning av olje- og gassproduksjon.»

Forslag nr. 137 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fortsatt stimulere til økt nisje- og haleproduksjon for å øke utvinningsgraden på felt.»

Forslag nr. 138 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å styrke tilgangen til petroleumsrettede utdanninger.»

Forslag nr. 139 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å tilrettelegge for et nasjonalt CO₂-fond for næringen basert på inntektene fra CO₂-avgiften. Inntekter fra norske rederier som følge av EUs kvotehandelssystem skal også tilføres et slikt fond.»

Forslag nr. 140 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at Norge tar en aktiv rolle og forsker på trygg kjernekraft med vekt på thorium, og bidra til verden kan realisere små kjernekraftverk som kan gjøre flere land selvforsynt med strøm.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet vart med 87 mot 13 røyster ikkje vedtekne.
(Voteringsutskrift kl. 11.54.02)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 93–110, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 93 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å sikre strømkunder med dårlig råd lavere prispåslag på leveringspliktig strøm.»

Forslag nr. 94 lyder:

«Stortinget ber regjeringen lovfeste at Statnett skal eie eventuelle hybridkabler, sammen med de tilknyttede lands TSOer.»

Forslag nr. 95 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest utrede områder som er definert som særlige verdifulle og sær-

bare områder (SVO) i forvaltningsplanene for norske havområder, for marint vern etter naturmangfoldloven, og at det ikke igangsettes ny aktivitet i disse områdene innen de er utredet.»

Forslag nr. 96 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fastsette et produksjonsmål for grønt hydrogen, og virkemidler for å legge til rette for dette målet, og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.»

Forslag nr. 97 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en nedtrappingsplan for vesentlig redusert energibruk i bygg til 2050. Planen må brytes ned på delsektorer, og for hver sektor settes en årlig nedtrappingsforpliktelse som også følges opp med tilpassede virkemidler.»

Forslag nr. 98 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre krav til omsetning av avansert biodrivstoff for skipsfarten.»

Forslag nr. 99 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn i fremtidige konsesjonsbehandlinger at utbygging av vindkraft på land ikke skal føre til nedbygging av natur eller svekkelse av urfolks rettigheter.»

Forslag nr. 100 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede en ordning med grunnrentebeskatning og naturressursbeskatning for vindkraftverk.»

Forslag nr. 101 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre prosessen for godkjenning av konsekvensutredninger i kraftutbyggingsaker slik at det er Miljødirektoratet som godkjenner miljørapportene, ikke NVE.»

Forslag nr. 102 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ikke åpne for behandling av nye vindkraftprosjekt i samiske tamreinområder før Fosen-dommen er fulgt opp og menneskerettighetsbruddet er bragt til opphør.»

Forslag nr. 103 lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppdatere støyretningslinjene for vindkraft, tilpasset norske forhold.»

Forslag nr. 104 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest sette i gang en uavhengig gransking av alle konfliktfylte vindkraftanlegg på land, både ferdig bygde og de som er under utbygging, for å se om regelverket, inkludert forskrift om konsekvensutredning og EU-regelverket om konsekvensutredning, er fulgt.»

Forslag nr. 105 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå praksisen med bruk av private støyavtaler ved vindkraft-

verk med tanke på om tiltakshierarkiet etter konsekvensutredningsforskriften er oppfylt, og vurdere å forby eller regulere bruken av slike avtaler.»

Forslag nr. 106 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stoppe tildeling av nye lete- og utbyggingslisenser på norsk sokkel.»

Forslag nr. 107 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere en oljekommisjon der myndigheter, arbeidstakerorganisasjoner, miljøorganisasjoner, forsknings- og kunnskapsmiljøer, samt næringsliv, samarbeider om en plan for å opprettholde sysselsetting og skape nye jobber samtidig som oljevirkksomheten fases ut.»

Forslag nr. 108 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Miljødirektoratet får plikt til å vurdere alle PUD-søknader med hensyn til natur og klima og mulighet til å avslå utbygginger som ikke kan dokumentere at de er i tråd med klimamålene. Disse vurderingene må offentliggjøres.»

Forslag nr. 109 lyder:

«Stortinget ber om at det stilles utslippskrav frem mot 2030 som medfører at alt restavfall til forbrenning må forbrennes ved anlegg med CCS.»

Forslag nr. 110 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å innføre et moratorium for utvinning av havbunnsmineraler, og stoppe den planlagte åpningsprosessen for mineralvirkksomhet på norsk sokkel.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 85 mot 15 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.54.18)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 111, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede en økt grunnrenteskatt på superprofitt for kraftproduksjon og vurdere hvordan økt skatteinntekt kan gå til tilbakebetaling til husholdninger og næringsliv som sikrer fordeling og opprettholdelse av industri.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Kristeleg Folkeparti vart med 84 mot 14 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.54.33)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 115 og 116, frå Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 115 lyder:

«Stortinget ber regjeringen melde Norge inn i det internasjonale samarbeidsprogrammet ITER som jobber med forskning på fusjonskraft.»

Forslag nr. 116 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan Norge kan bidra til å støtte utvikling av trygg og moderne kjernekraft for å fortrenge fossil energi og redusere klimagassutslipp i andre land.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 85 mot 14 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.54.49)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 86, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede potensialet for å utnytte dyp geotermisk energi tilknyttet oljebørner på norsk sokkel.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 84 mot 16 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.55.05)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 87 og 88, frå Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 87 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om elektrifisering av offshoreinstallasjoner gjennom mobile vindturbiner der det er egnet, for å komme raskt i gang med havvindutbyggingen.»

Forslag nr. 88 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avklare regulatoriske forhold i petroleumsløven, havenergiløven og energiløven, slik at disse ikkje er til hinder for etablering av havvind for direkte elektrifisering av petroleumsinstallasjoner.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 83 mot 17 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.55.24)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 92, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme alternativer til kraft fra land i sin eierdialog med Equinor/Petoro, med særleg vekt på bruk av gass med karbonfangst og –lagring for stabil og sikker kraftforsyning.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre vart med 83 mot 17 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.55.39)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 112, frå Framstegspartiet og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket slik at kommunene og lokalbefolkningen får ha reell vetorett mot utbygging av vindkraft på land, gjennom bindende folkeavstemninger og kommunestyrevedtak.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Raudt vart med 83 mot 18 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.55.54)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 113 og 114, frå Framstegspartiet og Venstre.

Forslag nr. 113 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for like rammevilkår for produksjon av rent hydrogen og ren ammoniakk med naturgass på fastlandet i Norge ved at reglene for fastlandsindustrien skal gjelde for all slik produksjon.»

Forslag nr. 114 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å iverksette Naturgassløven i samsvar med EU Direktiv 2009/73 for transport av naturgass til norsk fastlandsindustri slik at transport av gass til norsk fastlandsindustri anses som nedstrøms.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet og Venstre vart med 83 mot 17 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.56.10)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 50–82, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 50 lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppheve prinsippet om at hovedregelen ved bygging av 420 kV kraftnett skal bygges som luftledning.»

Forslag nr. 51 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at utbygging av havvind ikke skal ødelegge viktige leveområder og trekkruter for noen arter.»

Forslag nr. 52 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at kommuner kan stille krav til kraftproduksjon med solenergi gjennom plan- og bygningsloven ved etablering av nye bygg.»

Forslag nr. 53 lyder:

«Stortinget ber regjeringen tilrettelegge for at Husbanken kan tilby ulike ordninger, blant annet lån med gunstige betingelser til energiltak i husholdninger med lav inntekt.»

Forslag nr. 54 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede tiltak som utløser energieffektivisering og lokal energiproduksjon i offentlig bygningsmasse. Tiltakene skal også bidra til å utløse energiltak hvor det i dag mangler investeringsmidler i det offentlige.»

Forslag nr. 55 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme et forslag om nesten nullenerginivå for bygninger i byggeforskriftene i tråd med Klimaforliket fra 2012 og Bygningsenergidirektivet fra 2010.»

Forslag nr. 56 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme med en norsk definisjon av nesten nullenergibygger i tråd med kravene i EUs taksonomi slik at norsk bygg- og eiendomssektor kan få tilgang på gunstig grønn finansiering.»

Forslag nr. 57 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til virkemidler for å støtte energiltak i leieboliger.»

Forslag nr. 58 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i kommende revisjon av byggteknisk forskrift (TEK) sikre skjerpede krav til energifleksibel oppvarming i nybygg. Herunder vurdere om energifleksible varmesystemer skal dekke minimum 80 pst. av en bygnings oppvarmingsbehov for bygninger over 500 kvm.»

Forslag nr. 59 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere støtteordninger for å konvertere oppvarming av leilighet- og yrkesbygg fra elektrisk til energifleksible oppvarmingsløsninger.»

Forslag nr. 60 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke og utvide dagens støtteordning for solenergi til private husholdninger, til også å gjelde for landbruket og små næringsaktører.»

Forslag nr. 61 lyder:

«Stortinget ber regjeringen frita solenergianlegg som installeres og brukes bak måleren for elavgift.»

Forslag nr. 62 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sette et mål for produksjon av minst 50 TWh solkraft innen 2050.»

Forslag nr. 63 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre krav om egenproduksjon av energi på nye næringsbygg og offentlige bygg.»

Forslag nr. 64 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke grensen for salg av solstrøm uten elavgift.»

Forslag nr. 65 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det ikke er begrensninger for hvor mye solstrøm borettslag og sameier kan produsere og dele innenfor eget areal.»

Forslag nr. 66 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav knyttet til «levert energi» i TEK, for å incentivere til lokal energiproduksjon og bruk av varmepumpe.»

Forslag nr. 67 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan krav til konsekvensutredninger kan forbedres og forsterkes, slik at miljøkonsekvensene av planlagte inngrep, blir bedre belyst.»

Forslag nr. 68 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå bruken av statlig arealplan i kraftkonsesjonssaker, og komme tilbake til stortinget med en tydeliggjøring av hvilke kriterier som må ligge til grunn for at departementet kan vedta en konsesjon som statlig arealplan etter energiloven § 3-1 fjerde ledd, jamfør reglene for bruk av statlig arealplan.»

Forslag nr. 69 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det ikke gis konsesjoner til vindkraftutbygginger der reindrifts behov for blant annet beiteareal, flyttleier og kalvingsplasser ikke møtes av utbygger i konsesjonsprosessen. Det skal ikke gis konsesjoner med vilkår om at det skal komme avklaringer med reindrift i etterkant.»

Forslag nr. 70 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det ikke bygges ut vindkraft i store sammenhengende naturområder med urørt preg, i nasjonalt og regionalt viktige friluftsområder, i landskap av nasjonal og vesentlig regional interesse og i områder i randsonen til verneområder.»

Forslag nr. 71 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag slik at søknad om lisensforlengelse for olje- og gass-felter som ikke er elektrifisert, ikke vil bli behandlet av Olje- og energidepartementet uten at en plan for CO₂-reduserende tiltak av betydelig omfang fremlegges som del av søknaden. Departementet må vurdere hver enkelt søknad om den oppfyller kriteriet for betydelig reduksjon av CO₂-utslipp. De CO₂-reduserende tiltakene må være godkjent og igangsatt av lisensen før lisensens utløp som et av flere vilkår for å forlenge lisensen.»

Forslag nr. 72 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre PUD-veilederen slik at det stilles krav om konsekvensutredning av alle nye olje- og gassprosjekt, i lys av 1,5-graders målet og i lys av økonomisk klimarisiko. I disse konsekvensutredningene skal også konsekvensene av forbrenningsutslippene fra utvunnet fossile energiresurser vurderes i lys av 1,5-gradersmålet fra Parisavtalen. Konsekvensutredningen må sendes ut på offentlig høring.»

Forslag nr. 73 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det i konsekvensutredningen til planer for utbygging og drift (PUD) også blir utredet konsekvensene av forbrenningsutslippet fra utvunnet fossile ressurser og hvorvidt de konsekvensene er i tråd med 1,5-gradersmålet fra Parisavtalen.»

Forslag nr. 74 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at det ikke gis godkjenning til olje- og gassprosjekt dersom lønnsomhetsrisikoen er for høy om verden skal oppnå 1,5-gradersmålet.»

Forslag nr. 75 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å utvide naturmangfoldloven og direktiv 2014/52/EU (kalt EIA-direktivet) om vurdering av visse prosjekters miljøvirkning, til full norsk økonomisk sone.»

Forslag nr. 76 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avslutte tildeling av nye letearealer.»

Forslag nr. 77 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om at finansiell klimarisiko vurderes i forbindelse med konsekvensutredningen for nye olje- og gassfelt.»

Forslag nr. 78 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å stressteste statens skatteinntekter ved nye utbygginger slik at felt som ikke er lønnsomme for staten i et 1,5-graders-scenario, ikke bygges ut.»

Forslag nr. 79 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at informasjon om miljø og klima, inkludert vurdering av finansiell klimarisiko ved nye utbygginger, må offentliggjøres i tråd med retten til informasjon av Grunnloven § 112 andre ledd, Århuskonvensjonen og miljøinformasjonsloven.»

Forslag nr. 80 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stanse videre planer om elektrifisering av Oscar Wisting-feltet med kraft fra land.»

Forslag nr. 81 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en samarbeid med EU og USA om et globalt moratorium mot oljeleting i Arktis.»

Forslag nr. 82 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå å innføre krav til at en del av den tildelte CO₂-kompensasjonen til enkeltbedrifter skal utløse klimakutt gjennom CCS, elektrifisering eller redusert energiforbruk.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 81 mot 19 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.56.28)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 83–85, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 83 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn målet om at «innen 2030 skal 55 pst. av de norske klimagassutslippene kuttes, målt mot 1990. Denne forpliktelsen gjelder hele økonomien, inklusive kvotepliktig sektor.»»

Forslag nr. 84 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etterspørre fra Energiforkommisjonen at de legger frem forslag og til virkemidler i energipolitikken som er tilstrekkelige til å nå målet om 55 pst. kutt sammenliknet med 1990-nivå innen 2030.»

Forslag nr. 85 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å konkretisere mandatet til energiforkommisjonen, slik at de for sitt arbeid legger til grunn målet om at «innen 2030 skal 55 pst. av de norske klimagassutslippene kuttes, målt mot 1990. Denne forpliktelsen gjelder hele økonomien, inklusive kvotepliktig sektor.»»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti vart med 82 mot 18 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.56.44)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 90, frå Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i en tilleggsavtale gi Enova ansvaret for etablering av et nasjonalt nettverk av fyllestasjoner med flytende biogass innen 2026.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 81 mot 19 røyster ikkje vedteke. (Voteringsutskrift kl. 11.56.58)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 38–46, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 38 lyder:

«Stortinget ber regjeringen lage en plan som sikrer at vi når 55 pst. utslippskutt innenlands innen 2030, sammenliknet med 1990.»

Forslag nr. 39 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn Glasgow-erklæringens mål om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader sammenliknet med førindustriell tid for norsk energipolitikk.»

Forslag nr. 40 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre støtte til trinnvise energitiltak i husholdningene, inkludert borettslag og sameier.»

Forslag nr. 41 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre muligheten for forskuddsvis støtte til energitiltak i husholdninger med lav inntekt.»

Forslag nr. 42 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre investeringsstøtte til energitiltak i borettslag og sameier.»

Forslag nr. 43 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvilke muligheter dyp geotermisk energi representerer for norsk forskning og næringsliv, særlig innen teknologiutvikling og tjenester rettet mot et internasjonalt marked.»

Forslag nr. 44 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med tiltak for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge.»

Forslag nr. 45 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å endre forskrift om konsekvensutredninger, med henblikk på å sikre utredningenes uavhengighet. Stortinget ber regjeringen sørge for at de offentlige fagmiljøene kan styrkes, for å sikre vern av natur, miljø og samfunn.»

Forslag nr. 46 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle de midlertidige endringene i petroleumsskatteregimet med umiddelbar virkning.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 80 mot 21 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.57.14)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 89, frå Høgre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere innretningen på prisområdene for strøm.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre vart med 79 mot 21 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.57.29)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 49, frå Høgre og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om gass skal være hovedprioriteten i letepolitikken fremfor olje.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Kristeleg Folkeparti vart med 78 mot 22 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.57.43)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 47 og 48, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 47 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvilke muligheter som ligger i inngåtte avtaler om strømutveksling, til å begrense krafteksporten i perioder hvor fyllingsgraden er vesentlig lavere enn normalt.»

Forslag nr. 48 lyder:

«Stortinget ber regjeringen forhandle med EU og Storbritannia med mål om å sikre at man unngår lange perioder med ren krafteksport i perioder med lav magasinfylld.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 74 mot 27 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.57.58)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 36 og 37, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 36 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ikke starte konsesjonsbehandling av nye vindkraftverk før vedtatt lovendring for behandling etter plan- og bygningsloven er på plass.»

Forslag nr. 37 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det stilles krav om garanti for opprydning ved oppstart av vindkraftanlegg. Før slike garantier foreligger kan ikke nye konsesjonsgitte anlegg bygges.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 72 mot 28 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.58.16)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 35, frå Høgre, Venstre og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for storskalaproduksjonsanlegg for blått og grønt hydrogen og ammoniakk.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Venstre og Kristeleg Folkeparti vart med 74 mot 26 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.58.32)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 30, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om en plan for effektivisering av eksisterende vannkraftverk med mål om økt kraftproduksjon.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 71 mot 30 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.58.48)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 26–29, frå Høgre, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utvikle havvind på norsk sokkel med forbindelse til og i samarbeid med landene rundt Nordsjøen, der hybridkabler innrettes slik at de bidrar til netto økt kraftflyt til Norge og lavere priser til norske forbrukere, industri og næringsliv over tid.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber regjeringen lyse ut nytt areal for havvind tilsvarende om lag 3 GW hvert år fra 2025. Utlysningene skal ta hensyn til viktige miljøverdier, fiskeriene, viltlevende arter og sjøfugl. Dette kommer i tillegg til de 4,5 GW som allerede er varslet på Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord, slik at minimum 20 GW skal være lyst ut i 2030.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for teknologiutvikling og realisering av CCS- og CCU-prosjekter i norsk industri.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med budsjettet for 2023, vesentlig øke bevilgningen til Enovas tilskudd til industribedrifter som trenger finansiell støtte til å legge om produksjonen eller investere i CCS for å kutte utslipp.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 73 mot 27 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.03)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 34, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere en ordning med differansekontrakter som reduserer markedsrisikoen og gjør det lønnsomt for produsenter og brukere å skifte fra grå teknologi til hydrogenteknologi. Ordningen skal sørge for at det realiseres et stort volum med produksjon og bruk av hydrogen i maritim sektor og i industrien, og må senest tre i kraft i løpet av 2023.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre vart med 70 mot 30 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.19)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 22–25, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen tildele havvindkonsesjoner med kvalitative krav og at de skal sikre norsk innhold i kontraktene.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at det ikke gis konsesjoner for havvind stykkevis og delt, men etter grundige helhetlig planer som ivaretar fiskebestanden, fuglebestanden, og fremkommelighet på havet.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget setter et mål om 10 TWh biogassproduksjon innen 2035, og ber regjeringen lage en plan for å nå dette målet.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre differansekontrakter for alternativ drivstoff i maritim sektor, for å oppmuntre til økt bruk av klimanøytrale alternativer.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 68 mot 31 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.34)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 31–33, frå Høgre og Framstegspartiet.

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at det er muligheter for å søke om skånsom utbygging av vannkraft i vernede vassdrag der hvor vi kan øke produksjonen av kraft uten at det går på særlig bekostning av natur- og miljøhensyn.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest utlyse 26. konsesjonsrunde og legge forholdene til rette for gode områdeløsninger for gass fra Barentshavet.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke forskningen på mineralutvinning på havbunnen, herunder ressurspotensial og miljøkonsekvenser ved eventuell mineralutvinning på havbunnen.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre og Framstegspartiet vart med 67 mot 34 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.54)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 20, frå Høgre, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

- «Stortinget ber regjeringen, i arbeidet med energieffektiviseringsplanen som er varslet i statsbudsjettet for 2023, legge til grunn følgende forslag:
- Utrede energieffekten av å stramme inn på arealkravet til energifleksibel oppvarming i byggregelverket, herunder hvor mye arealkravet eventuelt bør strammes inn.
 - Utrede og fremme forslag til ulike ordninger med energisparesertifikater for å utløse mål om økt energisparing mest mulig effektivt.
 - Fremme forslag til hvordan statens innkjøpsmakt kan benyttes til å fremme miljøvennlige bygg og høyere energistandarder ved leie eller kjøp av nye lokaler, herunder om det er hensiktsmessig å innføre spesifikke krav til energikarakter ved leie av kontorlokaler.
 - Sikre at kommende revisjon av byggt teknisk forskrift inneholder tilpassede krav til energieffektivisering ved rehabiliteringer.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 68 mot 32 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.00.09)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 21, frå Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede mulighetene for og konsekvensene ved å forsere haleproduksjon av gass.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti vart med 64 mot 35 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.00.24)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 15 og 16, frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med evalueringen av dagens strømsøtteordning vurdere alternative måter å kompensere husholdningene, herunder vurdere forslag til hvordan utbetaling fra staten til befolkningen av ekstraordinær grunnrente fra høye strømpriser kan utformes uten at den er koblet til strømforbruket.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å etablere marine arealplaner for havvind, som en del av de helhetlige forvaltningsplanene for norske havområder, som skal oppdateres i 2024.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 64 mot 37 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.00.41)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 18 og 19, frå Høgre, Framstegspartiet, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide områdekonsesjonen til å gjelde for anlegg på høye spenningsnivåer, for å redusere antallet konsesjonssøknader.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at strømmettet blir bedre utnyttet, ved å slå fast at alt nytt strømforbruk som kan være på vilkår om utkobling etter behov, bør være på vilkår.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Framstegspartiet, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 63 mot 37 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.00.58)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 13 og 14, frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fastsette et produksjonsmål for hydrogen, og virkemidler for å legge til rette for dette målet, og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2023.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilken baneutvikling som er best egnet for hydrogen i Norge, og ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i 2023 med en plan for et forsøksprosjekt med bruk av hydrogen på tog.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti vart med 61 mot 39 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.01.14)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 17, frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om flere ledd i konsesjonsprosessen for å få nettilgang kan kjøres parallelt, ikke sekvensielt.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti vart med 61 mot 39 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.01.30)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 2–7, frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen bidra til utviklingen av CBAM i tråd med norsk industris interesser, med mål om tilslutning til EUs karbontoll for å sikre norsk og europeisk industris konkurransekraft innenfor rammen av EUs klimapolitikk og hindre karbonlekkasje fra Europa til land med en mindre ambisiøs klimapolitikk.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget fastsetter et mål om 8 TWh installert solenergi innen 2030, og ber regjeringen lage en plan med konkrete forslag for å nå dette målet og komme tilbake til Stortinget med en slik plan i løpet av 2022.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innen utgangen av 2022 lage en handlingsplan for hvordan 2030-målet for økt solkraftproduksjon skal nås.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede et prinsipp om naturnøytralitet/arealnøytralitet i alle kraftutbyggingsprosjekter slik at utbygger gjennom krav i konsesjonen pålegges å restaurere naturkvaliteter av tilsvarende verdi som forringes eller ødelegges ved kraftutbyggingen.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innen utgangen av første halvår 2023 lyse ut flere lagringslisenser for CO₂ på norsk sokkel, med mål om at det innen 2030 skal være tilgjengelig lagringskapasitet tilsvarende Norges årlige klimagassutslipp.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med tiltak for å nå målene fra Nasjonal transportplan 2018–2029:

- Nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippskjøretøy i 2025.

- Bybusser skal være nullutslippskjøretøy eller bruke biogass i 2025.
- Nye, tyngre varebiler, 75 pst. av nye langdistansebusser og 50 pst. av nye lastebiler skal være nullutslippskjøretøy i 2030.

Varedistribusjonen i større bysentra tilnærmet skal være nullutslipp i 2030.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 59 mot 41 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.01.46)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 11 og 12, frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen åpne for 6 000 MW på Sørlege Nordsjø II, fordelt på 3 000 MW i fase I og 3 000 MW i fase II.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen effektivisere konsesjonsprosessen for havvind, blant annet ved at konsesjonssøknad og detaljert plan sendes inn samtidig og behandles parallelt.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 60 mot 41 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.02.03)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 10, frå Høgre, Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke NVEs saksbehandlingsskapasitet og innføre frister for saksbehandling.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristeleg Folkeparti vart med 56 mot 43 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.02.20)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 9, frå Høgre, Framstegspartiet, Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at også mindre bedrifter med store strømutfgifter målt mot

omsetning får hjelp til å håndtere strømregningen i dagens situasjon med ekstraordinært høye priser.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet, Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti vart med 57 mot 43 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.02.36)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Høgre, Framstegspartiet, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, i arbeidet med energieffektiviseringsplanen som er varslet i statsbudsjettet for 2023, legge til grunn følgende forslag:

- Sikre at de midlene som blir overført fra nettavgiften til Enova kommer husholdningene til gode, og vurdere behovet for og innretning på nye energieffektiviseringsprogrammer i Enova rettet mot husholdninger og forbrukere.
- Fremme forslag til egnede og effektive virkemidler for å støtte energisparingstiltak i husholdninger, herunder borettslag og sameier.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 55 mot 46 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.02.53)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 91, frå Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og legge frem for Stortinget om det bør innføres reduksjonsplikt som alternativ til omsetningskravet for biodrivstoff for flytende drivstoff i transportsektoren.»

Sosialistisk Venstreparti har varsla subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 72 mot 28 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.03.13)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 125, frå Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav i offentlige anskaffelser til å sikre leie av kontorlokaler med energikarakter A der dette er mulig.»

Sosialistisk Venstreparti har varsla subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 81 mot 19 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.03.32)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 142, frå Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen ikke fremme forslag i forbindelse med en eventuell innlemmelse av fjerde energimarkedspakke som medfører at vi avstår mer suverenitet på energifeltet til EU.»

Raudt har varsla subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti vart med 87 mot 14 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.03.49)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 156, frå Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at eksisterende olje- og gassinstallasjoner elektrifiseres ved hjelp av havvind, eller andre utslippsfrie løsninger på sokkelen, og at behovet for stabil kraft løses med batteri, hydrogen, CCS eller annen utslippsfri teknologi.»

Sosialistisk Venstreparti har varsla subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Miljøpartiet Dei Grøne vart med 89 mot 11 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.05)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 158, frå Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at det ikke gis tilatelse til utbygging av havvind som går utover bestandene av viltlevende marine arter eller muligheten til å drive miljømessig forsvarlig høsting av fisk.»

Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti vart med 85 mot 16 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.23)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 8, frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan petroleumsnæringen på norsk sokkel best kan bidra i satsingen på havvind i Norge på en måte som legger til rette for elektrifisering av sokkelen ved utforming av krav om nullutslippsløsninger på nye petroleumsinstallasjoner og identifisere om eventuelle regulatoriske forhold i havenergilooven er til hinder for etablering av havvind for direkte elektrifisering av petroleumsinstallasjoner.»

Sosialistisk Venstreparti har varsla subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Kristeleg Folkeparti vart vedteke med 54 mot 46 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.42)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen utrede et eget hurtigløp for kraft- og nettutbygging knyttet til store industrietableringer og ber regjeringen komme med en utredning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.

II

Stortinget ber regjeringen i etterkant av energikommisjonens rapport vurdere behov for ytterligere regulering av energifeltet for å oppnå tilstrekkelig energi til rimelige priser for industri, øvrig næringsliv og husholdning.

III

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at nettselskapene benytter ny teknologi for å utnytte den reelle kapasiteten i strømmettene.

IV

Stortinget ber regjeringen, i etterkant av at Strømnettutvalget kommer med sine anbefalinger i juni 2022, vurdere og fremme forslag som sørger for at NVE gjennom forskrifter prioriterer hvem som får tilknytning til og uttak fra nettet av større nye forbrukere og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.

V

Stortinget ber regjeringen sikre norske batteriaktørrers internasjonale konkurransedyktighet, blant annet

ved å arbeide for at norske aktører ikke blir pålagt den varslede batteritollen som følge av handelsavtalen mellom Storbritannia og EU.

VI

Stortinget ber regjeringen legge til rette for en helhetlig verdikjede for batteriproduksjon og resirkulering av batteri i Norge.

VII

Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2023, legge til rette for en industriell storsatsing på utvikling og produksjon av batterier og andre nye grønne næringer.

VIII

Stortinget ber regjeringen legge til rette for å tiltrekke kompetent arbeidskraft og starte arbeidet med å etablere batterispesifikke utdanningsløp i Norge, herunder etablere flere treparts bransjeprogram.

IX

Stortinget ber regjeringen gjennom offentlige innkjøp om å trinnvis innføre krav til bærekraftig produksjon av batterier for elektrisk transport kjøpt inn gjennom offentlige innkjøp. Dette skal skje så raskt som mulig i forbindelse med regjeringens arbeid med grønne anskaffelser.

X

Stortinget ber regjeringen sørge for at neste tildeling av havvindareal etter Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord i nye områder skjer senest i løpet av 2025. Stortinget ber om at dette er en større utlysning som legger til rette for skalering og teknologiutvikling og nye industrielle muligheter og at utlysningen sikrer god sameksistens og tar hensyn til viktige naturverdier.

XI

Stortinget ber regjeringen utlyse og tildele areal på Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II i løpet av 2023.

XII

Stortinget ber regjeringen gjennomføre jevnlige tildelinger av nytt areal for havvind, for å nå målet om tildeling av areal tilsvarende 30 GW innen 2040.

XIII

Stortinget ber regjeringen i lys av erfaringer og evalueringer som gjøres fra de første tildelingene, vurdere å fastsette et delmål for arealtildeling innen 2030.

XIV

Stortinget ber om at det mellom hver tildeling gjennomføres en evaluering for å belyse effekter på det norske kraftnettet, sameksistens, industriutvikling i Norge og miljøeffekter.

XV

Stortinget ber om at regjeringen ved valg av nettløsning til havs som innebærer tilknytning til det norske kraftsystemet, skal anleggets tekniske utforming sikre nasjonale interesser, herunder forsyningssikkerhet og rimelige kraftpriser til husholdninger, industri og næringsliv.

XVI

Stortinget ber regjeringen snarest, komme med en oppdatering av veilederen for havvind som har vært på høring.

XVII

Stortinget ber regjeringen snarest fastsette tidspunkt for prekvalifisering for å delta på utlysningene knyttet til Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II.

XVIII

Stortinget ber regjeringen sikre at utbygging og drift av havvindparker og annen fornybar energiproduksjon på norsk sokkel skaper betydelig industriutvikling og arbeidsplasser i Norge.

XIX

Stortinget ber regjeringen sikre at utbygging og drift av havvindparker og annen fornybar energiproduksjon på norsk sokkel har vesentlig bedre natur- og miljøregnskap enn tidligere energiprosjekter i Norge. Utbygging og drift skal gjøres på en måte som sikrer svært lav eller positiv samlet naturpåvirkning over tid.

XX

Stortinget ber regjeringen styrke bevilgningen til forskning på miljøkonsekvensene av havvindutbygging på norsk sokkel.

XXI

Stortinget ber regjeringen utrede ulike støtteordninger og virkemidler som kan være utløsende for å få igangsatt prosjekter for flytende havvind, deriblant differansekontrakter.

XXII

Stortinget ber regjeringen fortsette å legge til rette for at Norge skal ha ledende testsentre for flytende hav-

vind, som Marine Energy Test Centre (Metcentre), for å utvikle verdensledende kompetanse i norsk industri.

XXIII

Stortinget ber regjeringen vurdere å stille krav om delelektrifisering av offshoreinstallasjoner gjennom mobile vindturbiner der det er egnet og komme tilbake i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2023, for å komme raskt i gang med havvindutbyggingen og som en komplementær løsning på lengre sikt.

XXIV

Stortinget ber regjeringen starte tidlig myndighetsstyrt kunnskapsinnhenting og gi oppdrag om å starte prosessen med utredningsstudier av miljøkonsekvenser knyttet til havvindutbygging umiddelbart.

XXV

Stortinget ber regjeringen sikre god miljøkunnskap for alle deler av havmiljøet i områder som er, og kan bli, aktuelle for norsk havvind. Oppsummering og kartlegging skal starte i 2022, og resultatene skal legges til grunn for utlysning av områder samt for natur- og miljøkrav til utbygging og drift.

XXVI

Stortinget ber regjeringen sikre at forvaltningsplanen for norske havområder bidrar til å samle og oppsummere tilgjengelig kunnskap om miljøeffekter av havvind, og bidra til grundig kartlegging for alle deler av havmiljøet i områder som er, og kan bli, aktuelle for norsk havvind. Relevant kunnskap legges til grunn og skal benyttes ved utlysning av områder samt for natur- og miljøkrav til utbygging og drift.

XXVII

Stortinget ber regjeringen bidra til å realisere prosjekter i de første tildelingsrundene blant annet gjennom å etablere egnet regime for risikoavlastning og statsstøtte dersom det er behov for dette. Ulike modeller skal i den sammenheng vurderes, herunder en modell med differansekontrakter knyttet til kraftprisen for utbygging av havvind etter havenergilooven i tildelte områder. Det er et mål å velge en ordning som minimerer kostnadene ved realisering av prosjektet.

XXVIII

Stortinget ber regjeringen sørge for å endre forskrift og retningslinjer slik at også andre utslippsreducerende tiltak må vurderes i tillegg til kraft fra land.

XXIX

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan markedet eventuelt i samspill med statlige myndigheter raskt kan utvikle et landsdekkende nettverk av fyllestasjoner og knutepunkter for hydrogen for landtransport, sjøtransport og industrielle formål og komme tilbake til dette i revidert statsbudsjett for 2023.

XXX

Stortinget ber regjeringen vurdere hvilken av dagens dieselbaserte banestrekninger som er best egnet for et forsøksprosjekt med nullutslippsteknologi og komme tilbake til Stortinget med en plan for et slikt forsøksprosjekt.

XXXI

Stortinget ber regjeringen utrede krav om at spillvarme utnyttes fra prosesser som avgir mye varme, for eksempel industrianlegg, avfallsforbrenning, datasentre, hydrogenproduksjon og energiproduksjonsanlegg, der det er egnet.

XXXII

Stortinget ber regjeringen gi NVE i oppdrag å rapportere årlig på status for måloppnåelse om energisparing i bygg.

XXXIII

Stortinget ber regjeringen utrede energieffekten og konsekvenser for byggekostnadene av å stramme inn kravet til energifleksibel oppvarming, og vurdere hvor mye kravet kan strammes inn.

XXXIV

Stortinget ber regjeringen utrede ulike ordninger med energisparesertifikater for å utløse mål om økt energisparing med mest mulig effekt.

XXXV

Stortinget ber regjeringen vurdere aktuelle virkemidler for å bidra til å realisere potensialet for energiefektivisering i eksisterende bygg.

XXXVI

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 vurdere å opprette en prøveordning der håndverksbedrifter kan få støtte til kompetanseheving innen energitiltak.

XXXVII

Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak for å få fortgang i konsesjonsbehandlingen av småkraftverk.

XXXVIII

Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket og virkemiddelapparatet for å stimulere til bruk av solenergi, blant annet for å stimulere til områdeutbygginger med solenergi og nabolagsstrøm.

XXXIX

Stortinget ber regjeringen innføre krav om at nettselskaper må registrere og rapportere hvor lang tid de bruker på å behandle enkle søknader om tilknytning av små solkraftanlegg.

XL

Stortinget ber regjeringen om å utvide dagens plusskundeordning slik at den også omfatter beboere i flermannsboliger, leilighetskomplekser og næringsbygg i løpet av 2022.

XLI

Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne begrensningene for hvor mye solenergi som kan deles innenfor eget areal innen revidert nasjonalbudsjett 2023.

XLII

Stortinget ber regjeringen kartlegge potensialet for solenergiproduksjon på landbruksareal, samtidig som landbruksproduksjonen opprettholdes.

XLIII

Stortinget ber regjeringen kartlegge potensialet og tilrettelegging for solenergiproduksjon på eksisterende infrastruktur, som for eksempel parkeringsplasser.

XLIV

Stortinget ber regjeringen om å følge opp vedtak om å endre bruken av begrepet nullutslipp i alle statlige målsettinger og planer til nullutslipp og biogass, dette i den hensikt å likestille biogass med elektrisitet og hydrogen, og det skal gjelde allerede vedtatte og fremtidige planer.

XLV

Stortinget ber regjeringen om å følge opp initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette i forbindelse med budsjett for 2023, samtidig gjennomgå virkemidler for biogass i andre nordiske land og vurdere endringer for å sikre at norske biogassprodusenter er mer konkurransedyktige i møte med utenlandsk biogassproduksjon.

XLVI

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å opprette bransjeavtaler med landbruket og fiskeri- og hav-

bruksnæringen med mål og tiltak for å øke leveransen av råstoff til biogassproduksjon. Klyngesamarbeid på tvers av bionæringene vil spille en viktig rolle i dette arbeidet.

XLVII

Stortinget ber regjeringen sørge for at sirkulær økonomi er et tverrgående satsingsområde for virkemiddelapparatet.

XLVIII

Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av avansert flytende biodrivstoff og biogass i transportsektoren.

XLIX

Stortinget ber regjeringen snarest følge opp vedtaket om et obligatorisk takstfritak for biogasskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger, gjeldende fra 1. januar 2023.

L

Stortinget ber regjeringen snarest mulig sende på høring forslag til endringer i plan- og bygningsloven for behandling av vindkraft på land, slik at nye vindkraftanlegg kan behandles etter både energiloven og plan- og bygningsloven, med sikte på ikrafttredelse av lovendringen 1. januar 2023.

LI

Stortinget ber regjeringen sikre at fremtidige vindkraftutbygginger fører til tydelige lokale ringvirkninger, blant annet ved at det legges til rette for kommunale inntekter.

LII

Stortinget ber regjeringen kartlegge kraftpotensialet fra mindre vindmøller på gårdsbruk og hva som skal til for å realisere en satsing på dette.

LIII

Stortinget ber regjeringen vurdere nedjustering av avstandskrav ved utbygging av lave vindturbiner i industriområder, havner og ved annen infrastruktur hvor dette ikke gir nye naturinngrep.

LIV

Stortinget ber regjeringen vurdere potensialet for småskala vindkraftproduksjon i industriområder, havner og ved annen infrastruktur hvor dette ikke gir nye naturinngrep.

LV

Stortinget ber regjeringen sikre kapasitet til rask klagebehandling av innvilgede energikonsesjoner og sikre at slik klagebehandling skjer uten ugrunnet opphold.

LVI

Stortinget ber regjeringen sette frister for forvaltningens saksbehandlings- og klagebehandlingstid i energisaker.

LVII

Stortinget ber regjeringen legge til rette for en helhetlig verdikjede for karbonfangst- og lagring som kan betjene store utslippsaktører i Europa, med mål om at CO₂-lagring på sikt skal være kommersielt lønnsomt.

LVIII

Stortinget ber regjeringen videreføre satsingen på forskningssenteret for miljøvennlig energi dedikert til CO₂-håndtering.

LIX

Stortinget ber regjeringen vurdere virkemidler som kan bidra til å gjøre direkte karbonfangst fra luft (DAC) lønnsomt, herunder hvordan CO₂-avgiften og handlingsrommet innenfor kvotehandelssystemet kan innrettes for å få til dette.

Presidenten: Det vert votert over I.

Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 91 mot 7 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.05.01)

Presidenten: Det vert votert over II.

Sosialistisk Venstreparti og Raudt har varsla subsidiær støtte.

Høgre, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 72 mot 28 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.05.25)

Presidenten: Det vert votert over X, XXI og LII.

Framstegspartiet og Raudt har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 83 mot 18 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.05.45)

Presidenten: Det vert votert over XIV.

Høgre, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 71 mot 28 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.02)

Presidenten: Det vert votert over XV.

Sosialistisk Venstreparti har varsla subsidiær støtte.

Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 61 mot 40 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.23)

Presidenten: Det vert votert over XXVII.

Høgre, Framstegspartiet, Raudt og Venstre har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 58 mot 43 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.39)

Presidenten: Det vert votert over XXX.

Sosialistisk Venstreparti og Raudt har varsla subsidiær støtte.

Høgre, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 73 mot 27 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.58)

Presidenten: Det vert votert over XXXVII.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 79 mot 20 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.15)

Presidenten: Det vert votert over XLIV.

Sosialistisk Venstreparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 92 mot 9 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.31)

Presidenten: Det vert votert over LI.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 85 mot 16 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.52)

Presidenten: Det vert votert over LVI.

Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

Voteringsstavlene viste at 52 representantar hadde røysta for tilrådinga frå komiteen og 48 representantar imot.

(Voteringsutskrift kl. 12.08.12)

Presidenten: Det er tydeleg at fleire har røysta feil, så me tek voteringa ein gong til.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart med 52 mot 49 røyster ikkje vedteken.

(Voteringsutskrift kl. 12.08.48)

Presidenten: Det vert votert over LIX.

Raudt har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 96 mot 4 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.09.06)

Presidenten: Det vert votert over XI–XIII, XVI og XVII, XXII og XXIII, XXV, L, LIII og LIV.

Raudt har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 96 mot 4 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.09.32)

Presidenten: Det vert votert over IX, XXXIII og XX–XIV, LVII og LVIII.

Framstegspartiet har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 87 mot 13 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.09.50)

Presidenten: Det vert votert over III–VIII, XVIII–XX, XXIV, XXVI, XXVIII og XXIX, XXXI og XXXII, XXXV og XXXVI, XXXVIII–XLIII, XLV–XLIX og LV.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 2, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Endringer i pasientjournalloven mv. (nasjonal digital samhandling) (Innst. 414 L (2021–2022), jf. Prop. 91 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

l o v

om endringer i pasientjournalloven mv. (nasjonal digital samhandling)

I

I lov 20. juni 2014 nr. 42 om behandling av helseopplysninger ved ytelse av helsehjelp gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

§ 10 *Etablering av nasjonale behandlingsrettede helseregistre og nasjonal datainfrastruktur*

Kongen i statsråd kan gi forskrift om etablering av nasjonale behandlingsrettede helseregistre som på bestemte områder kommer i stedet for registre etter §§ 8 og 9.

Kongen i statsråd kan gi forskrift om nasjonal datainfrastruktur for digital samhandling. Datainfrastrukturen kan omfatte helseopplysninger og andre personopplysninger som benyttes i samhandling mellom helsepersonell for å yte, administrere eller kvalitetssikre helsehjelp. Datainfrastrukturen kan tilgjengeliggjøre helseopplysninger

og andre personopplysninger som er nødvendig for å yte, administrere eller kvalitetssikre helsehjelp.

Forskriftene etter første og andre leddskal gi nærmere bestemmelser om drift, behandling og sikring av helseopplysningene, om dataansvar, om tilgangskontroll og om hvordan rettighetene til pasienten eller brukeren skal ivaretas.

§ 11 skal lyde:

§ 11 Systemer for saksbehandling, administrasjon mv. av helsehjelp

Ved saksbehandling, administrasjon, oppgjør og gjennomføring av helsehjelp, kan det treffes avgjørelser som utelukkende er basert på automatisert behandling av helseopplysninger eller andre personopplysninger, når avgjørelsen er lite inngripende overfor den enkelte.

Direkte identifiserbare helseopplysninger kan behandles i lukkede testmiljøer for å utvikle og teste behandlingsrettede helseregistre dersom det er umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke pseudonyme, anonyme eller fiktive opplysninger.

Kongen i statsråd kan gi forskrift om behandling av helseopplysninger og andre personopplysninger, også ved bruk av automatiserte avgjørelser, for saksbehandling, administrasjon, oppgjør og gjennomføring av helsehjelp til enkeltpersoner. Forskriften kan gi nærmere bestemmelser om behandlingen av opplysningene, hvilke opplysninger som kan behandles, hvem det kan behandles opplysninger om, den enkeltes rett til å motsette seg behandling av opplysningene og om dataansvar. Forskriften kan gi adgang til å fatte automatiserte avgjørelser selv om avgjørelsen ikke er lite inngripende overfor den enkelte.

Taushetsplikt er ikke til hinder for behandlingen av opplysningene. Helseopplysningene kan behandles uten hensyn til samtykke fra pasienten. Graden av personidentifikasjon skal ikke være større enn nødvendig for det aktuelle formålet. Opplysninger om diagnose eller sykdom kan bare behandles når det er nødvendig for å nå formålet med behandlingen av opplysningen.

§ 18 andre ledd skal lyde:

Når det er nødvendig for å gi innsyn, kan den dataansvarlige innhente personopplysninger fra Folkeregisteret. Dette gjelder uten hensyn til om opplysningene er underlagt taushetsplikt etter folkeregisterloven.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 21-11 a andre ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Når slike vedtak er lite inngripende overfor den enkelte, kan vedtakene være utelukkende basert på automatisert

behandling av helseopplysninger eller andre personopplysninger.

§ 21-11 a åttende ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om behandling av opplysningene i saker etter kapittel 5, blant annet om automatiserte vedtak, informasjonssikkerhet, internkontroll og utlevering av opplysninger til Kommunalt pasient- og brukerregister. Forskriften kan gi adgang til å fatte automatiserte vedtak selv om vedtaket ikke er lite inngripende overfor den enkelte.

III

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 3, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om strategi og beredskap for videre håndtering av covid-19-pandemien (Innst. 423 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt to forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Marian Hussein på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- forslag nr. 2, frå Seher Aydar på vegner av Raudt

Det vert votert over forslag nr. 2, frå Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å inkludere voldsforebygging og beskyttelse av kvinner i de langsiktige gjenåpningsplanene etter pandemien.»

Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Raudt vart med 85 mot 16 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.11.05)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i strategien for videre håndtering av covid-19-pandemien gjøre vurderinger av om tiltakene treffer skjevt, og sikre at tiltakene ikke forsterker de økonomiske og sosiale forskjellene i samfunnet.»

Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 80 mot 20 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.11.23)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Redegjørelse, nr. 14 (2021–2022) om strategi og beredskap for videre håndtering av covid-19-pandemien – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 4, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Bjørnar Moxnes om å respektere lokaldemokratiet og stanse statlig regulering av OUS (Innst. 396 S (2021–2022), jf. Dokument 8:188 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Morten Wold sett fram i alt to forslag på vegner av Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Pasientfokus.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta med seg erfaringene fra covid-19-pandemien i forbindelse med utbygging av nye sykehus i Norge.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å ikke gjennomføre statlig reguleringsplan for Nye Oslo universitetssykehus, slik at lokaldemokratiet ikke settes til side i behandling av planen.»

Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Pasientfokus vart med 67 mot 34 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.12.09)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:188 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Bjørnar Moxnes om å respektere lokaldemokratiet og stanse statlig regulering av OUS – vedtas ikke.

Presidenten: Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 67 mot 34 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.12.38)

Votering i sak nr. 5, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Tobias Drevland Lund om kutt i lederlønningene i helseforetakene (Innst. 355 S (2021–2022), jf. Dokument 8:202 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Marian Hussein sett fram to forslag på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Pasientfokus.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid med å sikre at taket på samlet godtgjørelse/lønn for ansatte i helseforetakene, inkludert eventuelle tillegg og pensjon, ikke skal være på et høyere nivå enn de ordningene som til enhver tid gjelder for helse- og omsorgsministeren.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle avtaler om etterlønn og bonuser for ledere i helseforetakene med mål om reduserte lønnsforskjeller i samfunnet.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Pasientfokus vart med 85 mot 16 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.13.10)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:202 S (2021–2022) – Representantforslaget fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Tobias Drevland Lund om kutt i lederlønningene i helseforetakene – vedtas ikke.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 85 mot 16 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 12.13.35)

Votering i sak nr. 6, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sandra Bruflot, Erlend Svardal Bøe, Kari-Anne Jønnes, Turid Kristensen, Anne Kristine Linnestad og Tone Wilhelmsen Trøen om å forebygge og redusere ensomhet (Innst. 357 S (2021–2022), jf. Dokument 8:219 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Bård Hoksrud sett fram eit forslag på vegner av Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2023 styrke etablerte og kjente tiltak mot ensomhet og særlig sikre kommunale lavterskeltiltak og tiltak tilpasset grupper man vet er særlig utsatt for ensomhet.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 72 mot 29 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 12.14.03)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for å redusere ensomhet og etablere verktøy for å måle forekomsten av ensomhet.

II

Stortinget ber regjeringen styrke forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet.

III

Stortinget ber regjeringen styrke samarbeidet mellom det offentlige, næringslivet, arbeidslivet og frivillige lag og organisasjoner for å forebygge ensomhet.

Presidenten: Arbeidspartiet og Senterpartiet har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 55 mot 46 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 12.14.22)

Votering i sak nr. 7, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Sylvi Listhaug, Morten Wold og Hans Andreas Limi om å gi raskere tilgang til medisiner for norske pasienter (Innst. 359 S (2021–2022), jf. Dokument 8:233 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt 14 forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Tone Wilhelmsen Trøen på vegner av Høgre, Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti og Pasientfokus
- forslag nr. 2, frå Tone Wilhelmsen Trøen på vegner av Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti
- forslag nr. 3, frå Tone Wilhelmsen Trøen på vegner av Høgre og Kristeleg Folkeparti
- forslaga nr. 4 og 5, frå Marian Hussein på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Pasientfokus
- forslaga nr. 6 og 7, frå Bård Hoksrud på vegner av Framstegspartiet og Pasientfokus
- forslag nr. 8, frå Marian Hussein på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- forslaga nr. 9–11 og 14, frå Bård Hoksrud på vegner av Framstegspartiet
- forslaga nr. 12 og 13, frå Truls Vasvik på vegner av Arbeidspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt

Det vert votert over forslaga nr. 9–11 og 14, frå Framstegspartiet.

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen omorganisere Beslutningsforum for nye metoder etter samme modell som brukes i Danmark.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fjerne kravet om at alle nye legemidler skal metodevurderes, samt utrede muligheten for innføring av «fast track» for å sikre raskere tilgang til nye behandlinger.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre fullt offentlig innsyn i begrunnelsene Beslutningsforum for nye metoder kommer frem til, samtidig som enhetsprisene på legemidler kan holdes konfidensielle.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for å forskriftsfeste en makstid fra når søknad om å få godkjent nye medisiner er mottatt, til behandling av søknad er igangsatt. Legemiddelverket skal innen en kort frist igangsette metodevurderingen, slik at nye legemidler raskt kan tas i bruk i Norge.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet vart med 88 mot 13 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.15.25)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 8, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i den forespeilede prioriteringsmeldingen foreslå alternative løsnings-er for innkjøp av legemidler, som sikrer åpenhet og tilgang, og der beslutningen er løstrevet fra helsefor-etakenes budsjetter.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 85 mot 16 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.15.42)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 6, frå Framstegspartiet og Pasientfokus. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at helsemyndighetenes betalingsvillighet for et kvalitetsjustert leveår økes til å være på samme nivå som i sammenlignbare land i Europa.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Pasientfokus vart med 86 mot 15 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.15.57)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 7, frå Framstegspartiet og Pasientfokus. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette en ankeinstans for vedtak fra Beslutningsforum for nye metoder, som evaluerer avslagssakene.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Pasientfokus vart med 85 mot 16 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.16.14)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 4 og 5, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Pasientfokus.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, gjennom sin styringsdialog med helseforetakene, sikre at enhetspriser og de samlede kostnadene for nye legemidler skal være offentlige. Eventuelle unntak fra prinsippet om offentlighet skal bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, gjennom sin styringsdialog med helseforetakene, sikre at unntaksvis hemmelige legemiddelpriser blir gjort offentlige etter en avgrenset tidsperiode.»

Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Pasientfokus vart med 81 mot 20 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.16.32)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 3, frå Høgre og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget innen utgangen av 2022 med forslag til endringer i praksisen knyttet til metodevurderinger basert på anbefalingene i Probas evalueringsrapport av systemet for Nye metoder.»

Venstre har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Kristeleg Folkeparti vart med 73 mot 27 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.16.48)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 2, frå Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette en ordning for kvalitetssikring av metodevurderingene til Statens legemiddelverk for å sikre legitimitet til de beslutningene som fattes i Beslutningsforum for nye metoder.»

Venstre har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti vart med 62 mot 39 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 12.17.04)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Høgre, Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti og Pasientfokus. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen følge anbefalingen fra Proba om å gjennomgå unntaksordningen slik at den er i tråd med intensjonen i Meld. St. 34 (2015–2016) og sikrer unntak helt frem til legemidler er innført i helsetjenesten.»

Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti og Pasientfokus vart med 59 mot 42 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.17.23)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 13, frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen følge anbefalingen fra Proba om å gjennomgå praktiseringen av unntaksordningen og å komme tilbake til Stortinget med en drøfting av unntaksordningen og praktiseringen av den i den varslede stortingsmeldingen om prioritering.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart vedteke med 63 mot 38 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.18.14)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 12, frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2023 gi en redegjørelse for hvordan evalueringen av systemet for Nye metoder er fulgt opp, inkludert tiltak for å få saksbehandlingstiden ned, sikre tillit til systemet og gi brukere og fagfolk en sterkere stemme.»

Høgre, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart vedteke med 83 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.18.33)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:233 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Sylvi Listhaug, Morten Wold og Hans Andreas Limi om å gi raskere tilgang til medisiner for norske pasienter – vedtas ikke.

Presidenten: Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 61 mot 40 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.19.01)

Votering i sak nr. 8, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sveinung Rotevatn, Grunde Almeland og Guri Melby om å styrke tegnspråkets stilling og tolketjenesten for døve, døvblinde og hørselshemmede for å sikre likestilt kommunikasjon (Innst. 366 S (2021–2022), jf. Dokument 8:199 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt to forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Aleksander Stokkebø på vegner av Høgre, Framstegspartiet og Raudt
- forslag nr. 2, frå Sveinung Rotevatn på vegner av Venstre

Det vert votert over forslag nr. 2, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede innholdet i og innføringen av en femårig masterutdanning i tegnspråk.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre vart med 93 mot 8 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.19.36)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Høgre, Framstegspartiet og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i inneværende stortingsperiode evaluere om dagens organisering av tolketjenesten er hensiktsmessig og, i tett dialog med brukerne og Nav, vurdere mulige alternative modeller.»

Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet og Raudt vart med 55 mot 46 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.19.52)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:199 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sveinung Rotevatn, Grunde Almeland og Guri Melby om å styrke tegnspråkets stilling og tolketjenesten for døve, døvblinde og hørselshemmede for å sikre likestilt kommunikasjon – vedtas ikke.

Presidenten: Høgre, Framstegspartiet, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 59 mot 42 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.20.22)

Votering i sak nr. 9, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Henrik Asheim, Anna Molberg, Sveinung Rotevatn, Dagfinn Henrik Olsen, Gisle Meininger Saudland, Margret Hagerup og Aleksander Stokkebo om å ta alle gode krefter i bruk for å få folk i jobb (Innst. 371 S (2021–2022), jf. Dokument 8:212 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Aleksander Stokkebo sett fram fem forslag på vegner av Høgre og Framstegspartiet.

Det vert votert over forslag nr. 3, frå Høgre og Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Nav prøver ut nye finansieringsmodeller for samarbeidet med sosiale entreprenører og øker bruken av effektkontrakter.»

Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Framstegspartiet vart med 62 mot 39 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.20.52)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:212 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Henrik Asheim, Anna Molberg, Sveinung Rotevatn, Dagfinn Henrik Olsen, Gisle Meininger Saudland, Margret Hagerup og Aleksander Stokkebo om å ta alle gode krefter i bruk for å få folk i jobb – vedtas ikke.

Presidenten: Det vert votert alternativt mellom tilrådinga og forslaga nr. 1, 2, 4 og 5, frå Høgre og Framstegspartiet.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for hvordan offentlige anskaffelser og anbud i større grad kan prioritere sosial bærekraft og inkludering, herunder vurdere opprettelsen av en nasjonal prekvalifiseringsordning for sosiale entreprenører.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke bruken av innovative anskaffelser som metode, slik at det innen 2024 blir implementert i alle landets Nav-fylker.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke kommunene og Nav sin kompetanse og kapasitet til å samarbeide med sosiale entreprenører, herunder styrke satsingen på markedskontakter.»

Forslag nr. 5 lyder

«Stortinget ber regjeringen fremme en strategi for å styrke ideell sektors rolle og tilbud på arbeids- og velferdsfeltet.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga og forslaga frå Høgre og Framstegspartiet vart tilrådinga vedteken med 60 mot 41 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.21.35)

Votering i sak nr. 10, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i sosialtjenesteloven og arbeidsmiljøloven (statsforvalterens tilsynsvirksomhet, økonomisk stønad, forskriftshjemmel, m.m.) (Innst. 375 L (2021–2022), jf. Prop. 87 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

I o v

om endringer i sosialtjenesteloven og arbeidsmiljøloven (statsforvalterens tilsynsvirksomhet, økonomisk stønad, forskriftshjemmel, m.m.)

I

I lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Statsforvalteren skal også føre tilsyn med kommunens internkontroll med pliktene etter kapittel 4, jf. kommuneloven § 25-1.

§ 18 tredje ledd skal lyde:

Ved vurdering av søknad om stønad til familier skal det ikke tas hensyn til *barnetrygd* og barns inntekt av arbeid i fritid og skoleferier.

§ 51 a første ledd skal lyde:

Bestemmelsen i denne paragrafen gjelder ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig *smitte* sykdom.

§ 51 a fjerde ledd oppheves.

II

I lov 11. juni 2021 nr. 78 om endringer i velferdstjenestelovgivningen skal del XII om endringer i lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 9 første ledd lyde:

Statsforvalteren skal føre tilsyn med at kommunen oppfyller sine plikter etter kapittel 4, § 13 andre ledd første punktum, tredje ledd, fjerde ledd første punktum og § 16 første ledd. *Statsforvalteren skal også føre tilsyn med kommunens internkontroll med pliktene etter kapittel 4, jf. kommuneloven § 25-1.*

III

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. skal § 3-3 andre ledd lyde:

(2) Bedriftshelsetjenesten skal bistå arbeidsgiver, arbeidstakerne, arbeidsmiljøutvalg og verneombud med å skape *et trygt arbeidsmiljø som fremmer god arbeids-helse*.

IV

I lov 18. mars 2022 nr. 10 om endringer i arbeidsmiljøloven skal del I om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. § 14-9 syvende ledd første og andre punktum lyde:

Arbeidstaker som har vært sammenhengende midlertidig ansatt i mer enn fire år etter andre ledd bokstav a, eller i mer enn tre år etter andre ledd bokstav b *og tidligere f*, skal anses som fast ansatt, slik at reglene om oppsigelse av arbeidsforhold kommer til anvendelse. Det samme gjelder for arbeidstaker som har vært sammenhengende midlertidig ansatt i mer enn tre år etter andre ledd bokstav a, b *eller tidligere f* i kombinasjon.

V

1. Endringen under del I sosialtjenesteloven § 18 trer i kraft 1. september 2022.
2. Endringen under del III trer i kraft 1. januar 2023.
3. Loven for øvrig trer i kraft straks.

Presidenten: Det vert votert over I § 18 tredje ledd. Høgre og Framstegspartiet har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 69 mot 32 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 12.22.03)

Presidenten: Det vert votert over resten av I og II–V.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen var samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

V o t e r i n g i s a k n r. 11, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Pensjonar frå statskassa (Innst. 383 S (2021–2022), jf. Prop. 96 S (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k

om pensjonar frå statskassa

Opplysningar om søkjaren			Pensjon			
Nr.	Kjønn	Alder ved avskjeden (for etterlatne, noverande alder)	Vedteke	Pr. mnd.	Gitt frå	Merknad
<i>Utanriksdepartementet</i>						
1	Mann	67	22.4.2021	15 262	1.1.2023	
2	Kvinne	57	19.5.2021	7 643	1.12.2021	
3	Kvinne	57	19.5.2021	6 697	1.12.2021	
4	Mann	60	28.5.2021	5 854	1.3.2024	
5	Kvinne	60	18.6.2021	5 977	1.11.2024	
6	Mann	60	28.6.2021	3 516	1.11.2024	
7	Kvinne	60	8.10.2021	884	1.3.2021	
8	Kvinne	55	14.10.2021	4 529	1.10.2021	
9	Mann	60	18.10.2021	1 357	1.7.2024	
10	Mann	60	22.10.2021	177	1.10.2024	

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen var samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 12, debattert 9. juni 2022

Innstilling frå arbeids- og sosialkomiteen om Årsmelding 2021 for pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer (Innst. 382 S (2021–2022), jf. Meld. St. 13 (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Meld. St. 13 (2021–2022) – Årsmelding 2021 for pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer – vert lagd ved møteboka.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen var samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 13, debattert 9. juni 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Henrik Asheim, Aleksander Stokkebo, Margret Hagerup, Sveinung Rotevatn og Dag-Inge Ulstein om å fjerne plikten til å gå av med særaldersgrense i Forsvaret (Innst. 363 L (2021–2022), jf. Dokument 8:206 L (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Anna Molberg sett fram eit forslag på vegner av Høgre og Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Vedtak til lov
om endring i forsvarsloven

I

I lov 12. august 2016 nr. 77 om verneplikt og tjeneste i Forsvaret m.m. gjøres følgende endringer:

§ 44 nytt andre ledd skal lyde:

Generalmajor/kontreadmiral eller høyere utnevnes som embetsmenn på åremål for inntil 6 år. Etter utlysning kan vedkommende utnevnes for ytterligere en periode på inntil 6 år i samme stilling eller embete.

Nåværende andre til syvende ledd blir tredje til nytt åttende ledd.

§ 45 første ledd skal lyde:

Offiserer, befal, grenaderer og konstabler kan tilsettes midlertidig, eller de kan tilsettes fast til de fyller 35 år eller fast til de fyller 60 år. De som er tilsatt midlertidig, skal fratre stillingen sin uten oppsigelse. *De som er fast tilsatt til 35 år, skal fratre stillingen ved første månedsskifte etter at de har fylt 35 år. De som er fast tilsatt til 60 år, kan fratre stillingen ved første månedsskifte etter at de har fylt 60 år eller senere, men plikter å fratre stillingen ved første månedsskifte etter at den alminnelige aldersgrensen etter lov om aldersgrenser for statsansatte m.fl. er nådd.*

§ 45 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde ledd blir nytt tredje ledd.

II

Loven trer i kraft straks.»

Det vert votert alternativt mellom forslaget og tilrådinga frå komiteen.

Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k:

Dokument 8:206 L (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Henrik Asheim, Aleksander Stokkebø, Margret Hagerup, Sveinung Rotevatn og Dag-Inge Ulstein om å fjerne plikten til å gå av med særaldersgrense i Forsvaret – vedtas ikke.

V o t e r i n g:

Ved alternativ votering mellom tilrådinga og forslaget frå Høgre og Framstegspartiet vart tilrådinga vedteken med 62 mot 39 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.23.34)

Presidenten: Stortinget går då til votering i sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1, debattert 10. juni 2022

Presidenten: Sak nr. 1 er andre gongs behandling av lovsak og gjeld lovvedtak 91.

Det ligg ikkje føre noko forslag til merknad. Stortingets lovvedtak er dermed godteke ved andre gongs behandling og vert å senda Kongen i samsvar med Grunnlova.

Votering i sak nr. 2, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i midlertidige lover om tilpasninger i introduksjonsloven og integreringsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse) (Innst. 448 L (2021–2022), jf. Prop. 112 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

l o v

om endringer i midlertidige lover om tilpasninger i introduksjonsloven og integreringsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse)

I

I midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 53 om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 skal § 11 andre ledd lyde:

Kapittel 2 trer i kraft straks og oppheves 31. desember 2022.

II

I midlertidig lov 18. desember 2020 nr. 154 om tilpasninger i integreringsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 skal § 8 andre ledd lyde:

§§ 1 til 6 oppheves 31. desember 2022. Loven for øvrig oppheves fra den tiden Kongen bestemmer.

III

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g:

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 3, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19) (Innst. 459 L (2021–2022), jf. Prop. 123 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

l o v

om endringer i lov om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (forlengelse av midlertidig unntak fra avkortingsreglene for alderspensjon som følge av covid-19)

I

I lov 20. mars 2020 nr. 3 om endring i lov om Statens pensjonskasse skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 26 sjette ledd opphører å gjelde 1. september 2022.

II

I lov 20. mars 2020 nr. 4 om endring i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 7 nr. 1 første ledd femte og sjette punktum opphører å gjelde 1. september 2022.

III

I lov 20. mars 2020 nr. 5 om endring i lov om pensjonsordning for sykepleiere skal del II nr. 2 lyde:

2. Lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 11 tredje ledd andre og tredje punktum opphører å gjelde 1. september 2022.

IV

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Innstillinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 4, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Investeringar i Forsvaret og andre saker (Innst. 420 S (2021–2022), jf. Prop. 75 S (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

I

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Forsvarsdepartementet i 2022 kan:

1. Starte opp følgjande nye investeringsprosjekt:

Prosjekt	Kostnadsramme
Porsangmoen – eigedom, bygg og anlegg for materiell	363 mill. kroner
Værnes – infrastruktur	283 mill. kroner

2. Endre følgjande investeringsprosjekt:

Prosjekt	Kostnadsramme
P 5007 Artillerilokaliseringsskadar	2 218 mill. kroner
P 5447 Artillerisystem 155 mm	4 726 mill. kroner

II

Forsvarsdepartementet får fullmakt til å justere kostnadsrammene i takt med prisstigninga og som følge av endringar i valutakursane.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 5, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Prioriterte endringer, status og tiltak i forsvarssektoren (Innst. 392 S (2021–2022), jf. Meld. St. 10 (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Ingrid Fiskaa sett fram to forslag på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig utredning av Forsvarets bortsetting av oppgaver til private aktører og innvirkningen dette har på sikkerhet, beredskap, kompetanse i Forsvaret og krigens folkerett.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag som sikrer at Forsvaret anskaffer materiell fra norsk industri der dette er hensiktsmessig.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 85 mot 16 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.25.38)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Meld. St. 10 (2021–2022) – Prioriterte endringer, status og tiltak i forsvarssektoren – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 6, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Christian Tybring-Gjedde, Hans Andreas Limi, Per-Willy Amundsen, Dagfinn Henrik Olsen og Terje Halleland om tiltak for å styrke Norges forsvarsevne og nasjonale beredskap (Innst. 374 S (2021–2022), jf. Dokument 8:221 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Christian Tybring-Gjedde sett fram elleve forslag på vegner av Framstegspartiet.

Det vert votert over forslaga nr. 7 og 9, frå Framstegspartiet.

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette beredskaps-sheltere for F-35.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke beredskapskapasitet for lagring av nødvendig beredskapsmateriell, inkludert etablering av beredskapsavtaler med kommersielle aktører.»

Votering:

Forslaga frå Framstegspartiet vart med 86 mot 14 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.26.20)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 4–6, 8 og 11, frå Framstegspartiet.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette egen rekruttutdanning for Heimevernet.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremskynde anskaffelsen av nye helikopter til Hæren.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre permanent luftvern av alle større norske byer samt sentrale forsvarsanlegg og garantere for at Kongsberg Gruppen kan øke og fremskynde produksjon av Norwegian Advanced Surface to Air Missile Systems (NASAMS).»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen redusere ledetiden for NAMMOs produksjon av ammunisjon samt sikre at NAMMO får den finansielle støtten bedriften trenger for å øke produksjons- og lagringskapasiteten.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke bevilgningen til Det frivillige Skyttervesen.» Raudt har varsla støtte til forslaga.

Votering:

Forslaga frå Framstegspartiet vart med 82 mot 18 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.26.38)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 10, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette beredskapslagre for innsatsmateriell.»

Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget frå Framstegspartiet vart med 81 mot 19 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.26.55)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 1 og 2, frå Framstegspartiet.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede om det er behov for ytterligere aktivitet knyttet til Andøya flystasjon sett i lys av den nye sikkerhetspolitiske situasjonen.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke kampkraft og operativ kapasitet ved å styrke Heimevernet – med ambisjon om å øke antall soldater til minimum 60 000.»

Sosialistisk Venstreparti og Raudt har varsla støtte til forslaga.

Votering:

Forslaga frå Framstegspartiet vart med 74 mot 26 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.27.12)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 3, frå Framstegspartiet.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke antall øvingsdøgn for soldater i Heimevernet, og øke soldatenes finansielle kompensasjon for å motivere og rekruttere flere til å delta i Heimevernet.»

Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget frå Framstegspartiet vart med 72 mot 29 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.27.30)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:221 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Christian Tybring-Gjedde, Hans Andreas Limi, Per-Willy Amundsen, Dagfinn Henrik Olsen og Terje Halleland om tiltak for å styrke Norges forsvarsevne og nasjonale beredskap – vedlegges protokollen.

Presidenten: Framstegspartiet og Raudt har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 84 mot 15 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.28.01)

Votering i sak nr. 7, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i yrkestransportloven (behandling av personopplysninger) (Innst. 453 L (2021–2022), jf. Prop. 116 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

l o v

om endringer i yrkestransportloven (behandling av personopplysninger)

I

I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd annet punktum skal lyde:

§ 4 andre ledd bokstav b og c og § 6 tredje ledd gjeld tilsvarende.

§ 11 a skal lyde:

§ 11 a. *Miljøkrav ved kjøp av kjøretøy*

Departementet kan i forskrift fastsetje at den som har løyve for persontransport etter lova her, eller løyvefritak, og som får godtgjersle eller einerett for å utføre offentlig teneste, skal stille nærare fastsette energi- og miljøkrav ved kjøp av kjøretøy. Kravet gjeld for kjøretøy som vert nytta ved levering av den offentlege tenesta.

§ 23 første ledd skal lyde:

(1) Fylkeskommunen kan gjere vedtak om at godtgjersle til rutetransport skal gå til eit selskap som administrerer rutesambanda i fylket. § 22 femte ledd gjeld tilsvarende.

Ny § 29 b skal lyde:

§ 29 b. *Handsaming av personopplysningar*

Offentlege styresmakter kan handsama personopplysningar, mellom anna personopplysningar som nemnt i personvernforordninga artikkel 9 og 10, når det er naudsynt for å utføre oppgåver gjevne i eller i medhald av lova her. Det same gjeld for selskap og andre juridiske personar som utfører oppgåver gjevne i eller i medhald av lova, unntatt personopplysningar som nemnt i personvernforordninga artikkel 10.

Offentlege styresmakter og selskap eller andre juridiske personar som er gjevne løyve for persontransport med fartøy i rute i medhald av lova § 7, kan handsama personopplysningar når det er naudsynt for å utføre oppgåver innan billettering av kjøretøy på ferje. Avgrensningsane i første ledd andre punktum gjeld tilsvarende.

Departementet kan gje forskrift om handsaming av personopplysningar, mellom anna om føremålet med handsaminga, kva for opplysningar som kan handsamast, kven som kan handsama opplysningar, vilkår for eventuell utlevering, krav til sletting og vidare handsaming for forskning og statistiske formål.

II

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 8, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra justiskomiteen om Midlertidig lov om tilpasninger i regelverket om internasjonalt rettslig samarbeid som følge av utbruddet av covid-19, endringer i utlendingsloven m.m. (testing for covid-19 før uttransportering) (Innst. 447 L (2021–2022), jf. Prop. 118 L (2021–2022))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

midlertidig lov

om tilpasninger i regelverket om internasjonalt rettslig samarbeid som følge av utbruddet av covid-19 (testing for covid-19 før uttransportering)

§ 1 Test for sykdommen covid-19 utløst av SARS-CoV-2

Dersom det er nødvendig for å sikre utlevering eller overlevering, kan påtalemyndigheten pålegge en ettersøkt å gjennomføre en godkjent test for avdekking av sykdommen covid-19 utløst av SARS-CoV-2. Dette skal skje gjennom bruk av PCR-test eller en tilsvarende testmetode som kan gjennomføres på medisinskfaglig forsvarlig måte uten å påføre fare.

Testen skal gjennomføres av lege eller annet kvalifisert helsepersonell og så skånsomt som mulig.

Påtalemyndigheten kan innhente resultatet av testen uten hinder av taushetsplikten etter helsepersonelloven § 21 og uten hinder av taushetsplikt utlevere opplysninger om resultatet til fremmede stater eller private aktører, så langt det er nødvendig for iverksetting av et utleverings- eller overleveringsvedtak.

Personopplysningsloven gjelder for behandlingen av opplysningene hvis ikke annet er bestemt i lov eller forskrift.

§ 2 Begjæring om gjennomføring av test med tvang og rettslig prøving

Dersom det er grunn til å tro at en ettersøkt ikke vil la seg teste frivillig eller følge opp et pålegg om å gjennomføre en test som nevnt i § 1 første ledd, kan påtalemyndigheten fremsette en begjæring for retten om at testen skal kunne tas med tvang. Retten skal avgjøre spørsmålet ved beslutning.

Rettens beslutning etter første ledd kan i saker om utlevering ankes i samsvar med utleveringsloven § 17 nr. 3. I saker om nordisk-europeisk arrestordre kan beslutningen ankes i samsvar med arrestordreloven § 14 tredje ledd, og i saker om nordisk arrestordre kan beslutningen ankes i samsvar med arrestordreloven § 21 tredje ledd.

Dersom nye forhold eller opplysninger i saken medfører at vurderingen etter første ledd stiller seg annerledes enn under den tidligere prøvingen for retten, eller andre særlige forhold tilsier dette, kan påtalemyndigheten fremsette en ny begjæring som nevnt i første ledd til retten. Andre ledd gjelder da tilsvarende.

§ 3 Påtalemyndighetens beslutning om gjennomføring av test med tvang

Dersom en ettersøkt ikke medvirker til å følge opp et pålegg etter § 1 første ledd, og retten endelig har avgjort at en slik test kan tas med tvang, kan påtalemyndigheten beslutte å ta en slik test med tvang når dette er forholdsmessig og nødvendig for å sikre utlevering eller overlevering.

Påtalemyndighetens beslutning etter annet ledd skal så vidt mulig være skriftlig. En muntlig beslutning skal snarest mulig nedtegnes.

§ 4 Krav til utleveringsbegjæring fra fremmed stat

En begjæring om utlevering fra en fremmed stat kan fremsettes ved bruk av elektronisk kommunikasjonsmiddel til kompetent norsk myndighet. Den originale utleveringsbegjæringen skal ettersendes per post så snart det er mulig.

Ved begjæring om utlevering til rettsforfølgning skal det vedlegges en kopi av pågripelsesbeslutningen eller annen beslutning som er utferdiget i samsvar med vedkommende stats lovgivning, og som forutsetter at det er skjellig grunn til mistanke mot vedkommende for den straffbare handlingen.

Ved begjæring om utlevering til fullbyrding av dom skal det vedlegges en kopi av den fellende dommen.

Departementet skal foreta rimelige undersøkelser for å sikre at den elektroniske utleveringsbegjæringen er fremsatt av kompetent myndighet i den anmodende staten.

§ 5 Elektronisk fremsendelse av rettsanmodninger fra fremmed stat

Rettsanmodninger fra en fremmed stat kan fremsendes ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler. Dersom staten ikke deltar i Schengen-samarbeidet eller er medlem av EU, skal rettsanmodningen ettersendes per post så snart det er mulig.

§ 6 Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Loven oppheves 1. juli 2023. Utlendingsloven § 103 a oppheves 1. juli 2023.

§ 7 Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her skal ny § 103 a lyde:

§ 103 a *Test for sykdommen covid-19 utløst av SARS-CoV-2*

Dersom det er nødvendig for å kunne gjennomføre en uttransportering, kan politiet pålegge utlendingen å gjennomføre en godkjent test for avdekking av sykdommen covid-19 utløst av SARS-CoV-2. Dette skal skje gjennom bruk av PCR-test eller en tilsvarende testmetode som kan gjennomføres på medisinskfaglig forsvarlig måte uten å påføre fare.

Dersom utlendingen ikke medvirker til å følge opp et pålegg etter første ledd om å teste seg, kan politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt, avgjøre at testen skal tas med tvang når dette er nødvendig.

En avgjørelse etter annet ledd om å gjennomføre en test med tvang kan bringes inn for retten med oppsettende virkning.

Testen skal gjennomføres av lege eller annet kvalifisert helsepersonell og så skånsomt som mulig.

Politiet kan innhente resultatet av testen uten hinder av taushetsplikten etter helsepersonelloven § 21 og uten hinder av taushetsplikt utlevere opplysninger om resultatet til fremmede stater og private aktører så langt det er nødvendig for iverksetting av vedtak etter § 90. Personopplysningsloven gjelder for behandlingen av opplysningene hvis ikke annet er bestemt i lov eller forskrift. Kongen kan gi forskrift om behandlingen av opplysningene.

2. I midlertidig lov 17. desember 2021 nr. 148 om enkelte tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 gjøres følgende endringer:

§§ 5 og 6 oppheves.

Presidenten: Det vert votert over §§ 2 og 3, § 7 punkt 1 og § 103 a andre og tredje ledd.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 80 mot 21 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.29.00)

Presidenten: Det vert votert over §§ 1, 4–6 og resten av 7.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Raudt har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart vedtekne mot 4 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.29.44)

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 9, debattert 10. juni 2022

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i straffegjennomføringsloven (midlertidige regler om straffegjennomføring under utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom) (Innst. 461 L (2021–2022), jf. Prop. 126 L (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Marian Hussein sett fram to forslag på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en bestemmelse som gir den innsatte mulighet til å påklage beslutninger etter straffegjennomføringsloven kapittel 3 A.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å innvilge kompenserende tiltak på grunn av belastende smitteverntiltak i kriminalomsorgen.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Venstre vart med 81 mot 20 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.30.12)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

l o v

om endringer i straffegjennomføringsloven (midlertidige regler om straffegjennomføring under utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom)

I

I lov 17. desember 2021 nr. 149 om endringer i straffegjennomføringsloven (midlertidige regler om straffegjennomføring under utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom) skal del II andre ledd lyde:

Loven oppheves 1. juli 2023.

II

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g:

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Sak nr. 10 [12:31:00]

Referat

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat. Dermed er dagens kart behandla ferdig.

Ber nokon om ordet før møtet vert heva? – Møtet er heva.

Møtet slutt kl. 12.31.

